

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu.
Kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 246 (13.184)

Trst, petek, 4. novembra 1988

V Milanu več desettisoč ljudi Manifestacija za pravično davčno politiko

MILAN — Več kot 50 tisoč delavcev in upokojen-
cev je v včerajšnjem mimohodu po milanskih ulicah
protestiralo proti vladni davčni politiki. Odziv je bil
večji, kot je pričakovala lombardijska sindikalna
zveza CGIL, CISL in UIL, saj so se manifestacije ude-
ležili predstavniki vseh milanskih tovarn od naj-
manjših obratov pa do orjakov, kot sta Alfa Romeo
in Pirelli, polnoštevilno so se je udeležili tudi usluž-
benci javnega sektorja, prav tako študentje višjih
sol, predvsem pa je bilo ogromno upokojencev, ki so
v Milan prišli tudi iz drugih lombardijskih pokrajin.
Več kilometrov dolga kača ljudi se je počasi od-
vijala po milanskih ulicah ob ploskanju ljudi ob
straneh, ki so tako izrazili svojo podporo manifesta-
ciji in njenemu cilju. Pred to nepregledno množico
so delavci nosili transparent s pomenljivim napisom
»Mi že plačujemo, čas je, da plačajo vsi«. Še bolj
jasno je bilo pismo, ki ga je De Miti poslala sindi-
kalna zveza z zahtevo, naj davke plačajo vsi, ker je
skrajni čas, da končajo z vsakoletno prevaro objavl-
janja seznamov davkoplačevalcev, iz katerih je raz-
vidno, da trgovci in neodvisni profesionalci prijav-
ljajo nižje dohodke od delavcev in upokojencev.
Sprevod se je ustavil na Trgu S. Babila, kjer so v
zrak spustili več tisoč balončkov s sporočilom De
Miti, naj davke končno plačajo vsi in ne samo odvis-
ni delavci. Na manifestaciji, ki so se je udeležili med
drugimi tudi milanski župan Pillitteri in vidni poli-
tiki, ni bilo priložnostnih govorov, sindikalisti so le
pozvali prisotne, naj se 12. novembra udeležijo vse-
državne manifestacije za pravično davčno politiko v
Rimu, protest so sindikalisti že prekrstili v »veliki
pohod poštenjakov«.

Današnje sejo vlade so odložili, a sporazum je pred vrati Spori in polemike med strankami glede mamil se počasi izravnavajo

Craxi je na seji vodstva stranke v Palermu nekoliko omilil svoja prejšnja stališča
Tudi KD delno spremenila poglede - Ugoden odmev na Occhettov poziv

RIM — Ministrski svet se danes ne bo
sestal. Srečanje so odložili in z njim so seve-
da odložili tudi odobritev zakonskega predlo-
ga o boju proti narkomaniji, ki ga je predložil
minister za socialne zadeve Rosa Russo
Jervolino. Po novi verziji, do katere je prišlo
zaradi ostrih polemik preteklih dni, naj bi iz
zakonskega predloga izločili pojem takoi-
menovane »skromne količine«, to je količine
mamil, ki je dovoljena za osebno rabo za-
svojenca. Za tajnika socialistične stranke
Craxija gre v bistvu s pravnega vidika za
tisto količino, ki je dovoljevala in še dovolju-
je razpečevalcem, da ne kaznovano delijo ma-
mila. To mnenje je Craxi ponovil med včeraj-
šnjo sejo vodstva stranke, ki jo je namenoma
pridredil v Palermu, v mestu, ki je postalo sim-
bol mafijske oblasti, da bi s tem izrazil pa-
lermškemu prebivalstvu vso solidarnost.

Palermski socialistični vrh je obravnaval
tudi številke, ki potrjujejo dramatičnost polo-
žaja. V tem letu je do 31. oktobra zaradi už-
ivanja mamil umrlo 610 mladih ljudi, medtem
ko jih je lani v celem letu umrlo 540. Craxi je
nato obrazložil socialistične predloge za
učinkovitejši boj proti mamilom: okrepiti
sodstvo in sile javne varnosti; vzpostaviti
večje sodelovanje med različnimi javnimi upra-
vami; zvišati kazni za razpečevalce; prepove-
dati uživanje mamil in ukiniti pojem že ome-
njene »skromne količine«; kaznovati z dosmr-
tno ječo velike prekupčevalce. Iz novega za-

konskega predloga mora po Craxijevem
mnenju jasno izhajati prepoved uživanja zlas-
ti težkih mamil. To pa še ne pomeni, da je
treba predvideti absurdne in nepotrebne ka-
zni za narkomane.

Potem ko so socialisti, kot vidimo, nekoli-
ko omilili svoja stališča, in potem ko je tudi
Krščanska demokracija znatno predelala svo-
je poglede, je sporazum med dvema največji-
ma strankama vladne koalicije takorekoč
pred vrati. Tako je včeraj izjavil vladni pod-
predsednik De Michelis. Podobno mnenje pa
lahko razberemo tudi iz izjav notranjega mi-
nistra Gave na seji vsedržavnega odbora za
red in varnost. »Nikoli ne bi tega problema
zreduciral na lisice za narkomane,« je med
drugim izjavil in po njegovem ni nihče po-
stavljaj problema v tej luči. Kvečjemu se vsi
strinjajo, da je treba prepovedati osebno upo-
rabo mamil. Vprašanje je le, kakšno kazen
predpisati kršilcem. Socialisti govorijo o glo-
bi. Nekateri, in med temi Gava, pa govorijo o
rehabilitaciji narkomanov in o njihovem
vključevanju v družbo.

Stališča se torej zblizujejo. Tudi opozicija
se je nekoliko pomirila. Včeraj je prišlo do
zblizanja tudi med komunisti in radikali, ki
so imeli glede narkomanije res zelo različna
mnenja. Med včerajšnjim srečanjem delegacij
obeh strank, ki sta ju vodila Occhetto in Pan-
nella, sta obe strani označili za demagoške in
nezadostne tiste hipoteze, ki so osnovane na

sodnem preganjanju žrtev narkomanije. Med-
tem je naletelo na ugoden odmev vabilo komu-
nističnega tajnika o enotnem iskanju reši-
tev. O tej potrebi je včeraj govoril tudi sam
Craxi, omenili pa so jo tudi republikanci, li-
beralec De Lorenzo in demokristjan Cristo-
fori.

G. R.

Zagotovila De Mite

RIM — Ministrski predsednik Ciria-
co De Mita je včeraj sprejel predsedni-
ka deželnega odbora Furlanije-Juljske
krajine Adriana Biasuttija, ki je izrazil
zaskrbljenost nad usodo zakonskega
osnutka o obmejnih območjih, zlasti po
zadnjih polemikah, ki so jih sprožili v
Venetu. De Mita je potrdil, da ta za-
konski ukrep sodi med programske ob-
veznosti vlade in da ga je treba zato
uresničiti. Zagotovil je tudi, da se bo
osebno zavzel pri senatnih skupinah
večine, da bi zakonski postopek čim-
prej stekel.

Medtem se v naši deželi širijo pro-
testi vseh strank proti izjavam De Mi-
chelis in predsednika Dežele Veneto
Berninija. Več o tem na 3. strani.

General Pisano kritiziral televizijsko reportažo o tragediji pri Ustici Šef generalštaba vojnega letalstva zanikal vpletenost italijanskih sil

GIOIA DEL COLLE — Šef general-
štaba italijanskega vojnega letalstva
general Franco Pisano (na sliki) je
včeraj prisostvoval zamenjavi povelj-
stva na sedežu tretje letalske regije v
krajju Gioia del Colle pri Bariju, svoj
obisk pa je izkoristil predvsem kot
javno tribuno. Osrednja tema njegove-
ga govora je bilo domnevno blatenje
vojaškega letalstva, ki naj bi bilo ve-
zano na razplet preiskave v zvezi s
tragedijo pri Ustici.
Generala Pisana je odločno motila
televizijska oddaja TG1-sette. Novi-
narjem je nato izjavil, da ga je oddaja
globoko začudila in prizadela, še po-
sebnost zaradi tega, ker trdno verjame v
poštenost italijanskega sodstva. Gene-
ral Pisano je tudi odločno zavrnil tezo,
da je potniško letalo Itavia zadela ra-
keta, ki jo je izstrelilo letalo ene od
držav zaveznic NATO, morda celo ita-
lijansko.

Glede osebnega mnenja, ki ga ima o
morebitni vpletenosti italijanskega
bombnika, je general Pisano rekel, da
ne more verjeti, da se je kaj takega
zgodilo. »Vojno letalstvo nima kaj pri-
krivati,« je dodal, »zato je tudi vedno
sodelovalo s preiskovalci. Ne smemo

namreč pozabiti, da je prav vojno le-
talstvo odkrilo sledove eksploziva T-4
na razbitinah potopljenega letala, in
to javilo obrambnemu ministru, ki pa
takrat ni imenovalo posebne preisko-
valne komisije. Pričakujem konec pre-
iskave,« je zaključil general Pisano,
»ker ni mogoče obsoditi nekoga še
pred procesom.«

O tragediji pri Ustici bo danes go-
vor tudi na zasedanju ministrskega
sveta, kjer bo poročal obrambni minis-
ter Zanone. Afera Ustica pa je sprožila
val reakcij tudi med parlamentarci.
Demoproletarci so naslovili na pred-
sednico poslanske zbornice pismo, v
katerem zahtevajo, da bi vlada poro-
čala o Ustici v ponedeljek, 7. novem-
bra. Liberelec De Luca je izjavil, da je
rekonstrukcija dogodkov po TG1 po-
vsem verjetna, za republikanca Bandi-
ero pa gre le za metanje v nič italijan-
ske vojske. V razpravo je posegel tudi
bivši parlamentarec Falco Accame, ki
zastopa družine žrtev tragedije v Ustici.
V njihovem imenu je izrazil željo, da
se čimprej dokončno pojasni dinamika
nesreče in najdejo morebitni krivci.

Ribiški ladji bodo prodali na javni dražbi

PULJ — Ribiški ladji Sgombro in
Ilaria C, ki so ju 1. junija zajeli med
krivolovom v jugoslovanskih oze-
meljskih vodah pri svetilniku Porer
južno od Pulja, bodo prodali na jav-
ni dražbi. To je včeraj v Zagrebu
sklenilo vrhovno sodišče hrvaške
republike. Na dražbi bodo lahko so-
delovali tudi tuji državljani, kot je
to pred kratkim določil hrvaški iz-
vršni svet. Datum dražbe ni znan,
pred tem pa bo ekipa strokovnjakov
ocenila približno vrednost obeh la-
dij ribiškega brodograja iz Fana.
Ribiška ladja Sgombro ima 78,39
BRT in 305-konjski motor, splovili
pa so jo leta 1974. Ilaria C je neko-
liko starejša, ima pa kar 103,36 BRT.
Razpis za dražbo bodo objavili na
oglasni deski temeljnega sodišča v
Pulju in na puljski Občini.

V Radencih tradicionalni Gorjupovi dnevi

VLASTA BERNARD

RADENCI — Najbolj popularni slovenski poli-
tik, predsednik republiške konference SZDL Slove-
nije Jože Smole, je v včerajšnjem prvem delu novi-
narskih srečanj v okviru 11. Gorjupovih dnevov
v Radencih, komentiral najznačilnejše ugotovitve za-
dnje spomladanske raziskave slovenskega javnega
mnenja. Pred zahtevnim avditorijem okrog 200 ob-
veščevalcev tega javnega mnenja sta za govorniško
mizo poleg omenjenega politika sedla še dr. Niko
Toš in dr. Zdenko Rotar, ki v okviru ljubljanske fa-
kultete za politične vede, sociologijo in novinarstvo
že dvajset let redno spremljata razvoj slovenskega
javnega mnenja.

Razumljivo je bila osrednja tema razprave prav
prevod rezultatov raziskovanja javnega mnenja v
politično prakso, za katero najznačilnejši izidi ven-
darle kažejo, da še vedno preveč caplja za stališči
širokih plasti prebivalstva. Vendar je ta prevod »na
pohodu«, v slovenski politiki se njegova prisotnost
postopoma veča, kar so potrdila tako letošnja spo-
mladanska raziskava kot tudi včerajšnja izvajanja

Jožeta Smoleta. Le-ta je seveda zavrnil interpretaci-
jo svoje popularnosti (ki je izšla prav iz omenjene
raziskave) po osebnem ključu in jo pripisal plura-
listični politiki organizacije, ki jo vodi.

Veliko prostora so razpravljali letos posvetili
odnosu slovenske javnosti do ustave oziroma njene
reformne, kjer se je morda najmočnejše izrazilo po-
stopno oblikovanje kritične javnosti. Ta kritičnost
pa se razpozna v naraščajoč stopnji nezadovolj-
stva, v sami povečani kritičnosti in v potrebi po
spremembah oziroma reformizmu. Zavzemanje za
radikalne spremembe v jugoslovanski družbi in iz-
ražita zahteva po političnem pluralizmu pa stopata
vztric z opaznim oživljanjem slovenske nacionalne
identitete.

Jože Smole je včeraj zagotovil, da so bile zahte-
ve po večjem poudarku na slovenski suverenosti in
državnosti ter nasprotovanju centralizmu in unita-
rizmu upoštevane v osnutkih ustavnih amandma-
jev. Po njegovih besedah je bilo doseženo zelo veli-
ko, zlasti pa to, da so bili predlogi, ki niso dosegli
soglasja vseh republik, izključeni iz nadaljnega
postopka. Kaj pa se je pravzaprav zgodilo s predlo-

gi ustavnih sprememb, je tudi včeraj ostalo vpraša-
nje brez odgovora.

Svoboda in objektivnost obveščanja, vrednote-
nja družbene ureditve in lastninskih odnosov ter
stališča Slovencev do Ljudske armade so bila še
nekatera obsežnejša področja včerajšnje razprave.
Slovenska politika se po Smoletovih besedah za-
vezema za visoko profesionalizirano in podružbljeno
armado, in skrajni čas je, da se v njeni notranjosti
uredijo mednacionalni, jezikovni in verski problemi
ter da se sistem osebnega nagrajevanja prilagodi
krajevnim razmeram. Raziskovalci slovenskega jav-
nega mnenja so ob tem potrdili, da iz raziskave ne
izhaja aprioristično nasprotovanje ali zavračanje
armade, čeprav so pri tem poudarili, da se je razme-
rje kasneje gotovo občutno poslabšalo.

Popoldanski del včerajšnjega zasedanja je bil
posvečen aktualnemu trenutku slovenskega in ju-
goslovanskega novinarstva, veliko pričakovanje pa
seveda vlada za današnjo razpravo z naslovom »Ju-
goslavija danes in jutri«, ki se je bodo udeležili
predsednik zvezne vlade Branko Mikulić, podpred-
sednik predsedstva SFRJ Stane Dolanc in član zvez-
nega izvršnega sveta Feri Horvat in o kateri bomo
seveda poročali posebej.

Kritično stališče slovenskih pisateljev do ustavnih amandmajev

LJUBLJANA — Po mnenju uravnega odbora in ustavne komisije Društva slovenskih pisateljev so tudi najnovejši amandmaji k jugoslovanski ustavi neustrezeni in narobe usmerjeni prispevek k demokratizaciji oziroma reformi jugoslovanske družbe. To med drugim piše v včerajšnji izjavi teh dveh teles slovenske pisateljske organizacije. Besedilo nadalje pravi: Kolikor toliko pozorno branje razkriva, da gre za grožnjo slovenski suverenosti in državnosti. Ob tem, ko ne moremo razumeti evforičnih tolmačenj »amandmajev«, ki se iz političnih vrhov razširjajo po Sloveniji vse od 22. oktobra 1988, pozivamo slovensko javnost in slovensko politično telo k treznemu premisleku in odločnim korakom.

Po 17. seji CK ZKJ so se stvari nepričakovano hitro razpletle, po pričevanju slovenskih politikov, v slovensko korist. Zaradi tega pričevanja so delegati slovenske skupščine na vrat na nos brez potrebnega razmisleka odpovedali, že najavljeni ustavni referendum, kar ocenjujemo kot usoden spodrsilaj. Kako so se stvari razpletle v resnici, smo zvedeli šele z objavo »amandmajev k ustavi Socialistične federativne republike Jugoslavije« (2. november 1988), ki niso potrdili omenjenih pričevanj, ampak so - žal - potrdili vznemirjenje, strahove in napovedi slovenske kulturne in demokratične javnosti, s tem pa tudi Društva slovenskih pisateljev in še posebej njegove ustavne komisije. Ob tej objavi, ki obeta novo zimsko obdobje slovenskega naroda, smo slovenski pisatelji dolžni opozoriti slovensko javnost, kakor tudi neupravičeno zadovoljno slovensko politično strukturo na naslednje:

1. Objavljeni amandmaji sicer v nekaterih točkah opuščajo neposredno nedemokratično in najbolj grobo centralistično dikcijo, v bistvenih točkah in tako rekoč potuhnjeno pa prinašajo ravno tisto, kar je slovenska demokratična javnost, po besedah pa celo politična struktura, odklanjala kot zaničanje slovenske nacionalne suverenosti. Če je bil od začetka »ideja« prekosnutka do najnovejšega predloga storjen kakšen napredek (izločitev nekaterih prvotnih in naknadno dodanih predlogov), je ta v primerjavi s poraznim jedrom amandmajev zanemarljiv. Delo slovenskih predstavnikov v zvezni ustavni komisiji in v zvezni skupščini - ko je šlo za sprejem dokončnega predloga - ocenjujemo kot povsem nezadostno oz. kot izigravanje zaupanja slovenskega naroda, formalno pa je njihovo ravnanje v neposrednem nasprotju z zavezujočim sta-

liščem slovenske skupščine glede nesprejemljivih amandmajev.

2. V zvezi s »popularnim« amandmajem (denar za JLA) je treba reči, da je načelno sporna sama njegova umestitev v ustavo. Sicer smo prepričani, da bo slovenska javnost - pri pozornem branju - sama presodila, kako »zmagoviti« so bili njeni pogajalci.

3. Menimo, da je bil postopek pri sprejemanju amandmajev napačen že od samega začetka in da je Slovenija pristala na igranje, ki je v novem primeru ni mogla dobiti. Predpostavki amandmajev sta bili veskoki le primarna pristojnost federacije in izvedeni, tj. podrejeni položaj jugoslovanskih narodov: torej se je delo pri amandmajih nujno skrbilo na načelna izsiljevanja in pogajanja, ki zanje slovenski delegati niso imeli potrebnih veščin, čeprav jim je mogoče priznati subjektivni trud. Če pristane na primarnost zveze in zvezne ustave, lahko tudi pri prihodnji republiški ustavi pričakujemo le to, da bo boljši ali slabši derivat zveze.

4. Naše delo pri gradivu za slovensko ustavo je bilo v skladu z načelom narodnega prava o samoodločbi narodov. Naravne pravice, ki temeljijo na vesti, morali in svobodnih odločitvah državljanov in družbenih skupnosti, implicirajo tudi državljansko neposlušnost. Amandmaji in slovenski delež v njih so rezultat poslušnosti državnemu »razumu«. Tu pozivamo na neposlušnost takšnemu razumu, pri čemer navsezadnje ravnamo v skladu s svojo poklicno etiko. Že Ivan Cankar je zapisal, da pisatelj, ki se prilagodi (mi bi rekli, ko postane poslušen državljan), neha biti pisatelj.

5. Opozarjamo, da so delegati slovenske skupščine po vsem videzu sklepali o umestnosti referenduma brez integralnega besedila amandmajev (ki so bili objavljeni šele 2. novembra 1988). Takšno sklepanje se nam zdi neodgovorno, zato predlagamo, da skupščina svojo odločitev prekliče. Referendum je treba izvesti, dosedanja razvoj dogodkov pa nas postavlja pred enostavno vprašanje: amandmaji da ali ne? Kolikor bo sprejem amandmajev na dnevnem redu skupščine SRS v novembru 1988, njene delegate pozivamo, da glasujejo proti.

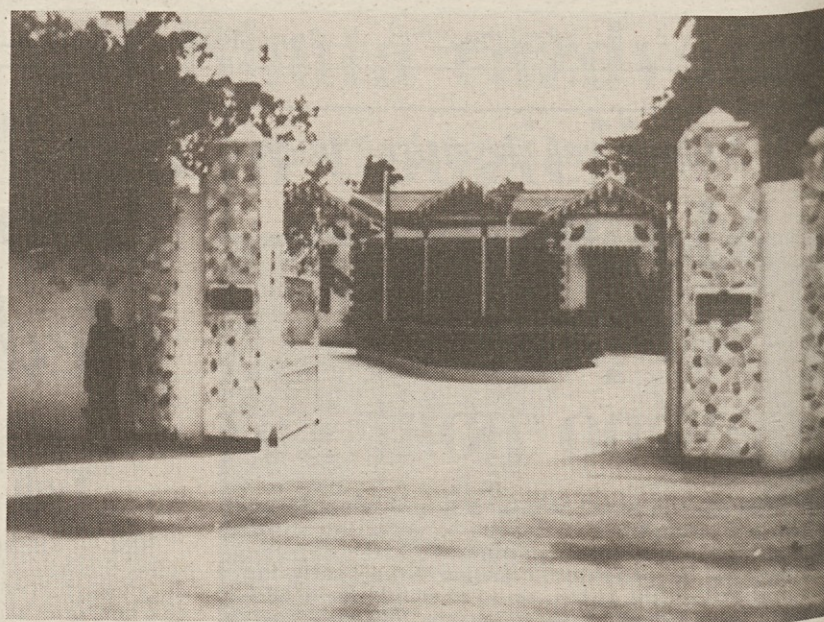
Menimo, da ustave ni res nujno spremeniti do 29. novembra, ampak da je za njeno spremembo potreben daljši čas in tehtnejši premislek od tega, ki je razviden iz objavljenega besedila. Pomislimo na to, da temeljnega pravnega besedila ni mogoče spremeniti na hitro in da tega ne dela nobena razsodna družba.

Včeraj so se v Maleju izkricali oboroženi plačanci Maldivi: poskus državnega udara Indija že priskočila na pomoč

NEW DELHI — Včeraj ob zori se je iz neke ladje zasidrane pred glavnim mestom Maldivov izkrcalo 200 oboroženih plačancev, ki so takoj krenili v napad proti predsedniški palači. Ističasno je podobna skupina plačancev, ki se je pritihovala na Maldivi v prejšnjih dneh, zasedla ključne položaje v glavnem mestu Maleju in obkolila generalni štab varnostnih sil. Kljub pomanjkljivim in protislovnim vestem pa poskus državnega udara ni uspel, predsednik republike Mamun Abdul Gajum ni padel v roke napadalcev, vsak čas pa bi morala na Maldivi prispeti dva bataljona indijskih padalcev (1.600 vojakov), proti otočju pa plujejo tri indijske vojne ladje.

Vesti o poskusu državnega udara so takoj obkrožile ves razviti svet, saj trenutno v tej otoški državi letuje več tisoč zahodnih turistov. Med njimi je tudi kakih 500 Italijanov. Po skopih vesteh so vsi turisti na varnem. 51-letni Mamun Abdul Gajum, ki je bil septembra že tretjič z ogromno večino izbran za predsednika republike, je namreč v svoji politiki turističnega odpiranja poskrbel, da so vsa turistična naselja na bolj obrobni otoki daleč od glavnega mesta Maleja. To odločitev je sprejel iz bojazni, da ne bi zahodni turisti negativno vplivali na običaje in navade Maldivcev, ki so v ogromni večini muslimanski suniti. Včerajšnji poskus državnega udara bo torej nekaterim le podaljšal počitnice, saj so napadalci zasedli edino mednarodno letališče, tako da bodo lahko ponovno vzpostavili letalski promet, ko ga bodo indijski padalci »očistili«.

Mamun Abdul Gajum je namreč ta-

Arhivski posnetek predsedniške palače, kjer so plačanci zajeli več talcev, a niso dosegli, da bi se jim predsednik predal (AP)

koj po umiku iz predsedniške palače zaprosil za vojaško pomoč Indijo, Veliko Britanijo in ZDA. Njegovemu pozivu se je na izredni seji vlade odzval indijski premier Radživ Gandhi, tako da za Američane in Britance zadostuje že indijski poseg. Kljub temu pa so ZDA po še nepotrjenih vesteh ukazale eni svojih letalonosilk, naj zapluje proti Maldivom. Trenutno še ni jasno, kdo so napadalci. V telefonskih pogo-

vorih s prebivalci Maleja se je izvedelo, da večina plačancev govori tamilski jezik, kar vzbuja sum, da je kdo v Sri Lanki najel tamilske upornike, da bi z oboroženim napadom strmolgaval Gajuma. Maldivski predsednik ima namreč kar precej sovražnikov, ki se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da je Gajum odpravil s fevdalno preteklostjo in da otočje postopoma stopa iz zasto-

Medtem ko se obsojeni pripravljajo na odhod v zapor

Proučili bodo okoliščine in posledice procesa proti četverici v Ljubljani

LJUBLJANA — Janez Janša, Ivan Borštner, Franci Zavrl in David Tasič, torej vsa četverica, ki je bila obsojena na vojaškem procesu v Ljubljani, je te dni dobila pozive, naj gre v zapor. Za prve tri se ve, da bodo zaporniško življenje začeli 21. tega meseca v dobrih zaporih, medtem ko datum in kraj začetka Tasičevega prestajanja kazni javnosti še nista znana. Janez Janša je ob prejetju poziva za prestajanje kazni za ljubljansko Delo med drugim izjavil, da »slovenska politika ne misli upoštevati upravičenih zahtev in smislu odloga kazni najmanj do trenutka, ko se razjasnita ozadje procesa in ustavnost vojaškega dokumenta. Izvajanje sodb, ki je evidentno protizakonita in protiustavna, kar je v zadnjem sporočilu implicitno potrdilo tudi predsedstvo SR Slovenije, bo spodjedlo temelje nastankom pravne države. Kako lahko oblast zahteva od državljanov, naj spoštujejo zakone, ko

sama ne spoštuje in ne varuje lastne ustave. Niti malo ne verjamem, da slovenska politika oziroma njen večji del ni od samega začetka vpleten v sam scenarij procesa. In če bomo zaprti (kar je očitno samo vprašanje časa), bomo ves čas zapora slaba vest te politike.«

Medtem ko bo danes v Cankarjevem domu strokovni kolokvij pravnikov in odvetnikov, ki bodo s pravnega stališča obravnavali sojenje pred ljubljanskim vojaškim sodiščem, bo v slovenskem parlamentu prva seja poslanske skupine za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici v Ljubljani. Pričakuje se, da bo poslanska skupina za to, da bo prišla do prvih izsledkov, ki bi jih lahko predložila parlamentu in javnosti, potrebovala vsaj tri mesece intenzivnega dela.

D. V.

Težave sarajevskih študentov s policijo

SARAJEVO — Včerajšnja številka osrednjega bosansko-hercegovaškega dnevnika Oslobođenje je prinesla novo afero, v kateri glavno vlogo igra služba državne varnosti (jugoslovanska tajna policija, ki je bolj znana po stari kratki kot UDBA). Njeni uslužbenci baje že leto in pol zaslišujejo študente sarajevske fakultete za politične vede.

Težave nekaj prav najboljših sarajevskih študentov politologije so se začele lani poleti, ko so se vrnili s tradicionalnega srečanja jugoslovanskih fakultet za politične vede, ki je bilo v Radovljici pri Bledu, piše Oslobođenje. 12 mladih Sarajevčanov je na tem srečanju nastopilo s strokovnimi prispevki na takrat še vroče politične teme, kot so bile štafeta civilno služenje vojaškega roka ali nova družbena gibanja. Po vrnitvi v Sarajevo jih je čakalo presenečenje - za vse, kar so govorili in počeli v Radovljici, so morali začeti polagati račune uslužbencem službe državne varnosti. Ti so se po besedah prizadetih študentov do njih obnašali skrajno bahavo, arogantno, grozili so jim in jih podkupovali. Na pogovore so jih klicali ob najzgodnejših jutranjih urah in jih znali zasliševati tudi po 10 ur. Študenti so o vsem tem dolgo molčali, najprej zato, ker so jim zasliševalci tako zabijali, pa tudi iz strahu, da se bi uresničile grožnje: za spregovorjene besede naj bi jih izključili s fakultete, izselili iz študentskih domov ali pa bi po dokončanem študiju ostali brez službe.

Za zasliševane študente je posredoval tudi dekan fakultete prof. dr. Nenad Kecmanović, pa to kljub nasprotnim zagotovilom ni zaleglo. Krog »osumljenih« se je še razširil.

Po letu in pol je študentom priklopelo. Za zaščito so zaprosili javnost. Pričakuje se, da bo v kratkem svojo verzijo dogodkov dala tudi policija.

D. V.

Tudi avstralska konferenca potrdila zahteve emigrantov o zaščiti kulturne identitete

zu otipal položaj, probleme, zahteve in pričakovanja slovenskih emigrantov iz naše dežele. Vsestranska konferenca v Rimu bo zato iz tega vidika izjemno zanimiva tudi za našo narodnostno skupnost.

Četrto celinsko srečanje italijanskih izseljencev je potekalo neposredno po uradnem obisku predsednika republike Cossiga v Avstraliji, kjer živi več kot milijon italijanskih izseljencev, in je predstavljalo zadnjo preizkušnjo v naporih za uveljavljanje pravic italijanskih izseljencev po svetu. Italijansko uradno delegacijo na predkonferenci v Sydneyu je vodil podtajnik zunanjega ministrstva Bonalumi, sestavljali pa so jo med drugimi tudi podtajnik ministrstva za delo Fontana, poslanca Piccoli (KD) in Pajetta (KPI), senator Gerosa (PSI), demokristjanski senator iz Poredonona Fioret in, kot rečeno, slovenski senator Spetič.

Tudi to pripravljano srečanje je pokazalo, kako se problemi emigracije v raznih predelih sveta razlikujejo med sabo in se jih zato ne da reševati z enakimi ukrepi. Medtem ko je postalo v Evropi izseljeništvu pojav mobilnosti delovne sile, tako da ni razlike, če se nekdo iz Trsta preseli v

Milan ali pa v Stuttgart, je v Latinski Ameriki položaj izseljencev zaradi hude gospodarske krize dramatičen in poraja težnjo po povratku v domovino. Za Avstralijo pa postane izseljeništvu (predvsem zaradi zemljepisne razdalje) definitivna odločitev in zadobi obliko nekakšne diaspore.

Kljub vsem raznolikostim pa imajo vse izseljeniške organizacije nekaj skupnega. To je težnja po ohranitvi oziroma uveljavitvi narodne, kulturne in jezikovne istovetnosti. Gre za ohranitev in utrditev korenin, ali, kot je na vseh predkonferencah poudarjal sen. Spetič, za ustvarjanje enotnega kulturnega prostora. Pri tem Spetič rad citira Župančiča (ob vseh priložnostih je omenjal verze iz njegove Dume) in njegov misel, da je domovina nekaj širšega, nekaj, kar presega skupnost, ki živi med strogo začrtanimi mejami neke države.

Tudi avstralska predkonferenca je torej na široko obravnavala problem, kako uveljaviti dvojezičnost. Tu se odpira problem šolstva, tiska, kulturnih in športnih dejavnosti ne samo v uradnem jeziku države, v kateri izseljenci živijo, temveč tudi njihovega materne jezika. Prisotnih pa je seveda še cela vrsta drugih vprašanj,

nam je še povedal sen. Spetič. Nekatera, vsaj kar zadeva Avstralijo, so bila pred kratkim rešena, kot na primer pokojninski problem. Italija in Avstralija sta podpisali sporazum, po katerem so izseljencem zagotovljeni socialni prispevki, kar urejuje njihov pokojninski sistem. Prav tako so odobrili in ratificirali sporazum o zdravstveni oskrbi. Predkonferenca je odprla tudi vprašanje državljanstva. Mnogi izseljenci namreč sprejmejo novo državljanstvo. Italijanska država pa bi morala sedaj poskrbeti, da bi jim v primeru povratka spet zagotovila svoje državljanstvo. Zaenkrat je bil v tem pogledu sprejet zakon, ki nalaga izdelavo anagrafskega seznama izseljencev in njihovega popisa.

Vse to in še mnoga druga vprašanja (med njimi naj posebej omenimo vprašanje volilne pravice za izseljence) bodo v središču pozornosti 2. vseh državne konference v Rimu, ki bo morala začrtati smernice bodoče politike Italije do svojih izseljencev po svetu. Doslej se Italija v skrbi za svoje razkrojene sinove ni ravno izkazala. Pred trinajstimi leti je bila v Rimu prva konferenca o izseljeništvu, ki je naložila vladi vrsto konkretnih nalog. Večji del takratnih obvez pa je ostal neizpolnjen. Italija se torej podaja na drugo konferenco z neplačanimi menicami, kot pravi sen. Spetič. Medtem pa se je položaj izseljencev znatno spremenil in v ospredje prihajajo nove potrebe in nove zahteve, ki terjajo tudi drugačne prijeme. Medtem je dozorela tudi nova zavest, ki jo je oplajal v prvi vrsti pritisk samih izseljencev, da se odprtih problemov ne da več odlagati.

D. K.

RIM — Problematika izseljeništvaja postaja vedno bolj kompleksna in razvejana, pa tudi vedno bolj občutna in terja globlji razmislek in korenitejša ukrepe. To je potrdila tudi četrti pripravljana predkonferenca celinskega značaja, ki je v prejšnjih dneh potekala v Avstraliji. Po junjski celinski predkonferenci v New Yorku za Severno Ameriko, juljski predkonferenci v Buenos Airesu za Latinsko Ameriko, septembrski predkonferenci v Strasbourgu za Evropo, so se konec oktobra zbrali v Sydneyu še predstavniki izseljeniških organizacij iz Avstralije, Nove Zelandije in Afrike, da bi analizirali položaj italijanskih izseljencev, ki so se razkropili po avstralski celini, in izoblikovali stališča in predloge za osrednjo konferenco o izseljeništvu, ki bo konec tega ali v začetku prihodnjega meseca v Rimu, kjer se bodo zbrali delegati italijanskih izseljencev iz vseh vetrov. Posebej moramo pripomniti, da bodo tokrat prisotni tudi predstavniki Zveze slovenskih emigrantov Furlanije-Juljske krajine, ki bodo na tem vsestranskem shodu nosilci specifičnih kulturnih in jezikovnih interesov, kajti današnja izseljeniška stvarnost v svoji občutni raznolikosti povsod na svetu v takšni ali drugačni obliki postavlja v ospredje tudi problematiko svojih kulturnih in jezikovnih značilnosti. Zahtevo po specifični obravnavi manjšinskega kulturnojezikovnega vprašanja v okviru italijanskega emigrantskega kozmosa je v ožjem odboru za pripravo rimske konference postavil slovenski senator Stojan Spetič, ki je tudi član pripravljalnega odbora in ki se je udeležil vseh celinskih predkonferenc ter imel tako izjemno priložnost, da je ob bli-

Polemika proti voditeljem iz Veneta

Vsi deželni politiki za odobritev zakona o obmejnih področjih

Nedelske izjave podpredsednika rimske vlade Giannija De Michelisa o umestnosti ali neumestnosti zakona o obmejnih področjih še vedno burijo duhove. Proti tem izjavam, kot tudi proti prejšnjim izjavam predsednika dežele Veneto Berninija, odločno nastopajo vsi deželni politiki.

Že večer smo pisali o stališču, ki ga je do teh izjav zavzel predsednik deželne vlade Biasutti. Ta je zahteval takojšen sestanek s predsednikom rimske vlade De Mito. Istočasno se je zavzel, da bi zakon, ki so ga že odobrili v poslanski zbornici, čimprej postal pravno moč s tem da bi ga odobrili tudi v senatu. Včeraj smo že poročali, da so nekateri pordenonski in furlanski politiki povedali svojo v zvezi z izjavami De Michelisa.

K besedi se oglašajo, pa čeprav z zamudo, tudi tržaški, goriški ter videmski politiki. Najbolj polemični s svojim strankinim tovarišem, podpredsednikom vlade, so socialisti. Poslanec Renzulli, član osrednjega vodstva PSI, je dejal, da že od vsega začetka so pogledi na ta zakon različni med parlamentarci iz naše dežele ter tistimi iz Veneta. Nasprotja so prišla do izraza med razpravo v komisiji za proračun poslanske zbornice. Takrat so prevladala stališča, ki so jih zagovarjali parlamentarci iz FJK. Socialistična stran- ka bo javnosti obrazložila svoje stališ-

če, je še nadaljeval Renzulli, tudi upoštevajoč dejstvo, da so kar trije predstavniki rimske vlade dali svoj pristanek na tak zakon, ki bi ovrednotil mednarodno vlogo naše dežele. Prav zaradi tega je FJK zahtevala to posebno pomoč pri rimski vladi. Renzulli je še izrazil prepričanje, da bo konec koncev tudi De Michelis podprl ta stališča.

Polemičen je bil tudi podpredsednik deželne vlade Carbone. Po njegovem bi bilo potrebno, da bi bili obiski ministrov v naši deželi bolj konkretni. Carbone je še dejal, da ni mogoče izenačiti dežele s posebnim statutom z deželami s posebnim statutom. Gospodarski razvoj ob meji je težavnejši kot v kateremkoli kraju v notranjosti države. Deželni odbornik Francescutto, doma iz Pordenona, prav tako socialist, je bil tudi precej polemičen. Predlagal pa je, da pride v Rimu takoj do sestanka med Craxijem, De Michelisom in tukajšnjimi parlamentarci, zatem pa še med PSI in KD.

Dodajmo še protestno noto deželnega tajnika KD Bruna Longa. De Michelisove izjave so zanj "nerazumljive", saj je podpredsednik vlade očitno pozabil, da je zakon o obmejnih področjih sveta obveza vse rimske vlade. Zaradi tega je takojšnja in dokončna odobritev zakona v senatu merilo soli-

darnosti rimske vlade do zahtev Furlanije-Juljske krajine. Longo je kritiziral tudi strankarskega tovariša predsednika deželne vlade Veneto Berninija. Po Longovem mnenju so Berninijeve zahteve nepošteno. Tudi Longo je zahteval takojšnji sestanek s tajnikom KD De Mito, ki je istočasno predsednik rimske vlade. Prav tako je po Longovem mnenju nujna enotna izjava strank, ki v deželnem merilu podpirajo Biasuttijevo vlado.

Iz vrst opozicije smo prve dni čuli le proteste pordenonskih prvakov. Včeraj se je oglasil tudi deželni tajnik KPI Roberto Viezzi. Po njegovem mnenju je zakon o obmejnih področjih v nevarnosti zaradi notranjih sporov v strankah vladne in deželne večine. Viezzi dalje omenja, da se je zakonu prvi protivil Bernini, sedaj se mu je pridružil še De Michelis. Zakon o obmejnih področjih vsebuje nekatere osnovne točke gospodarskega protokola osimskega sporazuma. Predlog o zakonu, pravi Viezzi, je prišel iz vrst KPI. Sedaj ga KD in PSI sabotirata. Zakon je zelo pomemben za gospodarski razvoj FJK, zaradi tega je nujno potrebno, da pride do enotnega nastopa vseh demokratičnih sil v deželi. Deželni tajnik KPI nadalje obljublja, da bodo komunisti dali svoj doprinos, da se bo zakonski osnutek dokončno odobril v senatu.

Prizadevanja Furlanov za večjo prodajo blaga v ZDA

V novembru v Vidmu več posvetov

VIDEM — Gospodarska menjava med Furlanijo in ZDA se je v zadnjem času zmanjšala. Zaradi padca vrednosti dolarja je znatno nazadoval izvoz v ZDA izdelkov proizvedenih v Furlaniji. V tej državi so v zadnjem času sprejeli vrsto carinskih zakonov, ki otežujejo uvoz nekaterih vrst tujega blaga. Gre za protekcionistično akcijo. Nekateri so se temu izognili tako da so blago izvozili v Kanado, od tam pa brez posebnih težav v ZDA. Med ZDA in Kanado namreč ni nobenih prepovedi o uvozu ali izvozu blaga. Medtem ko so še pred nekaj leti ZDA bile na tretjem mestu med zunanjetrgovinskimi partnerji Furlanije, so sedaj šele na sedmem mestu.

Precej je na ameriškem tržišču padla prodaja najbolj cenjenih vrst blaga. Dražje in kvalitetnejše blago se prodaja tako kot prej, pa čeprav je za ameriškega kupca skoro za tretjino dražje.

Furlani skušajo težave odpraviti. Predsednik videmske trgovinske zbornice Gianni Bravo je včeraj novinarjem povedal, da bodo letošnji november posvetili preučevanju trgovine med Furlanijo in ZDA.

S tem v zvezi bodo v Vidmu priredili več srečanj in posvetov. Prvo tako srečanje bo v torek 8. novembra. V Videm pride za to priložnost okrog dvajset trgovskih zastopnikov iz enakega števila ameriških zveznih držav. Obrazložili bodo potrebe tamkajšnjega trga. Govorili bodo tudi italijanski trgovski zastopniki v ZDA ter ameriški v Italiji. Na srečanju bodo aktivno sodelovali tudi videmski trgovci. V dneh od 14. do 18. novem-

bra bodo v Vidmu predvajali stare ameriške filme, take, ki so postali že prava redkost.

Najbolj pomembno pa bo srečanje gospodarstvenikov in pravnikov, ki bo 21. novembra. Ameriški pravniki bodo obrazložili sedanjo ameriško uvozno-izvozno zakonodajo. Ta dan pride v Videm tudi ameriški ambasador v Rimu Maxwell Raab.

Videmski trgovci bodo v tem mesecu okinčali njihove izložbe z ameriškim blagom in ameriški motivi. Ameriški poslovni ljudje bodo imeli sestanek s furlanskimi trgovci in industriji, kot tudi z obrtniki in kmeti.

Vse te pobude bodo finančno podprli Videmska trgovinska zbornica, Banca cattolica del Veneto, železarna Weissenfels v Beli Peči, Videmsko združenje trgovcev.

Sauris potrebuje turistično ovrednotenje

V odročni vasi Sauris v zgodnji Karniji si zelo prizadevajo, da bi razvili turistično dejavnost. Da bi v tem uspeli pa potrebujejo precej pomoči od zunaj, predvsem od deželne vlade FJK. Novega deželnega odbornika za turizem Francescutta so prebivalci tega kraja seznanili z njihovimi potrebami. Kot je znano v Saurisu, ki mu nemško pravijo Zahre, živijo ljudje nemškega izvora. Med seboj se še vedno pogovarjajo v prabavarskem dialektu.

V Sežani zaključek uspešne gobarske sezone

SEŽANA — Gobarsko društvo Sežana, ki šteje preko 250 članov in ga vodi predsednica Aleksandra Ostrouška, zaključuje uspešno gobarsko sezono. Poleg preventivnega delovanja, ki je usmerjeno na izobraževanje prebivalstva o strupenih gobah, so sežanski gobarji pripravili tudi razstave svežih gob. V septembru mesecu so v Sežani predstavili preko 240 vrst užitnih in strupenih gob, konec oktobra pa so si lahko prebivalci spodnjega dela Krasa ogledali razstavo v Komnu. Kljub sušnemu vremenu je gobarjem uspelo nabrati 173 vrst gob in jih predstaviti širšemu občinstvu. Obe gobarski razstavi sta bili tudi letos dobro obiskani, kar izkazuje veliko zanimanje za tovrstno mikrofloro. Poleg sežanskih determinatorjev (Miro Kranjec, Ljubica Tavčar Bandelj) so pri pripravi razstav sodelovali tudi determinatorji onstran naše meje. Zlasti gre zahvala Milku Čebulcu in Franku Brešanju, ki sta že več let člana sežanske gobarske družine. Gobarske razstave so zlasti zanimive za mladi rod in tako so jih organizirano obiskali otroci iz vrta in osnovnošolci.

Kot vsako leto pa prireja sežanska gobarska družina tudi tradicionalni gobarski piknik, s katerim zaključuje gobarsko sezono. Poleg gobarskega izleta (letos so gobarji obiskali Ravne na Koroškem) je tudi piknik dobro obiskan. Letos ga organizirajo jutri, 5. novembra. Ob 14. uri se bodo zbrali pri jami Vilenica in pripravili najrazličnejše gobarske jedi. Člani GD Sežana se lahko prijavijo še danes, 4. novembra, pri Ljubici Bezek na ZKO Sežana, Partizanska c. št. 18 (tel. 73-736) in ob tem plačajo 5.000 din. (oks)

Deželni prispevki za škodo zaradi toče

Sedem milijard lir je deželna vlada, na predlog odbornika za kmetijstvo Turella, namenila konzorcijem za obrambo proti toči. Taki konzorciji so pokrajinskega

značaja in sicer v Gorici, Vidmu ter Pordenonu. V goriškem konzorciju skrbijo tudi za potrebe tržaških kmetovalcev.

Denar so konzorciji dobili, da ga bodo porazdelili med tiste kmetovalce, ki jim je toča poškodovala pridelke. Kmetje so sicer v glavnem zavarovani proti toči, vendar pa zavarovalnice plačujeje premije z veliko zamudo. Na tak način naša deželna uprava predčasno plača kmetovalcem škodo, ki so jo utrpeli.

Mesec gastronomije v Terskih dolinah

Sladokusci bodo tudi letos lahko pokusili gastronomske specialitete Terskih dolin. V enomesečnem razdobju, od 9. novembra do 9. decembra, bo dvanajst gostiln v krajih ob Teru, od Čente navzgor po dolinah, ponujalo domače specialitete.

Prireditelj je Gorska skupnost Terskih dolin v sodelovanju z videmsko trgovinsko zbornico.

Kogar zanima gastronomija teh krajev, ki ima marsikaj sličnega s kuharskimi recepti v drugih slovenskih krajih, ta se lahko pobliže pozanima, kako je s to stvarjo.

Srečanje sindikatov s parlamentarci

Voditelji enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL bodo danes zjutraj v Vidmu parlamentarcem naše dežele orisali njihove predloge za bolj pravično davčno zakonodajo.

Sindikalisti so parlamentarce povabili na razgovor, da bi jim to vprašanje obrazložili še preden pride v parlamentu v razpravo finančni zakon.

Brez dvoma bodo danes v Vidmu govorili tudi o zapletih v zvezi z zakonskim osnutkom o obmejnih področjih.

Nevsakdanji pogled z grajskega griča

Skriti kotički goriškega mesta

Na goriškem grajskem griču so bile zgrajene okrog prvotne majhne utrdbе, kasneje vedno večjega in bolj mogočnega gradu, prve mestne stanovanjske hiše. Mesto se je najprej nahajalo na griču, za utrjenim obzidjem, da bi se prebivalci obvarovali pred morebitnimi napadalci. To obzidje je ohranjeno še danes.

Kasneje so ljudje začeli graditi hiše na obronkih grajskega griča tja do tistih mestnih predelov, ki so nam danes znani kot Trg sv. Antona (naši slovenski predniki so mu še pred kakim desetletjem pravili Stari trg), Trg Cavoru (naši ljudje mu še vedno pravijo Stolni trg), Raštel in Travnik. Ta nam dobro znani goriški trg je še pred nekaj stoletji bil izven mestnih vrat. Bila je to trata, odtod ime Travnik, ki ga še danes uporabljajo tudi nekateri goriški Italijani in Furlani, pa čeprav tega uradnega imena ni več že več kot 110 let. Ob koncu sedemdesetih let prejšnjega

stoletja so goriški mestni očetje naziv "Travnik" izbrisali iz uradne goriške toponomastike. Hiše na obronkih grajskega griča so rasle vsaka zase, brez vsakega reda, v raznih časovnih dobah. Da je to tako, nam zgovorno kaže gornja slika, ki jo je z grajskega obzidja naredil naš sodelavec Zdenko Vogrič. Tu pa tam vidimo skrita okna, ganke, stopnice, mala dvorišča. Veliko teh hiš je bilo poškodovanih med prvo vojno. Po njej so jih obnovili.

Nekatere teh hiš so lastniki v zadnjem času popravili, saj v njih ni mogoče živeti upoštevajoč današnje potrebe. Ta mestni predel sodi med tiste v katerih je mogoče popraviti stare hiše tudi z denarjem iz deželnih skladov za obnovo starih mestnih predelov. Zaradi tega je marsikdo že dobil denar iz teh skladov. Drugi pa se pritožujejo, da je birokratski postopek za doseg deželnega prispevka tako zapleten, da so raje dali denar iz svojega žepa, ne da bi čakali na javni prispevek. (mw)

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

92.

»Rad bi prišel na tvojo poroko, Mary. Zelo rad te imam, in čeprav Tima nisem nikoli srečal, imam tudi njega rad, ker je povzročil tako spremembo v tvojem življenju.«
»Prav rada bi videla, da bi s Tricijo prišla na poroko.«
»Kdaj pa bo?«
»Naslednji petek popoldne na matičnem uradu.«
»Zakaj pa ne bi vzela dopusta kar takoj? Če bom moral tri mesece prenašati Celeste Murphy, je najbolje, da se s tem takoj sprijaznim.«
»Res si ljubezniv, vendar ne bom, hvala. Do naslednje srede bom vzela Celeste pod svoje okrilje. To bo dovolj zgodaj.«
Emily Parkerjeva je bila novice zelo vesela. Mary jo je tistega večera povabila na večerjo in ji povedala.
»Ljuba moja, to je tisto, kar oba potrebujeta. Res sem zelo vesela. Naj vam nazdravim in zaželim veliko sreče.«

»Boste prišli na poroko?«

»Tega pa za vse na svetu ne bi hotela zamuditi. Veliko sreče gospodična Hortonova, res sem ponosna na vas!«

Mary je tistega večera obiskala tudi Harryja Markhama, in to potem, ko ji je uspelo potisniti Emily Parkerjevo na stran oleandrove žive meje.

Harry je radovedno strmel v svojo obiskovalko. Vedel je, da jo je nekje že videl, vendar se ni mogel spomniti kje.

»Se spominjate gospod Markham, kako ste pred več kot dvema letoma obnavljali hišo gospe Emily Parkerjeve v Artamonu?«

»Da, seveda.«

»Jaz sem Mary Hortonova, sosedna gospe Parkerjeve.«

Obraz se mu je zjasnil. »Oh seveda! Vedel sem, da vas od nekdaj poznam.«

»Sem nisem prišla zaradi poslov, gospod Markham, prišla sem se pogovoriti o Timu Melvillu.«

»Timu Melvillu?«

»Tako je, o Timu Melvillu. Morda vas bo to močno presenetilo, gospod Markham, toda naslednji petek se bom s Timom poročila.«

Ubogi Harry je celo minuto grgral in požiral slino, preden je zmogel spraviti glas iz sebe: »Da se boste poročili z omejenim Timom?«

»Tako je, naslednji petek. Če bi bile okoliščine normalne, bi me mikalo, da bi ga prepričala, naj si najde novega delodajalca, zaradi vsega, kar mi je Emily Parkerjeva pove-

dala, kako grdo se s svojimi delavci znašate nad njim. Vendar Tim rad dela z vami in vašimi delavci, zato sem vesela, da bo ostal pri vas.«

Harryjev pogled se je ustavil na ogromnem bentlayu, ki je bil parkiran ob robu pločnika. Zdaj se je spomnil, da so o njej govorili kot o najbogatejši ženski v Artamonu. Zato se mu je zdelo vredno, da jo pomiri. »Tako se počutim, kot bi me kdo treščil po glavi, gospodična Hortonova! To je pa kar lepa novica, kaj ne?«

»Seveda je gospod Markham. Sicer pa nimam veliko časa in bi bila rada kar najbolj kratka. O nekaterih stvareh se morava takoj pogovoriti. Prvič, ste pripravljeni obdržati Tima v službi, če bo vzel tri mesece dopusta, ki bi se začel naslednje sredo? Drugič, če želite obdržati Tima za svojega delavca, ste pripravljeni poskrbeti, da se bodo vaši možje dostojno vedli, kar zadeva Timovo poroko?«

Harry, ki je bil še vedno zmeden, je stresel z glavo, da bi se mu misli zbitrile. »Presneto, gospodična Horton, ne vem, kaj naj rečem!«

»Potem pa vam predlagam, da se odločite, gospod Markham. Ne morem stati tukaj celo noč.«

Za trenutek se je zamislil. »No, pošten bom z vami, gospodična Hortonova. Rad imam Tima in tudi moji delavci ga imajo radi. Zdaj je pravi čas, da ga lahko pogrešam za tri mesece, ker se bliža poletje in takrat vedno lahko najdem kakšnega študenta kot priložnostnega delavca, čeprav jih bo potrebnih kar nekaj, da bodo zapolnili vrzel, ki bo nastala za Timom, posebno še, ker so tako neuporabni in domišljavi.

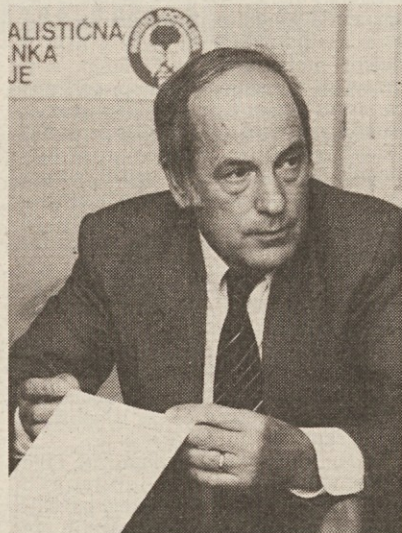
Po zadnjih polemičnih izjavah anestezi- Predsednik KZE zavrača kritike na račun katarinske bolnišnice

Po obtožbah anestezi-
vega predstojnika Mocavera na račun
KZE, češ da ni organizirana za nujne
primere in da je neki pacient podlegel
poškodbam, ker je predolgo čakal na
operacijski poseg, smo se pogovorili
tudi s predsednikom upravnega odbo-
ra KZE Claudio Bevilacqua.

Predsednik je odločno zanikal, da bi
pacient umrl zaradi dezorganizacije v
katarinski bolnišnici. »Na oddelek za
prvo pomoč so ga sprejeli ob 17.10. Ob
17.30 je bil pri njem prvi anestezi-
st, ob 18. uri še drugi, ki je nato poklical
kirurško ekipo. Ob 19. uri je bil ranje-
nec v operacijski sobi, pred tem pa so
ga še podvrgli raznim izvidom. Vseka-
kor je bil to izredno hud primer: poleg
številnih zlomov in udarca v glavo, si
je pacient poškodoval tudi jetra in
vrnico. Bolnik je bil star 85 let, ven-
dar bi podlegel poškodbam, tudi če bi
imel 20 let.«

Na vprašanje, če je s primerom se-
znanil sodišče, nam je Bevilacqua po-
vedal, da sodstvo seznanijo z vsakim
smrtnim izidom prometne nesreče. Kaj
pa v tem specifičnem primeru, ki je
prisotni anestezi-
st sestavlja tudi poro-
čilo, s katerim je predstojnika Mocavera
izredno opozarjal na morebitne odgo-
vornosti zdravstvene organizacije? Kot
nam je znano, ga je ta izročil odgovor-
nim upraviteljem KZE. »To drži, ven-
dar zdravstveni nadzornik Passoni je
ocenil, da ni specifičnih odgovornos-
tih, zato tega poročila nismo predali
sodišču,« je obrazložil Bevilacqua.

Kako pa ocenjuje izjave, da je kati-
narska bolnišnica rizična? Predsednik
KZE se sklicuje na tržaško sekcijo
Razsodišča za bolnikove pravice, ki
naj bi javno potrdila, da je katarinska

Dr. Claudio Bevilacqua

bolnišnica med redkimi v Italiji, ki
nudi ustrezno zdravljenje. Zadnje po-
lemike so po mnenju sogovornika na-
stale zaradi sindikalnih in organizacij-
skih razhajanj med anestezi-
sti in nad-
zorno komisijo katarinske bolnišnice.
V njej so trije člani upravnega odbora:
Pangher (KD), Erariova (LpT) in Opelt
(SSk). Očitno je med njimi prišlo do
različnih gledanj, kar sicer lahko razu-
mem, pravi Bevilacqua. Od 31 predvi-
denih anestezi-
stov je nameščenih 27,
ti pa morajo kriti potrebe vseh kirur-
ških oddelkov in oddelka za oživlja-
nje. Res je, da delajo v nadurah, res je
tudi, da so skromno plačani. Kljub

temu pa ima marsikdo od njih še čas,
pripominja Bevilacqua, da dela s prof.
Mocaverom v zasebni kliniki. Pripom-
ba je strupena, vendar ne rešuje bis-
tvenega vprašanja, ki ga postavljajo
anestezi-
sti: zakaj naj bi morali redno
delati v nadurah (povprečno jih nare-
dijo po 300 na leto), ko je vendar jas-
no, da bi KZE morala poskrbeti za
novo osebo? KZE ima zvezane roke:
vse je odvisno od Dežele, ki nam še
vedno ni odobrila izvršnega načrta in
torej številu uslužbencev; KZE je že
večkrat urgirala, vendar brez uspeha,
je Bevilacqua odgovoril.

S sogovornikom smo nato spregovo-
rili še o aferi dveh anestezi-
stov, ki ju je KZE prijavila sodišču pod obtožbo, da
sta neupravičeno zapustili delovno
mesto in da nista nudili pomoči. »Julij
je prof. Mocavero razpolagal le s 15
od 27 anestezi-
stov. Devet jih je na-
mreč bilo na dopustu, eden je bil v
ZDA na študijskem dopustu, dve
zdravnici sta bili oproščeni dela v
operacijskih sobah. Vodstvu KZE se je
zdelo neumestno, da bi še dve aneste-
zi-
stki odpotovali. Odredilo je 15-dnev-
no preložitve dopusta, tudi zato, ker je
Dežela obljubila, da bo v tem času po-
skrbela za nadomestitve. O pravici
vodstva, da prekliche dopuste, pa jasno
piše v členih 4 in 5 državnega dekreta
št. 128 iz leta 1979. Ker se zdravnici,
kljub ukazu in ponovnemu pozivu, ni-
sta javili na delu, so bile vse disciplin-
ske in sodne posledice obvezne. Lah-
ko bi jih suspendirali, a tega nismo
storili,« dodaja Bevilacqua. »Sicer pa
skušamo nerazumevanja z anestezi-
sti dne rešiti, predvsem v korist bolni-
kov, ki čakajo na operacijske posege.«

NADJA FILIPČIČ

Danes in jutri v Gregorčičevi dvorani Orffova metodika na seminarju ZSKD

V dobi, ko se je začelo širiti in utr-
jevati prepričanje, da bi morala biti
glasba dostopna vsem, so nastale tudi
pomembnejše metodike glasbene vz-
goje, ki se jih glasbeniki kot Karl
Orff, Emil Dalcrose in Zoltan Kodali
namenili otrokom in glasbeno nepis-
menim odraslim. Vsaka od treh ome-
njenih metodik, ki prevzame ime po
glasbeniku, ki jo je sistematsko zbral
in uredil, sodi danes med tradicional-
ne zgodovinske metodike glasbene
vzgoje. Madžarski skladatelj Kodali
je svojo metodiko osredotočil pretež-
no na vokalno in pevsko - zborovsko
vzgojo; Dalcrose se je lotil sistematskega
proučevanja odnosa glasba -
gibanje; nemški glasbenik in sklada-
telj Karl Orff pa je zaslovel še zlasti
zaradi instrumentarija in osnovnoin-
strumentalne vzgoje. Vendar je Orff-
va instrumentalna metodika samo del
širšega načrta, ki je bolj interdiscipli-
naren in sega tudi na druga izrazna
področja (vokalno, ples itd.). Schu-
lwerk (to je ime njegovega temeljne-
ga glasbenopedagoškega dela) je sad
dolgoletne izkušnje in vztrajnega študi-
ja ter raziskovalnega dela na glas-
benovzgojnem področju. Danes je ta
metodika mednarodno znana, še zlasti
po zaslugi inštituta, ki ga je sam
Orff ustanovil v Salzburgu in v kate-
rem so se izobraževala razne genera-
cije glasbenih pedagogov.

Glavna in najzanimivejša značil-
nost Orffove metodike je njena odpr-
tost in prilagodljivost. Sam Orff je po-
udarjal, da ne gre za zaprt sistem, ki
se ga uporablja kot recept, gre raje za
metodološki predlog, ki ga pedagog
na podlagi svojih izkušenj in okoliš-

čin v katerih deluje dopolnjuje in so-
ustvarja. Zato sloni metodika pretež-
no na praktičnem in aktivnem delu.

To bo najbrž tudi temeljno izhodiš-
če dvodnevnega seminarja, ki ga
ZSKD priredi ob strokovni pomoči Ide
Virtove, priznane glasbene pedagogi-
nje v Sloveniji, ki se že vrsto let izpo-
polnjuje v salzburskem inštitutu. Se-
minar, ki bo potoval v Gregorčičevi
dvorani danes od 15. do 19. ure in jut-
ri od 14. do 18. ure, želi biti vzpodbu-
da še posebno za osnovnošolske uč-
telje, kajti vprašanje glasbene vzgoje
in njene prave metode je ponovno
stopilo v ospredje živahne in široke
razprave, z novimi učnimi načrti za
osnovno šolo, ki so letos stopili v ve-
ljavo. Dvodnevni seminar ne more se-
veda rešiti vseh problemov, je pa lah-
ko lepa priložnost, če je poleg tiste
zdrave vedoželjnosti živa v udeleženi-
cih tudi želja po odkrivanju lastnih
skritih potencialov in sposobnosti.

Na koncu vabimo vse prijavitelje
na seminar, naj prinesejo s sabo vsa
kovrstne instrumente (še zlasti blok-
flavto, če jo imajo).

NIVES KOŠUTA

SDD praznuje 40-letnico delovanja

Slovensko dobrodelno društvo praz-
nuje letos 40-letnico neprekinjenega
delovanja. Da bi primerno vrednotilo
ta pomembni jubilej, bo priredilo po-
sebnostno proslavo, ki bo v petek, 11. no-
vembra, ob 18. uri v Kulturnem domu
v Trstu.

Drevi spet seja na Pokrajini

Tržaški pokrajinski svet bi moral
drevi z izvolitvijo enega učinkovitega
odbornika in dveh suplentov končno
dopolniti sestavo pokrajinskega od-
bora. Pogojnik je obvezen, ker razpo-
laga nova koalicija demokristjanov,
socialistov, republikancev in social-
demokratov, le z enajstimi glasovi na
24 in je torej številčno gledano manj-
šinska v pokrajinskem svetu. Že na
zadnji seji je prišlo do presenečenja
in do izvolitve le treh odbornikov,
četrti, demokristjan Dello Russo, pa
ni prejel potrebne večine glasov. Kr-
ščanska demokracija bo drevi spet
predložila njegovo kandidato, za
odbornika suplenta pa nova koalicija
predlaga liberalca Bernija in demok-
ristjana Braitia.

Izvolitev Dello Russa je preprečil
prosti strelec iz koalicijskih vrst, po
vseh verjetnostih demokristjan, ki je
hotel na ta način opozoriti javnost na
notranje spore, ki pretresajo stranko
relativne večine. Na tehtnici ni toliko
mesto pokrajinskega tajnika Tri-
panija, ki ima za sabo baje še precej
solidno večino, ampak funkcije in re-
sorji pri vodenju nekaterih pomemb-
nih javnih ustanov, posebno prista-
nišča. Predsednik pristaniške ustano-
ve je kot znano, že precej let nekda-
nji predsednik Pokrajine, morotejec
Michele Zanetti.

Kaj nameravata početi občinska in pokrajinska uprava

Upravni program brez daljnoročnih načrtov

Program (vsega skupaj 30 strani) petstrankar-
ske koalicije KD-PSI-PRI-PLI-PSDI, ki bo vodila
tržaško Občino in Pokrajino, je v marsičem sad
političnega kompromisa med demokristjani in so-
cialisti, na katerem sloni novo upravno in politič-
no zavezništvo. Pri oblikovanju programa, kot jas-
no dokazuje nazadnjaško stališče do slovenske
manjšine, so vplivno besedo imeli listarji, ki bodo,
sodeč po izjavah njihovih voditeljev, v bistvu "od-
zunaj" podpirali nova odbora.

GOSPODARSTVO

Nova večina se bo zavzemala za obrambo ob-
stoječih produktivnih dejavnosti in industrijskih
obratov, posebno Arzenala, Tovarne velikih mo-
torjev in bivše železarne Terni. Glede Tržaškega
Lloyda si bo prizadevala, da bodo v vodilnih tele-
skih pomorske družbe odselej boljše zastopane kra-
jevne komponente, kar zadeva nekdanjo Aquilo
pa bo budno spremljala izvajanje znanega spora-
zuma za korenito preobnovo tega obrata. Koalicija
trdno verjame v raziskovalno in znanstveno bo-
dočnost tržaške stvarnosti. Sinhrotron je le bežno
omenjen, o načrtovani lokaciji pri Bazovici pa niti
besedice. Očitno so novi upravitelji mnenja, da je
glede tega vprašanja že vse sklenjeno in odločeno.

Trst ne more računati na razvoj tako imenovane
množičnega turizma, ampak mora stremeti
po "kvalitetni" turistični ponudbi. V ta okvir sodi
tudi navtični turizem in vsestranska integracija
"morje-Kras". Upravi si bosta tudi prizadevali za
gradnjo igralnice v naši pokrajini, za katero se že
nekaj let vneta ogreva LpT, ki je s tem v zvezi
izdelala tudi posebni zakonski predlog.

Pristanišče predstavlja enega temeljnih dejav-
nikov za razvoj domačega gospodarstva. Pristojne
oblasti mu bodo morale čimprej formalno priznati
celovito mednarodno vlogo, posebno v luči bližnje
sprostitve evropskih tržišč. Koalicija pa ni zavzela
jasnega stališča o načrtih za preobnovo starega
pristanišča, ker očitno obstajajo med zavezniki
različna gledanja. Trstu bo treba polnopravno pri-
znati vlogo glavnega mesta Furlanije-Julijske kra-
jine, istočasno pa bo morala vlada razširiti na našo
pokrajino vse brezcarinske olajšave, ki so v veljavi
na Goriškem.

OKOLJE IN URBANISTIKA

Na občinski ravni si bo koalicija prizadevala
za izdelavo novega splošnega urbanističnega načr-
ta. Precejšnjo pozornost posveča program kočljive-
mu vprašanju mestnega prometa. Čimprej bo treba
poskrbeti za izvajanje plana za ureditev novih par-
kirišč in vsaj poskusno zapreti za promet mestno
zgodovinsko središče. Občina bo izvedla gradbeno
dela za preobnovo osrednje pokrite tržnice, isto-
časno bo skušala enkrat za vselej rešiti problem
odlaganja trdih odpadkov, ki je trenutno nerešen.
V tem okviru pride spet v poštev morsko odlaga-
lišče pri Barkovljah.

Petstrankarsko zavezništvo bo poseglo pri de-
želni vladi za ustanovitev naravnega parka na tr-
žaškem in goriškem Krasu in to ne glede, kaj o
tem mislijo Kraška gorska skupnost in okoliške
občinske uprave. Vasi vzhodnega in zahodnega
Krasa, ki spadajo pod tržaško Občino, pa so popol-
noma zanemarjene, če izvajamo tri zelo splošne
vrstice o "kanalizaciji, metanskem omrežju in ces-

tnih povezavah v kraških vaseh". Pač pa niso po-
zabili vključiti zahteve po nadzoru obratova-
nja jedrske centrale v Krškem, pri čemer bi morali
doseči sporazum v okviru skupnosti Alpe-Jadran.

KULTURA IN ŠPORT

Kultura je verjetno najbolj šibka točka tega
programa. Precej je govor o muzejih in gledališ-
čih, konkretno izvedljivih načrtov pa je zelo malo
ali nič. Odborništvu za kulturo tržaške Občine je
bilo v zadnjih letih v bistvu odsotno na krajevnem
kulturnem prizorišču, obeti za bodočnost, če sodi-
mo po programu koalicije, pa niso posebno dobri.
O kulturnih načrtih pokrajinske uprave pa niti be-
sedice. Š športnega področja gre omeniti le neka-
tere načrte za okrepitev športnih struktur v neka-
terih mestnih in predmestnih rajonih.

ZDRAVSTVO IN SKRBSTVO

Stremeti bo treba po celovitem izvajanju de-
želnega zdravstvenega načrta in zaščiti pristojnos-
ti krajevnih KZE, posebno pri ovrednotenju tržaš-
kih bolnišnic. Koalicija je mnenja, da je treba re-
vidirati nekatere "pomanjkljivosti" pri izvajanju za-
kona št. 180 o psihiatrični reformi in končno od-
preti pot obljubljenim zdravstvenim okrajem. Na
področju socialnega skrbstva za ostarele in one-
mogle občane pa bo treba v bistvu začeti skoraj
vse znova, ker so prejšnje uprave zelo zanemarjale
to problematiko.

V programu je prvič govor o mladinski proble-
matiki. Na tem področju bo treba izdelati daljno-
ročni načrt posegov. Rajonskim svetom bo treba
priznati aktivnejše pristojnosti, medtem ko se se-
daj ukvarjajo skoraj le s posvetovalnimi.

SANDOR TENCE

Prva pobuda dolinskih amaterskih biljardistov

Meddeželni biljardni turnir za 1. trofejo Pri studencu

Pred kratkim se je v Dolini tudi
uradno izoblikovala amaterska skupi-
na biljardistov. Da je skupina nastala
tudi uradno, pa ni zgolj besedna igra.
Ta svojevrstna športna panoga, ki jo
gojimo predvsem v zaprtih prostorih,
najpogosteje pa v dvoranah, ki so za
biljard izredno opremljene, je od vse-
ga začetka pritegnila pozornost števil-
nih rednih in priložnostnih obiskoval-
cev dolinske gostilne. Ko je pred ne-
kakimi meseci Aldo Strain ponovno pre-
vezel vodenje gostilne, ki je že petde-
set let last te dolinske družine, je v
manjšo dvorano namestil tudi dve bi-
ljardni mizi. Tako se je ta igra začela
»ujeljavljati« tudi pri nas. Ko je bilo
kolikor toliko večjih biljardistov do-
volj, so v gostilni priredili tudi prvi
notranji turnir, kmalu za tem pa še
drugač. Vsakič se je tekmovalna
udeležila po štirideset amaterjev, že
ob prvi taki priložnosti pa so sodelo-
vali tudi državni sodniki.

Zaradi številnega povpraševanja,
predvsem pa iz navdušenja posamez-
nikov je torej nastala prava skupina,
ki se je uradno poimenovala prav po
dolinski gostilni Pri studencu. Skupi-
na se je vpisala tudi v FIABS, Italijan-

ske amatersko združenje športnega bi-
ljarda, ki je član vsedravnega špor-
tnega združenja CONI.

Prva priložnost, ob kateri se bo do-
linska skupina ljubiteljev športnega
biljarda predstavila v svoji novi, ura-
dni luči, pa bo meddeželni turnir, ki ga
novonastala skupina prireja v sodelo-
vanju s tržaškim in deželnim odborom
FIABS, z evropsko konfederacijo
(CEB) in svetovno zvezo (UMB) biljar-
da. Prvi meddeželni turnir, točneje 1.
trofeja Pri studencu, se bo začel v po-
nedeljek, 7. t. m. Zrebanja pa bodo na
vrsti že danes zvečer, ob 21. uri, in
sicer v prostorih dolinske gostilne,
kjer se bo turnir tudi vsak večer odvi-
jal. Finalna srečanja in nagajevanje
bodo v soboto, 12. t. m. Turnirja se
lahko udeležijo posamezniki, ki so
včlanjeni v pokrajinska združenja FI-
ABS iz Trsta, Gorice, Vidma, Pordeno-
na in Trevisa. Poleg državnih sodni-
kov bosta tudi dva pokrajinska sodni-
ka, ki sta izšla prav iz dolinske skupi-
ne biljardistov, in sicer Robi Slavec in
Franko Kralj. Zmagovalce seveda ča-
kajo bogate nagrade, za katere so po-
skrbeli sponzorji prve trofeje Pri stu-
dencu. (dam)

Župan prijavil neznanca orožnikom

V Dolini so pomazali dvojezične smerokaze

Običajni šovinistični prenapetosti so preteklo noč spet pomazali dvoje-
zične smerokaze v dolinski občini, zraven pa dodali še nekaj žaljivk
na račun Slovencev. Župan Edvin Švab je neznanca prijavil orožnikom v prepri-
čanju, da je že čas, da bi pristojni organi vendarle stopili na prste tem
pobalnikom. Župan je tudi objavil poziv k budnosti, ki ga je naslovil na
tržaško demokratično javnost, od katere pričakuje tudi manifestacije solidar-
nosti z dolinskimi občani. Na sliki (foto Magajna) pomazani cestni napisi.

Seja deželnega vodstva slovenskih zamejskih skavtov

Prejšnji teden se je v Jamljah zbralo
deželno vodstvo Slovenske zamejske
skavtske organizacije. Na tej prvi le-
tošnji seji so člani najvišjega organa
SZSO najprej preverili opravljeno
delo, predvsem potek poletnih tabo-
rov in pokrajinskih občnih zborov.
Sledile so volitve novega predsednika.
Mesto Maura Lebana je prevzela Bru-
na Ciani, deželni tajnik pa bo v pri-
hodnjem letu Matjaž Terčič.

Sledilo je načrtovanje skupnih po-
bud v prihodnjem delovnem letu. Go-
vor je bil o vzgoji voditeljev in o dru-
gih specifičnih pobudah na deželni
ravni. Vodstvo je tudi sklenilo, da pri-
stopi k tržaškemu Odбору za varstvo
človekovih pravic. V tej zvezi je spre-
jelo posebno resolucijo, v kateri izraža
zaskrbljenost zamejskih skavtov zara-
di znanih dogodkov v Sloveniji, pred-
di znanih dogodkov v Sloveniji, pred-
vsem procesa starih in afere Bogataj.
Resolucija izreka tudi solidarnost
"vsem, ki se v matični domovini borijo
za osnovne človekove pravice in
vsem, ki skušajo ustvariti ozračje is-
krenega dialoga v duhu resnice in v
medsebojnem spoštovanju in spreje-
manju v razlikah".

Po polemikah zadnjih dni so bile trgovine včeraj skoraj prazne

Sv. Just ni zavetnik trgovcev ki delajo na njegov praznik!

Pričakovanja trgovcev, ki so na včerajšnji praznik mestnega zavetnika — Sv. Justa — odprli trgovine, se niso izpolnili. Kupcev je bilo bolj malo, v večini trgovin so imeli prodajalci kaj malo dela in so se v brezdelju spogledovali in čakali na odjemalce. Na vprašanje, ali se jim zdi koristno imeti trgovine odprte na praznik, so odgovorili z nejevoljo, predvsem pa so dolžili občinsko upravo, da je po nepotrebnem povzročila zmešnjavo.

Trgovci v tržaški občini so po dolgih letih namreč dobili od Občine dovoljenje (izdala ga je še poleti stara občinska uprava), da letos odprejo trgovine tudi na praznik mestnega zavetnika — doslej so bile na ta dan namreč vedno zaprte. Sklep Občine je bil z nekega vidika precej protisloven, saj je dopuščal, da trgovci sami presodijo, ali se jim spleča trgovine odpreti. Sklep je torej po eni strani povzročil polemiko, saj so sindikati pozvali odvisne delavce, se pravi prodajalce, naj ostanejo doma, po drugi strani pa je botroval zmešnjavi med morebitnimi kupci, ki so v negotovosti, ali so trgovine odprte, raje ostali doma ali se podali po nakupu v Furlanijo (kamor jih je vabila prikupna reklama in kjer so med drugim cene znatno nižje).

Tako so ostale vse večje trgovine, zlasti v mestnem središču odprte, medtem ko so si trgovci v predmestjih privoščili raje dan počitka. Kljub dejstvu, da je večina trgovin v mestnem središču obratovala in da je bila jutraj na Trgu Unità velika javna manifestacija v spomin na konec prve svetovne vojne, pa je bilo mesto nenavadno prazno. Res je bilo težko najti parkirni prostor, prav tako je bil promet za praznični dan nadpovprečno

živahen, vendar je bilo ozračje vseeno nekoliko pusto.

»Tržačani so se raje odpeljali v Furlanijo,« nam je povedal lastnik trgovine s torbicami in dežniki v Ul. Mazzini, »kot je pravzaprav že tradicija. Danes je v mojo trgovino vstopilo približno deset kupcev, od katerih je bila večina Jugoslovancev, prodali pa smo en sam dežnik po 19.500 lir. Odpirati na praznični dan se nam sploh ne spleča, če ne tik pred božičnimi prazniki, ko vsi drvijo po nakupih: prodajalce je treba plačati dvojno, izkupiček pa ne povrne niti stroškov za električni tok, ogrevanje itd.«

Se bolj jezne so bile prodajalke trgovine z obutvijo. »Kaj mi mar, če dobim dvojno plačo,« je povedala ena od njih, »raje bi ostala doma. Na ta način si napravim ves praznik. Ko bom prišla domov, bo ura že osem in ves dan ne bom videla moža in otrok.«

»Kriva je Občina,« nam je dejala prodajalka trgovine z oblačili, »ker je takšen sklep povzročil zmešnjavo. Bolje bi bilo, ko bi bile vse trgovine odprte ali vse zaprte. Z nekega vidika se nam le spleča odpreti trgovine: kar je prodano, je prodano, vendar so stroški skoraj večji od izkupička. Prodaja gre ob delavnikih vsekakor veliko bolje. Kdor ima namen kaj kupiti, najde vedno čas in ne čaka na praznike.«

Če so bili nekateri Tržačani zadovoljni z odprtjem trgovin, pa so bili drugi vidno užaljeni, kot da bi odprte trgovine žalile mestnega zavetnika. »Prava sramota je,« je dejala elegantna gospa, ki se je sprehajala po veleblagovnici Coin; »da so trgovine odprte prav na praznik sv. Justa!« (bg)

Na sliki (foto Križmančič): takšno je bilo videti včeraj mestno središče: trgovine v glavnem (a ne vse) odprte, kupcev pa bore malo.

Danes stavka carinikov jutri muzejskih čuvajev

Cariniki, ki so vpisani v sindikat UIL ter v avtonomne sindikate DIRSTAT, SALFI in CISAL, so za danes proglasili belo stavko, kar pomeni, da ne bodo opravljali nadur in da ne bodo opravljali dela izven uradov carine. Z današnjo stavko želijo spodbuditi vlado, naj sprejme ukrepe za reformo carinske uprave. O ukrepu je že razpravljali ožji odbor, sedaj pa bi ga moralo sprejeti predsedstvo za finančne zadeve poslanske zbornice. V naši deželi računajo, da stavka ne bo imela hude posledice na obmejni promet. Ker pa je bilo včeraj delovanje carinikov v tržaški občini zaradi praznika sv. Justa omejeno, je težko predvideti, v kolikšnem številu se bodo cariniki udeležili stavke.

Jutri pa bodo stavkali čuvaji in nočni čuvaji muzejev, ki so odvisni od ministrstva za kulturne dobrine. Vsedržavni avtonomni sindikat delavcev za kulturne dobrine je namreč proglasil vsedržavno stavko, ki bo imela vrhunec v veliki povorki v Rimu. V tržaški pokrajini bodo stavkali čuvaji muzejev Urada za nadzorstvo naravnih dobrin dežele FJK, miramarskega gradu, Galerije antične umetnosti, Ljudske knjižnice, Državnega arhiva in Urada za nadzorstvo arhivov.

Tržaški radikalci snujejo strankin kongres v Zagrebu

Tudi tržaški radikalci se soočajo s krizo, ki že nekaj časa pesti njihovo stranko na vsedržavni in še širši ravni. Združenje krajevnih radikalcev je zato sklicalo izredni kongres, na katerem bo skušalo, kot piše v tiskovnem sporočilu, mobilizirati vse sile, da se bo radikalna stranka res razvila v mednarodno evropsko stranko. Kongresa, ki bo v soboto, 12. novembra, se bosta udeležila tudi poslanka Adelaide Aglietta, ki je tudi tržaška občinska svetovalka, in Sandro Ottoni, ki odgovarja za strankine pobude o Jugoslaviji in v njej.

Tržaški radikalci že nekaj časa posvečajo prvenstveno pozornost položaju v sosednji Jugoslaviji, kjer imajo tudi nekaj članov in somišljenikov. V tem okviru so dali pobudo za »transnacionalni« kongres radikalne stranke v Zagrebu. To skupščino, ki so jo formalno potrdili na nedavnem zasedanju strankinega vodstva v Jeruzalemu, načrtujejo za prve dni januarja. Tržaški radikalci in njihovi somišljeniki na mednarodni ravni se že več časa borijo za vstop Jugoslavije v Evropsko skupnost.

Intenzivne priprave na proslavo 100-letnice Ciril-Metodove šole

V prostorih Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu so se včeraj popoldne sestali člani pripravljalnega odbora za proslavo 100-letnice Ciril-Metodove šole. Govor je bil o organizacijskih vprašanjih, ki zadevajo pripravo te obletnice, o brošuri, ki bo izšla ob tej priložnosti, pa tudi o kulturnem programu, ki bo spremljal prireditve.

Ker manjka do proslave, ki bo 8. decembra v Kulturnem domu v Trstu, še dober mesec, so se člani odbora domenili, komu vse bodo poslali vabilo za udeležbo. Med drugimi bodo seveda povabili, poleg predstavnikov oblasti in raznih organizacij (tudi iz Slovenije in s Koroške), vse še živeče učitelje Ciril-Metodove šole.

Program proslave bo obsegal govor predsednika pripravljalnega odbora Danila Turka-Joca, recitacije, nastopi mešanega zbora bivših učencev Ciril-Metodove šole, ki ga vodi Vlado Švara, zbora dijakov nižje srednje šole Ivan Cankar, Tržaškega okteta, orkestra, ki ga vodi prof. Borut Logar, zbora Vesela pomlad in za konec še nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora.

Medtem ko že tečejo priprave za tisk brošure, ki bo vsebovala spomine bivših učencev in drugih na Ciril-Metodovo šolo, je že dogovorjeno, da bo na platnici slika zaprta takratne Ciril-Metodove bratovščine, ki so ga izvezle in napravile učenke Ciril-Metodove šole in ki bo krasil tudi oder, kjer bo stekla proslava.

Pripravljalni odbor upa, da se bo čim več bivših učencev in učiteljev Ciril-Metodove šole prijavilo za sodelovanje na proslavi, saj gre za proslavo ene najpomembnejših obletnic, posvečene šoli, ki predstavlja še danes simbol zavednosti in brezkompromisne pripadnosti slovenskemu narodu.

V Krožku za kulturo in umetnost Srečanja o bodoči družbi in o novem družboslovju

Fakulteta za politične vede in Oddelek za vede o človeku Univerze v Trstu prirejata v ponedeljek, 7. novembra, zanimivi srečanja, ki bosta potekali v mali dvorani Krožka za kulturo in umetnost v Ulici S. Carlo 2. Ob 10. uri dopoldne bo na sporedu okrogla miza z zapletenim naslovom: »Telematske mreže, demokracija in razvite družbe«. Udeleženci bodo lahko prisluhili razlagi univerzitetnih profesorjev sociologije in antropoloških ved Alessandra Pastoreja in Giuseppa Longa iz Trsta, Achilla Ardigòja iz Bologne ter Giacomina Della Riccie iz Vidma. Srečanja se bosta udeležila tudi generalni direktor družbe Informatica Friuli-Venezia Giulia Sergio Briaschi in deželni odbornik za finance Dario Rinaldi. Govorniki bodo razpravljali o vplivu vedno bolj izpopolnjenih informacijskih sredstev na razvoj družbe.

Ob 18. uri pa bo na spredu razgovor o knjigi Acchilla Ardigòja, ki nosi naslov: »Za sociologijo onkraj postmodernizma«. Za predavateljsko mizo bodo sedeli univerzitetni profesorji Alberto Gasparini in Darko Bratina iz Trsta ter Franco Demarchi iz Trenta.

Knjiga Ardigòja je, kot kaže, začrtala novo pot, ki naj bi jo ubrali sociologi. Postmodernistično razmišljanje je namreč — po avtorjevem mnenju — to vedo potisnilo v slepo ulico. Ardigò v svojem delu kritično razmišlja o filozofskih in socioloških tokovih prejšnjega stoletja in nakazuje smer, po kateri naj bi se sociologija razvijala v bodoče.

Prireditelji so predavanja organizirali v sodelovanju z družbo Informatica Friuli-Venezia Giulia iz Trsta, Institutom za mednarodno sociologijo iz Gorice in tržaškim Krožkom za kulturo in umetnost.

Pisane zastavice 58 držav na županstvu v Budimpešti

Okrog dvesto študentov, ki obiskujejo Jadranski zavod združenega sveta v Devinu, je včeraj preživel jutro na županstvu Budimpešte, očarljivega glavnega mesta Madžarske, kjer je letos bilo uradno odprtje akademskega leta. S seboj so v to vzhodno državo ponesli sporočilo miru in sožitja, saj so že s svojo prisotnostjo dokazali, da je mogoče živeti v slogi kljub jezikovnim pregradam ter rasnim, verskim, kulturnim, gospodarskim ali političnim razlikam. Devinski Zavod združenega sveta obiskujejo študentje iz natančno 58 držav. Iz Madžarske jih je trenutno pet.

V Budimpešti so oblasti mlade goste pristrčno sprejele. Na tamkajšnjem županstvu je potekala krajša slovesnost, ki so se je z veseljem udeležili vsi študentje. Gostitelji so priredili zanimiv spored madžarskih plesov v tradicionalnih narodnih nošah. Vsak študent je držal v rokah zastavico svoje države in žive barve 58 zastav so v občinski palači v Budimpešti pričarale vzdušje pravega mednarodnega srečanja, kjer so vsi enaki in enako pomembni. Marsikdo ni mogel skriti solz...

Tridnevne obiske na Madžarskem so se udeležili predsednik devinskega Zavoda združenega sveta Corrado Belci, rektor David Sutcliffe, italijanski veleposlanik na Madžarskem Joseph Nitti, deželni odbornik za šolstvo Silvano Antonini in devinsko-nabrežinski

ska občinska odbornica za kulturo Marinka Terčon. Zavodarje je spremljalo tudi nekaj Devincev. Včerajšnje slovesnosti na županstvu v Budimpešti so se udeležili še generalni tajnik mednarodne organizacije Zavodov združenega sveta Ian Gourlay, devinski princ Karl Thurn und Taxis s soprogo Veroniko in predsednik Tržaške hranilnice Terpin.

Posvet o sodelovanju med FJK in Avstrijo

Združenje Italija-Avstrija bo v petek, 18. novembra, priredilo v našem mestu posvet o vlogi Furlanije-Juljske krajine in še posebej Trsta v krepitvi sodelovanja med Avstrijo in Italijo zlasti na finančnem in zavarovalniškem področju. Zasedanje bosta uvedla vsedržavni predsednik združenja, avstrijski veleposlanik v Italiji Enric Aillaud, in devinski princ Karl Thurn und Taxis, ki predseduje združenju v Furlaniji-Juljski krajini. Sledili bodo številni posegi predstavnikov avstrijskega in italijanskega gospodarskega življenja.

† Zapustila nas je naša teta

Lucija Montagna

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Boljuncu.

Žalujoci nečaki in nečakinje

Boljunec, 4. novembra 1988

Ob smrti Pavle Terčon se pridružuje žalovanju družina Lesizza.

KD Vesna in uredniški odbor Skdanca izrekata Lucijanu Terčonu iskreno sožalje ob izgubi žene Pavle.

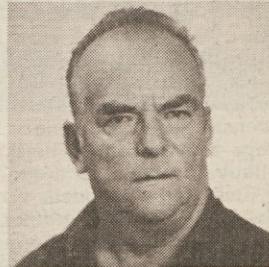
Primorski dnevnik, Knjižne izdaje ZTT in Tržaška knjigarna izrekajo iskreno sožalje Lucijanu Terčonu in družini ob izgubi drage Pavle Terčon.

Ob prerani izgubi dragega Davida Maurija izrekajo iskreno sožalje družini in svojem

taborniki Rodu Modrega vala

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded in brat

Bazilij Smotlak

Pogreb bo danes, 4. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Mačkolljah.

Žalostno vest sporočajo žena Zalka, sinova Davorin in Valter z družino, sestra in bratje z družinami ter drugo sorodstvo.

Mačkollje, Dolina, 4. novembra 1988

Žalovanju se pridružuje družina Franka Sancina iz Milj.

Ob prerani smrti Bazilija Smotlaka izrekata ženi Zalki in svojem občuteno sožalje

KD Primorsko in Zveza žena Mačkollje

Ob izgubi dragega očeta izrekajo svojem, članu Davorinu Smotlaku in družini iskreno sožalje

Mladinska skupina Pinko Tomažič

Ob izgubi dragega očeta izrekajo Davorinu in Valterju Smotlaku ter svojem iskreno sožalje

TFS Stu ledi

Ob nenadni izgubi dragega Bazilija Smotlaka izrekajo iskreno sožalje svoji odbornici Ljubi in svojem

PD MAČKOLLJE

Moški pevski zbor Valentin Vodnik izrekajo iskreno sožalje Davorinu in Egidiju Smotlaku ter svojem ob izgubi dragega očeta in brata.

Ob težki izgubi dragega brata Bazilija izrekajo iskreno sožalje tovarišema Sergiju in Egidiju ter sorodnikom sekcija PSI Dolina.

† Prehitro nas je zapustil naš dragi mož, oče, nono in pranono

Stano Ravbar

Datum in uro pogreba bomo javili naknadno.

Žalostno vest sporočajo žena Angela, sin Branko, hčeri Marija in Nadja, sestre in brat z družinami, svak Milio in drugo sorodstvo.

Repen, 4. novembra 1988

Sekcija VZPI-ANPI Repentabor izrekajo iskreno sožalje družini Ravbar ob izgubi dragega Stanota.

† Nenadoma nas je zapustil naš predragi

Carlo Verri

(RENZO)

Pogreb bo danes, 4. t. m., ob 14.30 iz hiše žalosti, Nabrežina Kamnolomi 82/A, v nabrežinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Vera in drugi sorodniki.

Nabrežina, 4. novembra 1988

Jutri bo začela delovati likovna delavnica SKD Tabor

V prostorih kulturnega društva Tabor na Opčinah se bo jutri začela večdnevna likovna delavnica, ki jo opensko društvo prireja v sodelovanju z Društvom zamejskih likovnikov. O poteku in organizaciji delavnice, ki bo delovala v obliki seminarja na področju grafike, risanja in plastike, se bodo organizatorji domenili z udeleženci jutri popoldne na srečanju, ki bo ob 18. uri na sedežu društva Tabor (na ta način bodo prireditelji lahko upoštevali želje in potrebe udeležencev pri organizaciji nadaljnjih srečanj). Likovna delavnica je namenjena vsem ljubiteljskim umetnikom, ki bi se radi izpopolnili na tistem umetniškem področju, ki jim je najbolj pri srcu. Seminarji, ki jih bodo vodili Jasna Merku za plastiko, Claudia Raza za grafiko in Boris

Zuljan za risanje, bodo sicer bolj informativnega kot praktičnega značaja, saj bodo voditelji seminarjev nudili predvsem informacije o različnih tehnikah in napotke za njihovo poglobljanje. Udeleženci pa bodo imeli tudi možnost, da s pomočjo predavateljev in pri skupinskem delu preverjajo svoje praktično delo. Na koncu delavnice-seminarja bodo udeleženci razstavili izdelke, ki jih bodo naredili med seminarjem, na razstavi pa bodo lahko obiskovali delavnice, tako da bodo ustvarili neke vrste razstavo v razstavi. Prvi sestanek za vse ljubitelje umetnosti je torej jutri ob 18. uri na sedežu kulturnega društva Tabor na Opčinah!

gledališča

KULTURNI DOM
Slovensko stalno gledališče ponovi danes, 4. t. m., ob 11.15 in jutri, 5. t. m., ob 11.30 komedijo GEORGE DANDIN ali KAZNOVANI SOPROG (za višje šole).

VERDI
Jesenska simfonična sezona - Jutri, 5. novembra, ob 20.30 (red A) koncert pianista Louisa LORTIEJA in klavičembalista Iltona WJUNISKEGA. Na sporedu skladbe L. Mucilla in P. I. Čajkovskega. Ponovitev koncerta v nedeljo ob 18. uri. V torek, 15. novembra, ob 21. uri večer z orkestrom GEWANDHAUS iz Leipziga, ki ga vodi Kurt Masur. Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja vstopnic.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1988/89 - Nocoj ob 20.30 (red 1. petek)bo gledališka skupina Giulia Bosettija nastopala z delom ZENOVA ZAVEST, ki ga je priredil Tullio Kezich po romanu Itala Sveva. Režija Egisto Marcucci. V abonmaju odrezek št. 2. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni P. Pasazi Protti. Predstava traja dve uri in pol.

Pri osrednji blagajni v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrditve starih.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Nocoj ob 20.30 ponovitev dela Carpinterija in Faragune MARINARESCA ali NEL PAESE DELLE MALDOBRIE. Režija Francesco Macedonio. Predstave bodo zaradi velikega uspeha podaljšali do 13. novembra. Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) in pri Utat v Pasazi Protti 2 so v teku vpisovanja novih abonmajev.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta razstava Demetrija CEJA pod naslovom Odprtine.

V galeriji Catesius (Ul. Marconi 16) bo do 10. novembra odprta razstava slikarke MIRELLE SCHOTT SBISA.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Do 6. novembra razstavlja CLAUDIA RAZA. Urnik: vsak dan od 16. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ter od 16. do 19. ure.

V Občinski galeriji na Trgu Unità bo do 6. novembra na ogled razstava Emidia EREDITAJA. Urnik: od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Ob praznikih od 10.00 do 13.00.

V Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, je do 7. novembra na ogled razstava Marka RUPNIKA. Urnik: od 17.00 do 19.00.

mali oglasi

KUPIM 80-basovsko harmoniko. Tel. 229331 ali 229112.

PRODAMI dvonadstropno hišo z garažo, vrtom in lepim razgledom na morje v središču Sessljana. Za informacije tel. 299692 od 20. do 21. ure.

DRAGULJARNA MALALAN - Opčine - ima na razpolago srečke velikega nagradnega žrebanja "BOŽIČ 88". Za vsake 10.000 lir nakupa zahtevajte eno srečko.

IŠČEM zaposlitev kot uradnica. Znanje slovenskega in angleškega jezika, izkušnje v import/export ter z bankami. Pismene ponudbe na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Uradnica".

GOSPODINJSKO POMOČNICO 2x-3x tedensko išče 3-članska družina odraslih. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Poštena".

OSMICO v Medji vasi je odprl Pavel Ferfolja. Toči belo vino.

HIŠNA POMOČNICA nudi 2-krat tedensko hišno pomoč. Telefonirati v večernih urah na št. 229522.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 4. novembra 1988
DRAGO
Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 16.48 - Dolžina dneva 9.59 - Luna vzide ob 1.25 in zatone ob 14.38.

Jutri, SOBOTA, 5. novembra 1988
ZAHAR
PLIMOVANJE DANES: ob 6.49 najvišje je 37 cm, ob 13.31 najnižje -23 cm, ob 18.58 najvišje 10 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,8 stopinje, zračni tlak 1020,5 mb narašča, veter 32 km na uro severovzhodnik, burja s sunki 65 km na uro, vlaga 50-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,6 stopinje.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 31. oktobra, do sobote, 5. novembra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski dvorovi 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Žavljje).
BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski dvorovi 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

BAZOVICA - (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Knjižnica P. Tomažič in tovariši, Opčine - Prosvetni dom. Danes, 4. novembra, ob 20.30 literarni večer: OB VODI IN KRUHU, poezija ZLATKE LOKATOS. Predstavitve: ZORA TAVČAR. Sodelujejo recitatorji in MePZ Primorrec-Tabor.

Drugi večer predavalne sezone SPDT bo v četrtek, 10. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška. Botanik in univerzitetni profesor dr. Tone Wraber bo predaval na temo MED RASLINAMI V PROKLETIJAH. Predavanje bo obogateno z diapozitivi.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti drage mame Milke daruje hčerka Milena z družino 15.000 lir za KD Slovan

Ob 2. obletnici smrti drage žene in none Milke daruje družina (Tagurnjevi) 15.000 lir za KD Slovan.

menjalnica

Ameriški dolar	1310.—
Nemška marka	741.—
Francoski frank	216.—
Holandski florint	657.—
Belgijski frank	35.—
Funt šterling	2320.—
Irski šterling	1970.—
Danska krona	190.—
Grška dramma	8,50
Kanadski dolar	1050.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

razna obvestila

Sklad M. Čuk prireja popoldanske lekcije za srednješolce od danes, 4. t. m., dalje ob ponedeljkih in četrtkih.

SKD Tabor - Opčine in Društvo zamejskih likovnikov - Trst organizirata novembra večdnevno delavnico O LIKOVNEM IZRAŽANJU. Mentorji Jasna Merku - plastika, Claudia Raza - grafika in Boris Zuljan - risba. Informativno srečanje in vpisovanje jutri, 5. novembra, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

50-letniki občine Dolina priredijo 12. t. m. večerjo v restavraciji na Jezeru pri Olimpiji. Kdor se je želi udeležiti, naj telefonira v večernih urah na št. 228468 ali 811773. Poskrbljeno bo za zabavo in razvedrilo. Oglasite se v čim večjem številu!

Narodna in študijska knjižnica prireja TEČAJ O ARHIVISTIKI od 15. do 23. novembra 1988. Informacije in prijave: NSK, Trst, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 774333, NSK OZ, Trst, Ul. Petronio 4, tel. 733086, Knjižnica D. Feigel, Gorica, Ul. Croce 3, tel. 531495.

ŠD Mladina prireja v sodelovanju s trgovino Hill Sport SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKO OPREME v nedeljo, 20. novembra, od 10. do 22. ure ter v ponedeljek, 21. novembra, od 14. do 22. ure v Domu A. Sirk v Križu. Rabljeno opremo sprejemamo v petek in soboto pred sejmom od 18. do 20. ure.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom S. Kosovel v Trstu prireja ZIMOVANJE V ZGORNJIH GORJAH od 27. decembra do 4. januarja 1989 za mladino od 11. do 17. leta. Vpisovanje na sedežih SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, III. nadstr., tel. 744249, in v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 531644 vsak dan od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure (razen ob sobotah).

Na osnovni šoli K. Širok v Ul. Donadoni v Trstu bo ob torkih in petkih zvečer telovadba za odrasle. Kdor se želi prijaviti, naj se javi v dopoldanskih urah na šoli.

izleti

Ste že pomislili, da bi pričakali novo leto daleč od vsakdanjih skrbi? Sekcija KPI občine Dolina vam nudi 5-DNEVNO POTOVANJE od 29. decembra 1988 do 2. januarja 1989 v Sovjetsko zvezo s silvestrovanjem v Moskvi s karakterističnimi ruskimi običaji in navadami. Informacije in vpisovanje še danes na sedežu sekcije KPI v Dolini 75/a od 19. do 20. ure ali po tel. 232223 v popoldanskih urah. Mesta so omejena in zato vabimo vse zainteresirane, da pohitijo z vpisom.

SPDT priredi v nedeljo, 13. t. m., avtobusni izlet na Korado, kjer bo tradicionalno martinovanje. Odhod avtobusa ob 8. uri z Opčin (pred Prosvetnim domom), ob 8.15 pa izpred sodne palače na Foro Ulpiano. Vpisovanje na sedežu ZSSDI v Ul. sv. Frančiška. Izlet vodi Ervin Gombač, ki je na razpolago za morebitne informacije. (tel. 754742).

3. 11. 1988

Japonski jen	10.—
Švicarski frank	882.—
Avstrijski šiling	105,30
Norveška krona	197.—
Švedska krona	211.—
Portugalski eskudo	8,30
Španska peseta	10,50
Avstralski dolar	1050.—
Debeli dinar	0,27
Drobni dinar	0,27

Zimski vozni red vlakov

Velja od 25. septembra 1988 do 27. maja 1989

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE
Odhodi iz Trsta

4.25 H/K Benetke
5.15 K Benetke §
5.50 H Benetke
6.17 B (Tergeste) Mestre-Milan-Turin □
6.25 K Portogruaro § (1) (2)
6.50 E Benetke
8.12 H Benetke
8.50 E (Benetke Express) Benetke
9.50 K Benetke §
10.30 B (Marco Polo) Mestre-Rim *
12.25 H Benetke
13.45 K Portogruaro §
14.15 H Benetke
16.10 E Benetke-Milan
17.10 H Benetke
17.28 K Benetke
18.10 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
18.55 K Benetke §
19.30 K Portogruaro §
19.53 E (Simplon Express) Mestre-Milan-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; pogradi 2. raz. Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. raz. Zagreb-Pariz)
20.30 H Benetke
21.35 H Benetke-Milan-Turin-Genova-Ventimiglia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)

23.00 E Mestre-Rim (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim; spalniki Moskva-Rim, razen ob torkih in četrtkih; spalniki Budimpešta-Rim samo ob torkih in četrtkih)

Prihodi v Trst

0.45 K/H Benetke §
1.50 H Benetke
6.50 K Portogruaro
7.20 H Ventimiglia-Genova-Turin-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 K Portogruaro § (2)
8.13 E Rim-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst; spalniki Rim-Moskva, razen ob četrtkih in sobotah; spalniki Rim-Budimpešta samo ob četrtkih in sobotah)
8.50 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; pogradi 2. raz. Pariz-Zagreb)
9.20 H Benetke §
10.13 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.13 H Benetke
13.05 K Portogruaro § (1) (2)
13.30 E Milan-Benetke
14.23 H Benetke
15.26 H Benetke
16.20 H Benetke §
17.50 H Benetke
19.10 H (Benetke Express) Benetke
19.55 K Portogruaro §
20.14 H Benetke
21.05 B (Marco Polo) Rim-Mestre *

21.40 B (Tergeste) Turin-Milan-Mestre □
23.20 K Benetke
23.49 E Benetke

□ - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak

* - samo 1. razred z obvezno rezervacijo
§ - samo 2. razred
(1) - vozi samo do 22. 12. 1988; od 9. 1. do 22. 3. 1989 in od 30. 3. do 27. 5. 1989
(2) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-MOSKVA-ATENE

Odhodi iz Trsta

9.25 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Bograd-Budimpešta-Moskva (pogradi 2. raz. Pariz-Bograd; spalniki in pogradi Pariz-Zagreb; spalniki Rim-Budimpešta samo ob četrtkih in sobotah; spalniki Rim-Moskva, razen ob četrtkih in sobotah)
13.40 K Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
20.40 E (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Bograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Bograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst

7.27 E (Benetke Express) Atene-Skopje-Bograd-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.35 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
19.23 E (Simplon Express) Moskva-Budimpešta-Bograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. raz. Zagreb-Pariz; spalniki Budimpešta-Rim samo ob torkih in četrtkih; spalniki Moskva-Rim, razen ob torkih in četrtkih)
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah in 3. 11., 8. in 26. 12. 1988; 6.1., 27. 3., 25. 4. in 1. 5. 1989

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN

Odhodi iz Trsta

5.55 H Videm-Trbiž §
7.05 H Videm (1)
7.50 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
10.35 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.05 K Videm-Karnija §
14.05 H Videm
14.35 K Videm §
16.30 H Videm (1)

17.00 K Videm §
17.40 H Videm-Benetke
18.00 K Videm §
19.37 H Videm
21.05 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.15 K Gorica §

Prihodi v Trst

1.00 K Videm § (3)
6.30 K Gorica § (1)
7.00 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.45 H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.30 H/K Videm § (1)
10.25 H Videm
11.55 K Videm §
14.16 H Videm (1)
15.00 K Videm §
15.35 H Videm §
16.48 H Videm
17.45 K Videm §
18.50 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
21.12 K Videm §
22.13 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm
24.00 K Videm §
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - vozi samo na dan po prazniku
(3) - vozi samo na dan po prazniku, razen 26. 12. 1988; 27. 3. in 1. 5. 1989

H - hitri vlak

K - krajevni vlak

B - brzec

E - ekspresni vlak

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

BULLI E PUPE - Guys and Dolls - Dedci in dekleta, ZDA 1955.

Režija: Joseph L. Mankiewicz. Igrajo: Marlon Brando, Jean Simons, Frank Sinatra, Vivian Blaind.

Jutri, 5. novembra, ob 20.30, na RAI 3.

Glasbena komedija. Hollywoodčan madžarskega rodu Joseph L. Mankiewicz je postavil ta klasičen muzikal v značilni newyorški svet hazarda in prepovedanih igralnic. Hazarder »Nebo« Masterson (Marlon Brando) stavi z lastnikom neke igralnice tisoč dolarjev, da mu bo uspelo povabiti na večerjo očarljivo aktivistko moralistične organizacije (Jean Simmons). Iz tega konvencionalnega zapleta se razvije kalejdoskop barvitih šansonov - vasedbi je tudi Frank Sinatra - in razkošnih koreografij. Kvartopirec Brando zmaga seveda stavo in celo prepriča nadbudno članico Vojske za odrešenje (javne morale), da lahko organizirajo kar na sedežu njene organizacije prepovedane hazardne igre.

CACCIA AL LADRO - To Catch a Thief - Lov na tatu, ZDA 1955.

Režija: Alfred Hitchcock. Igrajo: Grace Kelly, Cary Grant, Jessie R. Loudis, John Williams, Charles Vanel.

V torek, 8. novembra, ob 20.30, na Rete 4.

Filmska detektivka. Cary Grant je John Robie, skrivnostni in gentilmanski tat, ki ga vsi poznajo z vzdevkom Maček. Brillantni Maček se odpove svojim podvigom in se posveti brezdelnemu in lahkomišelnemu življenju v slikovitem okolju Sinje obale. Toda pojavi se skrivnostni tat draguljev in vsi spet zasumijo nedolžnega Granta. Še posebno nadbudna je v tem brhka ameriška turistka Francie, ki letuje na francoski obali. Tako se bo moral Maček pošteno potruditi, da bo dokazal svojo nedolžnost, ulovil bo pravega tatu in končno osvojil srce lepe Američanke.

Francie igra, kot se bo marsikdo spomnil, čudovita Grace Kelly, ki je prav med snemanjem tega filma spoznala monaškega princa in bodočega soproga Ranierija. Hitchcockov film predstavlja tako labodji spev ali odhod s filmske scene te zelo priljubljene in fine igralka.

FANGO SULLE STELLE - The wild River - Divja reka, ZDA 1960.

Režija: Elia Kazan. Igrajo: Montgomery Clift, Jo van Fleet, Lee Remick, Albert Salmi.

V nedeljo, 6. novembra, ob 16. uri na Canale 5.

Dramatični film. Montgomery Clift pooseblja lik izobraženca s Severa, ki je uslužbenec Družbe za dolino Tennesee in mora prepričati priletno kmetico (Jo van Fleet), da zapusti svoj otok, ker bodo na tistem področju zgradili bonifikacijski jez...

Režiser Elia Kazan uprizarja z nedvomno učinkovitostjo kronologijo in celotno problematiko Rooseveltovega »New Deal«, ko so po vsej Ameriki, zlasti v južnih in nerazvitih predelih, realizirali velike družbenogospodarske reforme. Zelo avtentično in delno tudi na avtobiografski osnovi prikazuje ameriška trideseta leta, s posebnim poudarkom na vlogi intelektualcev v neposrednem soočanju s konkretnimi problemi uvažanja družbenih sprememb po veliki depresiji. Kazanov junak emblematično ugotovi, da je treba prej spoznati in razumeti razmere nerazvitega Juga, šele potem jih bo pomogče tudi spremeniti.

DAUNBAILO - Down by Law, ZDA 1986.

Režija: Jim Jarmush. Igrajo: Roberto Benigni, John Lurie, Tom Waits, Nicoletta Braschi.

V četrtek, 10. novembra, ob 22.05, na RAI 3.

Komični film. Po zaslugi kulturne mreže RAI se nam ponuja v tv premieri še zelo svež in priljubljen hit mlade publike. Jim Jarmush je znani ameriški outsider, ki je debitiral z nenavadno črno-belo lepljenko iz vsakdana ameriškega mladega rodu osemdesetih let *Bolj čudno od raja*. Njegovo drugo delo *Down by Law* še naprej vztraja v »hladnem« prikazovanju arhetipov in mitov sodobne mlade generacije. Dva protagonista (alternativne) ameriške glasbene scene, izumetničeni pevec nočnih barov Tom Waits in trdi »darker« John Lurie, se srečata z norim komičnim talentom Toskanca Roberta Benignija. Iz res presenetljive in nepričakovane mešanice, v kateri se izzivalno spajajo Benignijevi škeči v toskansko-angleškem žargonu s hladnim »feelingom« ostalih dveh, nastane zares simpatična in surrealistična pravljica. Pokvarjeni zvodnik Waits, brezvezni disc-jockey Lurie in italijanski turist v ZDA Benigni se slučajno srečajo v isti jetniški celici, iz katere skupaj pobegnejo po skritem rovu in se znajdejo na svobodi sredi louisianskega močvirja.

IZ OČI V OČI - Licem u lice, Jugoslavija 1963.

Režija: Branko Bauer. Igrajo: Ilija Đuvalekovski, Vladimir Popović, Husein Čokić, Milan Srdoč.

V četrtek, 10. novembra, ob 22.15, na RTV Ljubljana.

Politični film. Film Hrvata Branka Bauerja značilno prikazuje spor med posameznikom, delavcem Milutinom in vodstvom gradbenega podjetja, ki ga vodi Milutinov dolgoletni tovariš Čumić. Milutin oporeka nekaterim odločitvam direkcije, zato direktor skliče sestanek in na njem zahteva, da oporečni delavec zapusti podjetje. Toda na sestanku se tudi razkrijejo resnični odnosi v podjetju in prikriti interesi, ki so povzročili spor.

Branko Bauer je plodovit avtor mladinskih filmov (*Sinja galeb* iz l. 1953, *Ne okreči se sine* iz l. 1956) in dokumentarcev. Na področju igranega filma je celo nemalo krat igral vlogo predhodnika. Posnel je eno prvih jugoslovanskih melodram (*Samo ljudi*, 1957) in tudi njegov *Iz oči v oči* je bil med prvimi družbeno-kritičnimi deli, ki so se lotila sproščeno in pogumno obravnavati protislovja jugoslovanskega samoupravnega socializma.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

CHICAGO 19

LP

Med najstarejše znance svetovne glasbene scene spadajo prav gotovo člani skupine *Chicago*, ki so pred kratkim izdali svojo novo ploščo. To je njihov 19. album, ki je pomemben predvsem zaradi nekaterih radikalnih novosti in sprememb: skupino je namreč zapustil dosedanj producent David Foster, nadomestil pa ga je Chas Sanford; odšel je tudi avtor vseh največjih uspešnic Petr Cetera, namesto njega je sedaj Bill Champlin.

Na spremembe je seveda reagiral tudi ansambel, kar je bilo neizbežno. Skupini sicer ni uspelo, da bi ponovila izreden uspeh prejšnjih albumov 16., 17. in 18., zato je skušala s Champlinom na čelu obnoviti svoj tradicionalni glasbeni stil, kar ji je le delno uspelo. Omeniti je treba, da se je po odhodu Cetera pridružil skupini nov pevec Jason Scheff. Žal, še zdaleč ne premore glasovne agresivnosti in zagrizenosti, ki sta bili Ceteri kot prirojeni. Bill Champlin, novi vodja skupine Chicago, je v svoji karieri izdal že nekaj plošč, ki so doživele dober uspeh, saj je poskrbel za aranžmaje sam David Foster, bivši producent ansambla Chicago.

Vsi ti zapletljaji skupini očitno niso koristili, tako da so v tem 19. albumu uspeli le nekateri songi, ki jih ni podpisal Champlin, temveč sodelo že starih znancev ameriškega popa: Roberta Lamma, Marca Jordana in Bobbyja Caldwellella.

Svetovna kritika je ocenila Champlina kot novega genija

ameriškega popa, vendar se zdi, da je s tem albumom škodoval tako samemu sebi kot ansamblu Chicago. Vse to pomeni, da bodo v kratkem potrebne še druge spremembe ali celo zamenjave. Govori se že o vrnitvi Cetera, o odstopu producenta Sanforda in o ponovnih stikih z Davidom Fosterjem. Trenutno so to le nauradne govorice.

Najlepše pesmi v albumu so *What Kind Of Man Would I Be*, *Victorious in I Stand Up*. Upajmo, da se bo skupina Chicago rešila teh nemajhnih težav, sicer vam vseeno svetujem, da si nabavite 19. album in ga pazljivo poslušate, tako boste lahko sami preverili, kakšno je stanje v ansamblu.

Pesmi v albumu so: *Heart In Pieces*, *I Don't Wanna Live Without You*, *I Stand Up*, *We Can Last Forever*, *Come In From The Night*, *Look Away*, *What Kind Of Man Would I Be*, *Runaround*, *You're Not Alone*, *Victorious*.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: La famiglia Brady 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci 10.30 Dnevnik, nato 2. del varietaja 11.00 Nan.: Aeroporto internazionale 11.30 Ci vediamo alle dieci (3. del) 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.05 Glas. odd.: Nočni rock 15.20 Izobr. oddaja: Tehnike in okus 16.00 Risanka 16.20 Film: Principe dei sette mari (fant., NDR 1982, r. Walter Beck, i. Marina Krogull, Bodo Wolf) 17.55 Iz parlamenta in dnevnik 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film v okviru oddaje Viaggio intorno all'uomo: Testament (dram., r. Lynne Littman, 1. del, sledi debata o okolju) Dnevnik 21.40 Testament (2. del) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Šport: tenis (iz Anverse)	8.00 Nad.: La corona del diavolo 9.00 Film: Papà Lebonnard (dram., Fr. 1939, r. Jean de Limur, i. Ruggero Ruggeri, Jean Murat) 10.30 Risanka 11.00 Dnevnik, nato tečaj angleščine 11.30 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.45 Dnevnik 15.00 Film: Le più belle truffe del mondo (filmska lepljenka) 16.55 Iz parlamenta in dnevnik 17.05 Glasbena oddaja: Improvvisando 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nan.: Il commissario Köster 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 TV film: Amore tra ladri (i. Audrey Hepburn, Robert Wagner) 22.05 Dnevnik, nato kviz Il milionario 23.10 Dnevnik - zadnje vesti 23.20 Film: Colpo da un miliardo di dollari (kom., ZDA 1975, r. M. Golan, i. Robert Shaw, Richard Rundtree, Barbara Seagull)	11.15 Reportaža: 22 let po veliki poplavi rešujemo Benetke 12.00 Informativna oddaja: Vabilo v gledališče - L'aria del continente (Mario Martoglio) 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija 15.00 Šport: tenis (iz Antverpna) 18.00 Rubrika: Spaziolibero 18.20 Nanizanka: Vita da strega 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dok. oddaja: 20 let prej 20.00 Variete: Complimenti per la trasmissione 20.30 Film: Wagons-Lits con omicidi (krim., ZDA 1976, r. Arthur Hillier, i. Gene Wilder) 21.25 Dnevnik - večerne vesti 21.30 Wagons-Lits con omicidi (2. del) 22.25 Rubrika: Filmske novice 22.30 Variete: Pubblimania 23.10 Znanstvena rubrika: Delta - Aids 23.55 Dnevnik - zadnje vesti 0.10 Dok. oddaja: 20 let prej	10.00 Mozaik: Tednik 11.00 Nadaljevanka: Lorca (J. A. Bardem, pon. 3. dela) 12.00 Video strani 16.30 Video strani 16.45 Mozaik: Tednik (pon.) 17.45 Špored za otroke in mlade: nadaljevanka Vrnitev antilope (4. del) 18.15 Informativna oddaja: Sodobna medicina - Operacija oči 18.45 Risanka 19.00 Vreme in Obzornik 19.13 TV Okno in Zrno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Nadaljevanka: Tujčeve roke (R. Daley, r. Larry Elikann, i. Armand Assante, 4. del) 21.15 Dokumentarna serija: Čas negotovosti - Lenin in veliko razsutje (5. del) 22.20 Dnevnik 22.30 Film: Kraj zločina (dram., Fr. 1985, r. Andre Technine, i. Catherine Deneuve, Victor Lanoux) 0.00 Video strani	13.30 TV dnevnik 13.40 Športna oddaja: Juke box - Zgodovina športa po želji 14.10 Nogomet: tekma iz drugega kola za evropske pokale (pon.) 16.00 TV dnevnik 16.10 Kronika in reportaže: Šport spektakel 18.50 TV dnevnik 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bosta med drugim naslednja prispevka: TRST — Svečanosti ob 70-letnici konca prve svetovne vojne TRST — Naval na plesno avdicijo gledališča Verdi 19.30 TVD Stičiše 20.00 Nanizanka 20.30 Ameriški football: tekma iz devetega kola 22.30 TV dnevnik 22.45 Tednik: Sportime Magazine 23.00 Rubrika o košarki: Sottocanestro 23.45 Nočni boks: slavna srečanja
CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.00 Nanizanke: Strega per amore, 8.30 Una famiglia americana, 9.30 General Hospital 10.35 Kviz: Cantando, cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 OK! Il prezzo è giusto, 18.55 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Film: Il tenente dei carabinieri (kom., It. 1986, r. Maurizio Ponzi, i. Enrico Montesano, Nino Manfredi) 22.40 Aktualno: Forum 23.25 Variete: Maurizio Costanzo show 0.45 Rubrika: Première 0.55 Nan.: Sulle strade della California, 1.55 Sceriffo a New York	7.15 Risanka 8.15 Nanizanke: Superman, 8.45 Buck Rogers, 9.30 La donna bionica, 10.30 Flipper, 11.00 Riptide, 12.00 Hazzard 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanki Family, Kiss me Licia	11.30 Nadaljevanka: Amor gitano, 12.30 Ryan 13.30 Risanka 14.15 Nad.: Una vita da vivere, 15.15 Ciranda de Pedra, 16.45 Piume e paillettes 18.00 Otroška oddaja: Super 7, vmes risanke	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Za vsakogar nekaj: restavratska delavnica, glasba, paberkovanja in beleške; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi, Filmi, Zbozrovska glasba; 13.20 Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Sto nagrad za moj zaklad; 14.30 Goriški razgledi; 15.00 Roman: Izza kongresa (I. Tavčar, 12. del); 15.20 Lahka glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasba.	13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Spominski datumi; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val Radia Kp; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Jugoton; 17.30 Aktualno; 18.00 Zbori; 18.35 Popevke po telefonu.
RETEQUATTRO	TELEFRIULI	TELEQUATTRO	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
7.30 Nanizanke: Mary Tyler Moore, 8.00 Il Santo, 9.00 Adam 12	13.30 Dokumentarec: Delta 14.30 Nadaljevanka: Cuori nella tempesta 15.30 Rubrika: Parola mia 16.30 Glas. odd.: Music box 17.15 Nadaljevanki: La famiglia Vialhe, 18.15 Luigi Ganna detective 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Rubrika: Zelena dežela 20.30 Nan.: Wild Alliance 21.30 Inf. tednik: Tigi 7 22.00 Dokumentarec: Velike svetovne reke 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: Corpo speciale Sandbaggers 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Jeziki jug. narodov; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Savinjskih sedem; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in go-demo; 20.00 Mladi mostovi; 20.30 Slovenscem po svetu; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Morje in pomorščaki.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, Almanah; 7.00 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Gremo na kavo; 8.25 Popevka tedna; 8.35 Lahka glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Feeling; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Čudovitih sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pogovori; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Pika na i; 13.00 Neposredno; 14.00 S polno paro; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Kultura in umetnost; 16.00 Puzzle; 16.33 Mi in vi; 17.00 Show business; 17.33 Nekdanje popevke; 18.00 Bubbling; 18.33 Dee-jah; 19.00 O opereti.

Na Pokrajini vložen predlog o priznanju rabe sloveščine

Kritike izjavam De Michelisa o zakonu za mejna območja

Vprašanje rabe slovenščine v izvojenih organih in nedavne izjave podpredsednika vlade De Michelisa v zvezi z razširitvijo zakona o obmejnih območjih tudi na deželo Veneto so osredotočili pozornost goriškega pokrajinskega sveta v začetnem delu včerajšnje seje.

Problem javne rabe slovenščine je postavila svetovalka Aleksandra Devetak, ki je že na prvi seji novoizvoljenega pokrajinskega sveta imela poseg v materinščini. Začasno predsedujoči je takrat dovolil slovenščino, vendar s pogojem simultane prevajanja, za katero se je ponudil svetovalec Spazzapan. Devetakova je ugotovila, da je to vprašanje že dolgo odprto. V začetku prejšnjega mandata, torej pred petimi leti, so predstavniki KPI, PSI in SSk predstavili skupno resolucijo z zahtevo, naj se o tem razpravlja na Pokrajini in naj se prilagodi notranji pravilnik v smislu možnosti rabe sloveščine na sejah sveta. Resolucija ni prišla nikoli v razpravo. Zato se je svetovalska skupina KPI odločila, da ponovno vložijo to upravičeno zahtevo slovenskih predstavnikov, z željo, da bi pokrajinski svet lahko čimprej razpravljal o tem vprašanju.

Resolucija, ki so jo podpisali vsi prisotni komunistični svetovalci, se skljuje na narodnostne pravice predvide-

ne v 3. in 6. členu Republiške ustave ter v 3. členu Statuta dežele Furlanije - Julijske krajine in obvezuje pokrajinsko upravo naj v čim krajšem roku poskrbi za spremembo notranjega pravilnika z vključitvijo sledečega novega člena: »Pokrajinski svetovalci slovenskega jezika smejo, v izvajanju svojih funkcij, uporabljati v ustni ali pisni obliki svoj materin jezik«. Poleg tega bi morala uprava poskrbeti za potrebne ukrepe, da bi se dejansko lahko izvajala ta pravica. Predsednik Crisci je vzel na znanje predlog in dejal, da ga bo vključil v dnevni red ene od prihodnjih sej.

Na včerajšnji seji je bil kot rečeno tudi govor o De Michelisovih izjavah. Vladni podpredsednik je v nedeljo v Pordenonu podprl zahteve dežele Veneto, ki bi se tudi sama rada okoristila z ugodnostmi zakona o mejnih območjih. Potrebna bi torej bila sprememba besedila, ki ga je že odobrila poslanska zbornica in čaka še na odobritev senata, ki namenja prispevke iz tega zakona samo naši deželi.

De Michelisova izvajanja, ki so še izzvala plaz kritik iz vrst vseh političnih sil v naši deželi, so naletela na skrajno negativne ocene tudi v goriškem pokrajinskem svetu. Načelnik svetovalske skupine KD Bergamin je ugotovil, da je to stališče presenetljivo

in zelo zaskrbljujoče. Po njegovem mnenju gre za neutemeljen in nerazumljiv napad na instrument, ki naj bi zagotavljal možnosti ekonomske obnove v naši deželi. Kar najbolj zaskrblja, je še ugotovil Bergamin, je dejstvo, da prihajajo te izjave ne od kogarkoli, pač pa iz ust podpredsednika vlade.

Zato je načelnik KD pozval pokrajinsko upravo, naj se upre takemu tolmačenju zakona o obmejnih območjih in naj po svojih močeh naredi vse potrebne korake, da se ohrani besedilo, ki ga je odobrila zbornica.

Podobne misli je izrekel tudi načelnik komunistične skupine Salomoni. Dejal je, da je treba preveriti, če je De Michelis govoril v imenu vlade, ki naj bi potemtakem spremenila svoje prvotno stališče o zadevi, ali pa je hotel samo podpreti stališče dežele Veneto, kar je vsekakor zaskrbljujoče, saj gre za izjavo samega podpredsednika vlade.

Predsednik Crisci je v zvezi s temi kritikami in priporočili povedal, da je tudi pokrajinski odbor že bežno razpravljal o ministrovem nedeljskem posegu in da si bo Pokrajina vsekakor prizadevala, da bi zakon o obmejnih območjih odobrili s tako vsebino, kakršna je bila predvidena od začetka, torej brez razširjanja na druge dežele.

Večer ob stoletnici rojstva Petra Butkoviča - Domna

V sovodenskem Kulturnem domu bodo nocoj ob 20.30 počastili stoletnico rojstva sovodenskega pesnika in umetnika Petra Butkoviča - Domna. Kulturno društvo Sovodnje je v ta namen pripravilo kulturni spored z recitalom Domnovih del. Prireditve bo dopolnjeval in popestril pevski del, ki ga bosta izvajala ženski zbor in Dekliška vokalna skupina. Domnove pesmi in prozne odlomke bodo predstavili recitatorji Tanja Hmeljak, Valentina Milocco, Vesna Tomsic in Marko Rojec. Za Rojčevo pesem, ki bo uvedla v večer ob Butkovičevi 100-letnici, bo poskrbela Vilma Butkovič. V venec Domnovih del so spletene tudi otroške pesmi, ki jih bodo recitali učenci petega razreda po njem poimenovane šole v Sovodnjah.

Petje, recitacije in glasbeni vložki so povezani v enoten sklop, ki skuša čim popolneje predstaviti Petra Butkoviča. Tudi zaradi tega so v recital vključeni spomini nekaterih domačinov, ki osvetljujejo podobo Petra Butkoviča in skrb, ki jo je izkazal do svojega občestva, in njegovo zavzetost do mladine.

Nekatere Domnove pesmi so skladatelji uglasilbi nalašč za nocojšnjo priložnost. Stanko Jeričijo je z modermimi akordi opremil pesmi Majnikovi Kraljici, Našim srcem vstajenje in Križani, ki jih bo občinstvu predstavila Dekliška vokalna skupina, pesem Sveta gora pa je za ženski zbor uglasila Marinka Lasič.

Da je bil nocojšnji večer skrbno pripravljen zgovorno priča dejstvo, da so se članje društva podali tudi v knjižnice in arhive, da bi odkrili čimveč Domnovih besedil, predvsem njegovih mladinskih del, ki jih je ohranjenih malo. Pri tem so se potrudili predvsem mladi, ki so posvetili pozornost ovrednotenju še premalo znanega domačega ustvarjalca.

Na povabilo občinske knjižnice bodo danes sovodensko osnovno šolo obiskali člani ugankarskega kluba Peter Butkovič-Domen iz Ljubljane.

Predstavitev knjige

Marjuče Offizie

Iz morja v ponev

in

ribja večerja

v gostilni "Pri Mirotu"
Mare Mužine v Sovodnjah
v sredo, 16. novembra,
ob 20. uri.

Rezervacije po telefonu
882017

Meddeželni posvet UNICEF o vzgoji k miru in razvoju

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici se bo jutri odvijalo prvo meddeželno srečanje, ki ga italijanski odbor svetovne organizacije UNICEF prireja na temo vzgoje v duhu vrednot miru in pomoči k razvoju v svetu. Organizatorji današnjega simpozija, ki bo izrazilo delovnega značaja, želijo postaviti v ospredje problem razcepa v svetu med razvitim Severom in revnim Jugom. Razpravljali bodo, kako ta vprašanje obravnavati v šoli in kako jih posredovati dijakom višjih srednjih šol.

Srečanja, ki se bo pričelo ob 9.15 s predvajanjem diapozitivov goriških dijakov, se bo predvidoma udeležilo okrog 80 višješolskih profesorjev iz naše dežele, Veneta, Južne Tirolske in Tridentinske. Po pozdravih oblasti se bodo zvrstila predavanja prdstavnikov UNICEF, univerzitetnih docentov, psihologov in šolnikov. Govor bo o raznih izkušnjah in predlogih glede obravnave vprašanj mednarodnega razvoja in miru v okviru šolskih programov. Pobudniki posveta so nam povedali, da se zavzemajo, da bi ta tematika dobila primeren prostor med šolskimi programi. Za reševanje tako težkih mednarodnih vprašanj, menijo pri UNICEF, je treba predvsem med razvitimi ustvarjati novo človekoljubno zavest, informirati in vzgajati mlade, jim v okviru šolskega izobraževanja predstaviti tudi možnosti poklicnega usmerjanja v delovanje v smeri mednarodne kooperacije.

Posvet bodo po popoldanski prekinitvi nadaljevali popoldne ob 15. uri s predavanjem predstavnika države Burkina Faso ter drugimi poročili, razpravo ter odobritvijo delovnega programa.

Bevčič se je opravičil pri Scaranu zaradi incidenta s kurilnim oljem

Predsednik novogoriške občinske Skupščine Albert Bevčič je bil včeraj dopoldne na obisku pri županu Scaranu. Bevčič se je goriškemu kolegu opravičil zaradi ekološkega incidenta, do katerega je prišlo prejšnji petek v Novi Gorici in ki je najbolj kvarne posledice imel prav na italijanski strani meje. Kot smo obširno poročali je do incidenta prišlo zaradi okvare na napravi za centralno ogrevanje v Novi Gorici, pri kateri je začela otekat večja količina kurilnega olja. Olje se je po kanalizaciji steklo v Koren, iz tega pa v Sočo ter okužilo precejšnji del njene struge preden so posegle pristojne službe za omejitev in nato sanacijo škode.

Bevčič je izrekel obžalovanje zaradi tega dogodka in še posebej, ker so njegove kvarne posledice prizadele predvsem italijansko ozemlje. Dejal je, da so se v Novi Gorici že sestali pristojni občinski organi in se dogovorili o potrebnih ukrepih, da se kolikor je mogoče odpravi nevarnost ponovnih podobnih incidentov, oz. da se v primeru nepredvidljivih nesreč ukrene vse potrebno, da se omeji škoda in se prepreči okuževanje na italijanskem ozemlju.

Župan Scarano se je Bevčiču zahvalil za izkazano občutljivost. Seznani ga je s posledicami ekološkega incidenta na Soči in s sanacijskimi posegi, ki so jih izvedli v prvih dneh ter nadaljnjimi posegi za omejevanje škode.

Obisk je bil tudi priložnost za poglabitev drugih vprašanj v zvezi z

urejanjem odtoka in prečiščevanja voda na območju obeh mest. Župana sta zvela v poštev možnost, da bi novi kanal za izlivanje meteornih voda v Sočo, ki bi razbremenil Koren in odpravil nevarnost poplav, zgradili deloma na eni, deloma na drugi strani meje. Ta najnovejša varianta, po kateri naj bi kanal iz Nove Gorice bil speljan skoraj do solkanskega mejnega prehoda, nato pa mimo kazermet naravnost proti Soči, bi najbrž bila najcenejša, tehnično najlažja in, kar je nepostranskega pomena, najhitreje izvedljiva, saj bi za dela vsaka na svoji strani lahko poskrbeli obe Občini, ne da bi bilo treba zahtevati posega centralnih vlad. O tem bo vsekakor še govor. Med drugim naj omenimo, da bo dokončno tehnično rešitev pogojevala celovita študija o odtoku voda, ki so jo prav včeraj v Novi Gorici predstavili tehniki ljubljanskega Inštituta za zdravstveno hidrotehniko (o njenih zanimivih zaključkih bomo še poročali). Bevčič je še povabil Scarana na ogled dokončanega zadrževalnika Pikolut, ki bo bistveno zmanjšal nevarnost poplav tudi ob izjemnem deževju.

Govor je še bil o čistilnih napravah, pri čemer je Scarano ponovil znano zamisel, da bi jih postavili na italijanski strani tudi za potrebe Nove Gorice. Bevčič ni izključil te možnosti, čeprav - je dejal - bo še treba proučiti, katera bi bila najučinkovitejša in v vseh drugih pogledih najboljša rešitev. Vsekakor bo treba ta vprašanja reševati sporazumno. Dosedanje izkuš-

nje pa tudi skupna narava problemov narekujejo po mnenju obeh županov sodelovanje med upravama v korist prebivalstva obeh mest.

Stališče CISL in zelene zveze

Zvezni sindikat CISL in naravovarstveno gibanje, ki se naziva "Alleanza verde", sta zavzela skupno stališče do petkovega ekološkega incidenta. Ugotavljata, da je to najhujši v vrsti primerov okuževanja, ki zajema obe strani državne meje. Za las smo se izognili težji ekološki katastrofi, čeprav bodo posledice okuženja še dolgotrajne.

V zvezi z zakasnelim informiranjem in s potrebo o boljši koordinaciji predlagata sindikat in zelena zveza odobritev dvostranskega sporazuma o ekološki zaščiti vzdolž meje in za reševanje problemov ter morebitnih sporov v interesu vsega obmejnega prebivalstva.

čestitke

Ob rojstvu JANA čestitata Sari in Marku OK Val in ŠD Naš prapor.

Sari in Marku se je pridružil mali JAN

Skupaj s staršema se dogodka vesel

Zveza slovenskih kulturnih društev

Ob rojstvu malega JANA

čestita srečnim mamici Sari in očku Marku

ŠD Juventina

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Il principe cerca moglie«.

VERDI 19.00-22.00 »L'ultima tentazione di Cristo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »American titillation«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.30 »La leggenda del santo bevitore«.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Ženske komandos«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Providenti - Travnik 34 - tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Bruno Chersovani iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Jožefa in na glavno pokopališče.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Oscar Wilde

VAŽNO JE IMENOVATI SE ERNEST

Režija: Marko Sosič

Igrajo: Vladimir Jurc, Tone Gogala, Anton Petje, Alojz Milič, Adrijan Rustja, Lidija Kozlovič, Stanislava Bonisegna, Lučka Počakaj in Bogdana Bratuž.

V ponedeljek, 7. novembra, ob 20.30 ABONMA RED A, v torek, 8. novembra, ob 20.30 ABONMA RED B v Kulturnem domu v GORICI.

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

Fotografska knjiga o 1. svetovni vojni

Drevi bodo ob 17.30 v prostorih Attemsove palače predstavili brošuro "Vojni spomini - fotografski dnevnik vojaka na fronti", ki jo je uresničila goriška pokrajinska uprava ob sodelovanju goriškega pokrajinskega muzeja 1. svetovne vojne. Pobuda spada v okvir praznovanj ob 70. obletnici zaključka 1. svetovne vojne.

V zanimivi brošuri je priobčenih kar 173 izvornih posnetkov iz prve svetovne vojne, ki so sicer last vojnega muzeja. Vse posnetke je napravil na doberdobskem Krasu med aprilom in junijem leta 1916 neki oficir 15. regimenta bersaljerjev, vsi pa prepričljivo ponazarjajo vsakdanje težko življenje v vojnih jarkih. Drevisnje slovesne predstavitev se bo poleg številnih županov goriške pokrajine in mestnih oblasti udeležil tudi general Umberto Capuzzo.

Fotorazstava v Fogliano

V občinski fotografski galeriji v Fogliano odprejo jutri ob 18.30 zanimivo razstavo fotografij iz prve svetovne vojne. Fotografsko razstavo prireja občinska uprava in Večnamenski kulturni center v sodelovanju z goriškimi in novogoriškimi muzejem. Razstava bo odprta do vključno 25. novembra, in sicer od ponedeljka do petka od 15.00 do 18.30 in ob petkih in nedeljah od 10. do 12. ure.

Aktualne potrebe po krepitvi skupnosti za bivše mamilaše

Z obiska pokrajinskega odbornika pri skupnosti La Tempesta v Gorici

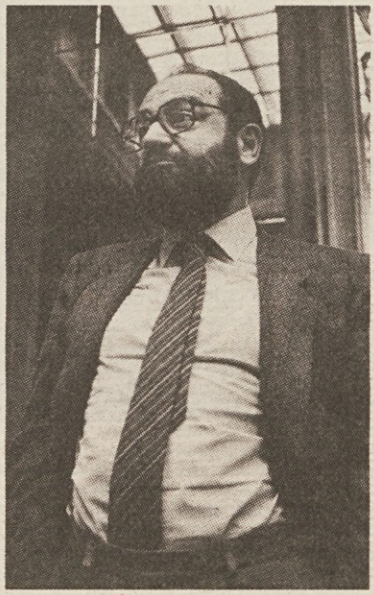
V času ko je vprašanje mamil v središču pozornosti in polemik na vsedržavni ravni glede ukrepov v boju proti njihovemu širjenju, je novi pokrajinski odbornik za socialno oskrbo Franco Visintin obiskal skupnost La Tempesta. V njej živi skupina desetih bivših narkomanov, ki se ponovno vključujejo v družbeno življenje z delom na kmetiji in pomočjo specialističnega (in pretežno prstovoljnega) osebja. Vodja skupnosti dr. Flavio Montanino je odbornika seznanil s programi, težavami in potrebo po večji pozornosti javnih uprav. Kmetija v Ul. Terza Armata se med drugim poslužuje najodobnejših tehnik biološkega kmetovanja, ki daje zdravstveno neoporečne pridelke in ne okužuje okolja.

Odbornik Visintin je v teh dneh imal srečanja tudi s predstavniki drugih skrbstvenih služb, tako kar zadeva delovanje na področju oskrbe otrok kot z osebjem bivalne skupnosti za odrasle prizadete.

Foucaultovo nihalo

V očeh javnosti se bo bradati italijanski profesor najbrž kmalu spremenil v pravega čarovnika...

IGOR ŠKAMPERLE

Profesor semiotike Umberto Eco si je privoščil po svoje dokaj predrzno potezo: pri založbi Bompiani je izdal svoje drugo literarno delo, obširni roman Foucaultovo nihalo (Il pendolo di Foucault). Marsikdo si je bil namreč zastavil vprašanje, ali bo Eco, potem ko je njegov prvi, razvpiti roman Ime rože (Il nome della rosa, 1980) pozel velikanski uspeh in osvojil milijone bralcev, sploh še nadaljeval s pisanjem romanov. Minilo je osem let, nastopil je čas predstavitve italijanske kulture na velikem knjižnem sejmu v Frankfurtu in na policah se je pojavila nova Ecova knjiga. Že pred izidom se je okrog nje vrtil pravi medijski spektakel in nekakšna skrivnostna tančica. Eco, ki je v teh letih molčal in pridno pisal, se je omejil le na kratko izjavo, da je delo zanj končano in ga torej čakajo druge stvari. Toda pregnani profesor je z enim ušesom prav gotovo pazljivo poslušal, kaj in kako se bodo o njegovem literarnem labirintu izrekli bralci in kritiki. Slednji še posebej, saj jim je že z Imenom rože pripravil pojedino.

Foucaultovo nihalo predstavlja v tem oziru še večjo pojedino. V Imenu rože se je bralec srečeval z neštetimi zgodbami, osebam, zgodovinskimi pripetljaji in včasih kar malo zmedeno sledil vrtoglavi filozofski razgovorom v starem srednjeveškem samostanu. Tu, v Foucaultovem nihalu, pa nas Eco s svojim mojstrskim slo-

gom pripovedovanja popelje v še večji labirint. Popelje nas, preprosto rečeno, še enkrat skozi celotno človeško zgodovino. Ne da bi vedeli kdaj in kako, mu sledimo skozi različne čase in prostore, selimo se v obdobje starih

Egipčanov, križarskih pohodov, templarjev in muslimanskih hašašinov, tja do sodobnih tajnih služb in masonerije. Odmisliti je treba zahodno pojmovanje časa, ki računa v kronologiji, se glasi neki okultistični rek, in misli-

ti v edinem resničnem času, to je v času Tradicije.

Profesor Eco, mojster v kombiniranju struktur, je napisal roman, ki bi ga težko opredelili glede na čas dogajanja. Osnovna pripovedna nit se dogaja v sodobnem času, z vsemi protislovji moderne italijanske družbe (fašisti, levičarji). Hkrati je ves roman skrčen na en sam dan, saj se prične in konča nekega večera v pariškem Conservatoire des Arts et Metiers, kjer je izpostavljeno tudi slovito Foucaultovo nihalo. Vmes je postavljeno tako rekoč vse, ves svet, vsa Zgodovina in predvsem - ključ do velikega Načrta, ki obvladuje svet.

Glavni junak, milanski študent in pozneje radovedni intelektualec Casaubon ter možakar srednjih let, Jacopo Belbo, ki je svoje glavne življenjske možnosti že zamudil, navežeta prijateljstvo. Pridruži se jima še tretji kolega, navdušen nad kabalistiko. Skupaj prihajajo na sled čudnim odkritjem. Vsi trije delajo za nekega milanskega založnika, kjer izdajajo okultistične knjige, toda med tremi se kmalu splete posebno prijateljstvo, saj jih druži vse bolj neverjetna skrivnost. Iz nekega starega rokopisa, ki naj bi pripadal srednjeveškemu templarjem, razberejo, da poseduje Bela bratovščina poseben načrt, ki ga, razpršena po vsej Evropi, hrani še danes. Jedro načrta je neka skrita vednost, sveta Resnica, ki omogoča gospodari nad svetom. Mnogi so si prizadevali, da bi jo osvojili. V načrt so bili

vpleteni filozofi, Filip Lepi, Napoleon, Hitler, masonske družbe. To skrivnost je baje posedoval že Mojzes, ki jo je bil prejel od Egipčanov in jo, zakrito v šifre, zapisal v Pentateuh. Vednost se je po skritih poteh ohranjala do sodobnih potomcev templarjev, ki so pravi načrtovalci zgodovine. Toda vse do danes še nihče ni uspel zbrati skupaj vseh potrebnih zapisov, da bi odkril pravo središče, ki omogoča prevzem oblasti nad celim svetom.

Naši trije junaki postopoma odkrivajo obris Načrta. Eco nas v slogu napete detektivke vodi skozi magične kraje k pričakovanemu razpletu. Skrivnost temelji v nekem neznanem zemljevidu, ki bi postavljen pod Foucaultovo nihalo na dan sv. Ivana, pokazal s pomočjo sončnega žarka pravo Središče. Je to grad Alamut, se sprašujeta Belbo in Casaubon, potem ko odkrijeta, da skrivnosti ne gre iskati pri Judih, kot so to vedno počeli, ampak pri sekti izmailcev pod vodstvom Hassana-Ibn-Sabe, saj so bili templarji prav z njimi navezovali stike; (Eco nam seveda ne pove, ali ni morebiti bral tudi Bartola). Pravega zemljevida, ki je srž vse skrivnosti, naši trije junaki ne najdejo, saj tak zemljevid najbrž niti ne obstaja. Vse je pravzaprav le njihova fantazijska konstrukcija. Toda prepozno. Oni, le kdo so ti skrivnostni? Oni, so jim že na sledi, verjamejo, da so trije založniki odkrili pravi načrt. V stari opatiji znotraj pariškega Conservatoire smo priča okultistični maši, ki spominja na prave grozljivke. Trije junaki na koncu klonijo, postali so žrtve svoje lastne zgodbe.

V romanu, v katerega je hudomušni Umberto Eco stlačil tisočere hodnike, zato da bi se v njih izgubili, je tudi veliko bizarnega humorja na račun modernih znanosti, ki pogosto same tavajo v slepih ulicah. Dvoumnost, ki lahko napotuje tudi k iskanju nekaj luči v tej naši dobi tehničnih mitov. Sporočilo knjige bi se lahko glasilo tudi, da je že vse napisano, le črke je treba znati sestaviti skupaj, iskati v znakih skrite pomene. Na koncu se itak vsakdo ujame v svojo zgodbo. Toda ko spozna, da poslednje resnice ni mogoče odkriti, človek pred nesmiselom noče popustiti, v nesmisel ne more verjeti. Trije junaki vzamejo nase svojo smrt. Načrt, ki so ga sestavljali in v katerega so le počasi začeli verjeti, a mu do kraja niso zaupali, jih je prehitel. Postal je resničen.

Na koncu lahko rečemo, da je Eco uspel narediti tisto, kar je le malokdo verjel - napisal je še boljše roman od Imena rože. V očeh javnosti se bo pregnani, bradati italijanski profesor najbrž kmalu spremenil v pravega čarovnika.

Italijanski kritiki o zadnjem Ecovem romanu

Kar cela plejada italijanskih kritikov, prijateljev in »sovražnikov« Umberto Eca, je v zadnjem času zavzela stališče glede zadnjega romana (Foucaultovo nihalo) najbolj znanega semiotologa na svetu. Zanje ni bilo lahko držati potrebne distance za objektivno presojo dela, ki je zelo razčlenjeno in se hrani z najrazličnejšimi materiali zahodne kulture. Zato se je v kritičnih vrstah tu pa tam pojavila močna skušnjava demontaže »fenomena Eco«, ob njej pa je seveda v ospredju tudi kritična analiza z njegovega literarnega talenta. No, kritiki niso štedili z najrazličnejšimi pridevniki in skoraj vsi poudarjajo, da je Foucaultovo nihalo težko, komplicirano, kaotično delo. Glede tega se bolj ali manj strinjajo Citati, Pampaloni, Mondo, Asor Rosa, Todisco, Mauro in Forcella.

Vendar, kakšna je pravzaprav kritična sodba o največji svetovni uspešnici zadnjih let? Ni dvoma, da zadržki prevladujejo nad pozitivnimi mnenji, čeprav so skriti v dolgih in zapletenih formulacijah. Geno Pamploni je še najbolj neposreden, ko pravi (pri tem citira samega Eca): Tudi ob pomanjkanju literarnega genija je fantazija vedno kreativna. Skratka, po Pamploniju, velika erudicija, s katero razpolaga, je Ecu narekovala pisanje, ki z literaturo nima veliko opraviti. Približno enako stališče je izpostavil Pietro Citati, ki se celo vprašuje, ali je ime-

lo sploh smisel napisati tako knjigo, v kateri je le malo strani literarnega tona.

Že citirani Pamploni je zapisal, da je ves drugi del romana dolgočasen in nociónističen in tudi Asor Rosa (čeprav je skušal ponuditi kritično-strukturalno interpretacijo) pravi, da so samo zadnje strani knjige širokega razpona in dajejo prostor odličnemu pripovedništvu. To so tiste strani, za katere sam Eco pravi, da jih ni napisal s kompjuterjem. Skratka, ta del romana po mnenju Asor Rose razkriva odkrivajoče in avtobiografske lirčne pasaje, ki temeljijo na izpostavljanju najbolj elementarne človeške življenjskosti.

Vse kaže, da je Eco »porazen« tudi v primerjavi z velikimi pisatelji sodobne književnosti: Walter Mauro je Foucaultovo nihalo ocenil kot precizno operacijo s kitajskimi škatlami in ga nikakor ni mogoče primerjati z literarno genialnostjo Itala Calvina. Isto ugotavlja Citati: zgodba je romansirana v smislu najslabšega feljtona, saj Eco ne zna literarno obdelati na stotine odličnih aforizmov, ki jih ponuja v branje. To bi seveda znali Calvino, Borges in Cioran, namreč ustvariti pisan in tavajoč oblak, ki ima zmožnost zasvojiti naše misli. Vendar Eco ni niti Calvino niti Cioran, še manj pa Borges. Ostaja samo Umberto Eco.

ZTT izdalo Materiale IV Baudouina de Courtenaya

J. Baudouin de Courtenay

MATERIALI IV

Testi popolari in prosa e in versi
Ljudska besedila v prozi in verzih,
raccolti in Val Natisone zbrana v Nadiških dolinah
nel 1873 leta 1873

EDITORIALE STAMPA TRIESTINA
ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Na knjižnih policah se je pred kratkim pojavila knjiga, ki bo gotovo izredno zanimiva predvsem za jezikoslovce in izvedence, ki se ukvarjajo z dialektološkimi in etnološkimi vprašanji. Pri Založništvu tržaškega tiska je izšlo delo Materiali IV priznanega slavista Jana Baudouina de Courtenaya. Objavo gradiva iz njegove zapuščine je pripravila Lillana Spinozi Monal, komentar je k raznim poglavjem pa je prispeval Milko Matičetov

Uspešen prenos Svevovega romana na prizorišče gledališča Rossetti

Ko se Zeno Cosini uleže na divan gospoda zdravnika Sigmunda, že slutimo, za kaj bo šlo: pregled življenja, ki je nakopalo veliko bolezni in bolečine, poskus zdravljenja ob odkritem in nevsakdanjem pogovoru, skratka terapija, ki bo že čudežno odpravila travme in očistila zavest, tako da zadnja cigareta ne bo več zadnja, ampak večna in neobremenjena. Dramatizacija Svevovega romana La coscienza di Zeno (v slovenskem prevodu Zeno Cosini, a nemara bi bilo bolje Zenova vest) je delo, ki naravnost presenetljivo prinaša na oder umetnost velikega tržaškega pisatelja. Zato je pojem »dramatizacija« za Tullia Kezicha najbrž omejevalen, saj je znani filmski kritik opravil pred trinindvajsetimi leti popolnoma avtohton prenos znamenitega romana na odrske deske. Razkril je bistvo Zena Cosinija kot ga razkriva Italo Svevo, tako da poteka med romanom in dramatizacijo stalna interakcija, med njima se plete strnjen dialog, ki ni nobenemu v škodo.

To je seveda očitno potem, ko smo v tork gledali premiero (gledališče Rossetti, abonmajška sezona Teatra stabile) Zena Cosinija v inscenaciji gledališke skupine Giulia Bosettija in režiji Egista Marcuccia. Bil je to pono-

ven vpogled v življenje mesta in ljudi, ko se v daljavi iz Furlanije sliši odmev topovskega streljanja prve svetovne vojne. Pa tudi vpogled v osebno Zenovo »zgodovino«, skozi katero (negotov univerzitetni študij, očetova smrt, čustvo do lepega dekleta in

poroka z njeno sestro, brezskrbno in srečno zakonsko življenje, ljubica, bolj ali manj uspešni gospodarski posli) se »junak« (in gledalec z njim) očisti. To očiščevanje je v velikem naporu doseči dobro zdravje, ki je pogoj za uravnovešeno in skladno notranje življenje, tako nekako interpretira Alain Robbe-Grillet Svevov roman. In na teh dveh nivojih poteka tudi uprizoritev Zena Cosinija. Kljub izrazitim psihoanalitičnim trenutkom in introspektivnim stanjem, se predstava nikoli ne prevesi v nekakšen znanstveni dolgčas, ampak se hrani ob duhovitih dialogih, celo akciji, ki drži ritem od začetka do konca, zahvaljujoč se predvsem odlični interpretaciji enega najboljših italijanskih igralcev Giulia Bosettija. Zena je znižal do potankosti in ga pripeljal od začetne bolezni do zdravlja, ga malce klovnsko in raztreseno obarval, a ga kljub temu ohranil na ravni »normalnosti«, nikoli ga ni porinil v čudaštvo, čeprav se je gibal prav na robu.

Predstava Zena Cosinija (La coscienza di Zeno) je tako eden redkih zares uspešnih poskusov prenosa težko obvladljivega romana na oder, pri čemer romanopisec ničesar ne izgubi, veliko pa pridobi občinstvo, ki sledi tej vsestransko atraktivni operaciji.

MARIJ ČUK

Škandal v dunajskem teatru

Dunajski Burgtheater bo drepi po vsej verjetnosti prizorišče krstne uprizoritve novega gledališkega teksta najbolj znanega in reprezentativnega avstrijskega dramatika Thomasa Bernharda. Napisali smo »po vsej verjetnosti«, ker doslej še ni znano, če bodo dramo Heldenplatz (Trg herojev) lahko sploh uprizorili. Ko se je namreč razvedelo, da Burgtheater pripravlja krstno uprizoritev tega dela, in predvsem potem ko je avstrijska javnost izvedela za nekaj odlomkov iz teksta, se je na avtorja, na režiserja in ravnatelja Burgtheatra Clausa Peymannna vsul plaz kritik in zahtev po ukinitvi predstave.

Zadeva Heldenplatz je postala kar čez noč škandal. Vzrok za tolikšno vznemirjanje tiči v tekstu samem. Bernhard je bil od vedno izredno kritičen do Avstrijcev in avstrijskega naroda. Te svoje poglede je vnesel tudi v svoj najnovejši gledališki tekst. Avstrijskim konservativnim krogom so se kar naježili lasje, potem ko so izvedeli, da Bernhard v Trgu herojev ima Avstrijce dobesedno za »šest milijonov slabičev«, Avstrijo pa za »kloako brez inteligence in kulture, ki širi svoj smrad po Evropi in drugje«. Tudi Waldheimu Bernhard ni prizanesel: v drami ga je imenoval za lažnika. Nič čudnega torej, če vlada za drevišnjo premiero na Dunaju izredno zanimanje. Seveda, če premiera sploh bo...

Košarka: v pokalu prvakov Scavolini dobro začel

PARTIZANI TIRANA 72 (36) SCAVOLINI 84 (45)
SCAVOLINI: Minelli, Gracis 17, Magnifico 11, Ferro 2, Daye 14, Drew 20, Vecchiato 2, Zampolini 11, Costa 7, Silvestrin.

TIRANA — Scavolini je uspešno začel svojo pot v pokalu prvakov (igrali so 2. kvalifikacijsko kolo, v prvem moštvo iz Pesara ni bilo zaposleno). Albanci so se sicer izkazali s hitro igro in veliko volje do zmage, vendar je bila višinska razlika med ekipama le prevelika, pa tudi drugače je Scavolini pokazal boljšo igro. Partizani (zanj je bil najuspešnejši Ciaci z 29 točkami) je sicer dobro začel in tudi prevzel vodstvo (17:9 v 9'), vendar se je polčas končal s prednostjo Italijanov, ki zanesljive zmage niso več spustili iz rok. NEKAJ OSTALIH IZIDOV: Sunair (Bel.) - Makabi Tel Aviv 91:104; Södertälje (Šve.) - Aris (Gr.) 93:85; Zbrojevka (ČSSR) - Limoges (Fr.) 87:111; Balkan (Bol.) - CSKA Moskva (SZ) 80:103; Kotkan (Fin.) - Barcelona (Sp.) 78:87.

Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli tudi rezultat iz Portugal-

ske, kjer je prav tako svoj prvi nastop v pokalu prvakov opravila splitska Jugoplastika. Tekma se je končala po pričakovanju, in sicer z zmago Splitsčanov, ki so s 94:86 (49:46) premagali Ovarense.

Tenis: Canè spet zmagal

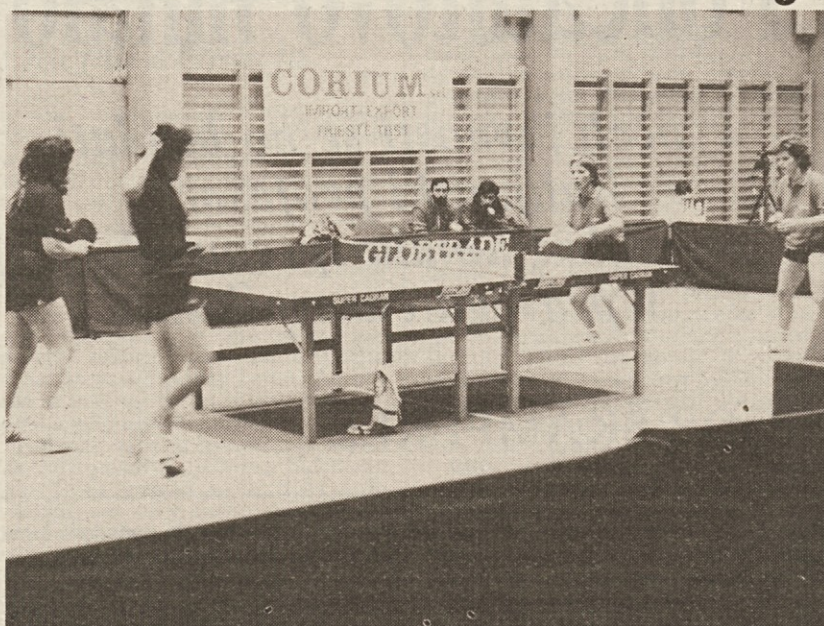
STOCKHOLM — Na teniškem turnirju v Stockholmu je Italijan Paolo Canè dosegel novo zmago. V 3. kolu je namreč s 6:4, 4:6, 6:2 odpravil Meineckeja (ZRN). Nekaj izidov: Becker (ZRN) - Kriek (ZDA) s 6:2, 6:2; Goldie (ZDA) - Wilander (Šve.) 6:1, 6:4; Sanchez (Sp.) - Svensson (Šve.) 6:4, 5:7, 6:4; Gunnarsson (Šve.) - Annacone (ZDA) 6:1, 6:2. Četrtni pari: Goldie - Sanchez, Becker - Seguso, Gunnarsson - Lundgren, Courier - Canè.

Nepričakovan poraz pa je na turnirju v Antwerpnu doživel Lendl, katerega je s 6:2, 6:2 Mansdorf (Izr.).

Bagni podpisal za Torino

TURIN — Salvatore Bagni je podpisal pogodbo s Torinom. Tako je včeraj uradno sporočilo društvo, pri katerem so pojasnili, da so ugledali še zadnja nesoglasja finančne narave.

Namizni tenis: jutri v Zgoniku tekma za pokal ETTU »Nancy Evans« Krasovke so se temeljito pripravile

Kratek premor po prvenstvenih tekmah so Krasove namiznoteniške igralke izkoristile za temeljite priprave za pomembno mednarodno tekmo z grško ekipo AS Pera Thessaloniki, ki bo v okviru drugega kola ženskega evropskega namiznoteniškega tekmovanja za pokal ETTU »Nancy Evans«.

Medtem ko so grške gostje še na poti, so pri Krasu Globtrade pripravili vse potrebno za njihov sprejem. Dobra rodoljuba jima bosta izrekla predsednik društva Zvonko Simoneta in Krasov trener Matjaž Šercer. Jutri dopoldne si bodo gostje ogledali znamenitosti mesta Trst, popoldne pa jih bo sprejel zgoniški župan Miloš Budin.

Tekma bo jutri, 5. t. m., ob 18. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku in bo zaradi svoje kakovosti in mednarodnega evropskega okvirja nedvomno privabila veliko število gledalcev. (J. J.)

Na sliki: krasovski Sonja Milič in Branka Batinič (v svetlejših dresih) med prvenstveno tekmo.

Nogomet: v Turčiji obtožujejo Laneseja Platini obljublja zmago v Beogradu

Kvalifikacijska srečanja za prihodnje evropsko nogometno prvenstvo, ki so jih odigrali v sredo, so pustila za sabo tudi nekaj ostrih polemik. Še najbolj razjarjeni so v Turčiji, kjer za poraz proti Avstriji (3. kvalifikacijska skupina) odkrito obtožujejo italijanskega sodnika Laneseja, češ da je nesramno podpiral Avstrije. Čeprav imajo Turki le točko (v 1. tekmi so igrali 1:1 proti Islandiji), pa ne obupujejo in pravijo, da jim pot v Rim še ni zaprta. V tej skupini igra še Sovjetska zveza in Vzhodna Nemčija.

V 1. skupini je po dosedanjih tekmah glavni favorit Romunija, ki je najprej Bolgariji in v sredo še Grčiji zabila po tri gole. Kaže, da so Romuni v odlični formi in jih bo res težko zaustaviti.

V 5. skupini, v kateri igra tudi Jugoslavija, pa je Norveška spet pravila na trda tla Ciprčane. Po podvigu proti Franciji (1:1) so namreč na Cipru upali, da bodo po 15 letih spet prišli do zmage v kvalifikacijskem srečanju za SP. A njihove želje so take tudi ostale. Lep del srečanja so se sicer dobro dr-

žali, vendar so na koncu le morali trikrat po žogo v mrežo.

Na to tekmo je seveda z zanimanjem gledala tudi Jugoslavija, ki se bo 11. decembra pomerila s Ciprom. Še prej, in sicer že 19. t., pa jo čaka spopad s Francijo, kjer je krmilo državne reprezentance prevzel Michel Platini. Na včerajšnji tiskovni konferenci je nekdanji francoski as hudomušno dejal, da bo uvedel stil »platinien«: »Recimo, da bomo uvedli consko igro, najti moramo spet francoski stil, ki naj bi slonel na značilnostih igralcev, ki jih imamo na razpolago.« Seveda je takoj pristavil, da je prepričan, da si bo zagotovil uvrstitev na SP v Italijo, o bližnjem odločilnem srečanju z Jugoslavijo pa je dejal, da je njegov cilj zmaga v Beogradu. Nič kaj zgovoren pa ni bil, ko so od njega hoteli vedeti, koga bo tudi peljal v Beograd. Dejal je, da bo to sporočil 10. t. m., vendar ne na tiskovni konferenci: »Izdal bom tiskovno sporočilo, ne bo pa nobene tiskovne konference, o svojih izbirah nimam potrebe nikomur polagati ra-

čunov.« Konkretnih stvari je Platini povedal kaj malo, vendar je nekatere le dal razumeti. Kot na primer to, da bo prišlo do precejšnjih sprememb. Povedal je še, da se bo odrekel bajnim pogodbam s televizijskima mrežama RTL in Canal Plus in športnim dnevnikom Equipe. Pristavil pa je, da za reprezentanco ne bo delal zastoj in da ni pripravljen nič žrtvovati.

Škandal na Madžarskem

BUDIMPEŠTA — Madžarskega nogometnega prvenstva ne bodo razveljavili, suspendirali pa bodo kar 40 igralcev, ki so bili vpleteni v afero petih lažnih srečanj. Tako je odločila madžarska nogometna zveza, pri kateri so še pojasnili, da igralci, ki so obtoženi goljufije, seveda ne bodo nastopili za državno reprezentanco. Proti drugim, ki igrajo v tujini (Detari pri Olimpiakosu iz Pireja, Roth pri Feyenoordu in Garaba pri Rennesu), pa seveda ne morejo nič ukreniti. Trojica obtoženih je še v zaporu (predsednik Bekescsabe, neki igralec te ekipe in tehnični direktor Debrecena).

Košarka: danes start NBA lige Lakersi favoriti

S tekmo Dallas Mavericks - Los Angeles Lakers se bo danes pričelo 42. ameriško profesionalno prvenstvo (NBA), končalo pa se bo proti koncu aprila prihodnjega leta.

NBA liga si čedalje vse bolj utira pot tudi med našimi privrženci košarke, saj bodo tudi letos imeli priložnost, da sledijo raznim srečanjem po televiziji (TV Koper-Capodistria bo letos kar dvakrat tedensko oddajala te tekme). Kdo namreč ne pozna Larryja Birda, Michaela Jordana, Magica Johnsona...

Ameriška liga bo letos dobila nova člena. Liga za društvi Miami Heat in Charlotte Hornets, ki sta morali za vpis plačati kar 45 milijard lir. Tako je namreč v NBA ligi. Ekonomski interesi so namreč ogromni, tako da vodje NBA lige, s Sternom na čelu, že resno mislijo, da bi zajeli tudi druge celine, v prvi vrsti Evropo. Turnirji open, kot je bil tisti v Madridu, pa so glede tega jasen dokaz.

Čeprav je letos v NBA ligi kar nekaj favoritov (tu so še Detroit Pistons, Dallas Mavericks, nenazadnje tudi

Boston Celtics), pa ostaja glavni kandidat za prvo mesto moštvo Lakersa iz Los Angelesa.

Formula 1: brez VN Detroita

PARIZ — Mednarodna zveza avtomobilskega športa se je iz varnostnih razlogov odločila, da dirke v formuli ena za veliko nagrado ZDA v Detroitu v prihodnji sezoni ne bo. Kot zatrjujejo pri mednarodni zvezi, organizatorji dirke v Detroitu niso mogli zagotoviti, da se bodo pravočasno prilagodili vsem varnostnim predpisom. Pri sestavi koledarja so kot možni zamenjavi omenili Zeltweg (VN Avstrije) in Brands Hatch (VN Evrope).

Protidoping v Braziliji

SAO PAULO — S problemom jemanja poživil se ubadajo tudi v Braziliji, kjer je prav te dni izbruhnila polemika v zvezi z nekim društvom, v katerem naj bi tako početje bilo razširjeno. Odločili so se, da bodo na vseh večjih tekmovanjih in tudi na treningih izvajali strogo kontrolo.

Boks: po zmagi proti Britancu Hardyju Belcastro še evropski prvak

PAOLA (Cosenza) — Italijanski boksar Vincenzo Belcastro se je pošteno namučil, preden je ubranil evropski naslov v petelinji kategoriji. Srečanje proti trdoživemu Britancu Billyju Hardyju je namreč začel izredno napet, kar je nasprotnik takoj izkoristil in dvoboj usmeril predvsem na kratko razdaljo, kjer ni štedil s koleni in udarci z glavo. Eden takih silovitih spopadov v 7. krogu je Belcastro pustil globoko rano pri levem očesu. Srečanje je bilo dotlej v glavnem izenačeno, z rahlo prednostjo zdaj enega zdaj drugega.

Zaradi rane je Belcastro postal dosti bolj previden, skoraj boječ, tako da je Hardy še siloviteje napadal in Italijanu odprl novo rano, tokrat na desni strani. Na srečo sodnik dvoboja ni prekinil, čeprav je britanski menedžer Dannie Mancini to na ves glas zahteval. Do preobrata je prišlo v zadnjih treh rundah, ko je Belcastro izkoristil orožje Britanin in sam iskal kratko razdaljo. Na koncu 12. kroga pa je odločitev stranskih sodnikov le nagradila Italijana, ki je tako zmagal

po točkah (sodnik na ringu je menil, da se je srečanje končalo brez zmagovalca).

Istega večera je bilo v Paoli več drugih dvobojev. V enem od teh se je Nino la Rocca prepričljivo otresel sicer skromnega Klena Foremana in dokazal, da je na dobri poti, da se spet poteguje za evropski naslov v velter kategoriji.

Prav v zvezi z velter kategorijo treba povedati, da se je Italijan Mauro Martelli iz Švice odločil, da ne bo branil svojega evropskega naslova, ki ga je osvojil junija lani proti Špancu Redonu in ga je zadnjič uspešno branil junija letos proti Galiciju. Pred tremi tedni je Martelli doživel težak poraz proti Simonu Brownu v srečanju za svetovni naslov IBF, sedaj pa se namerava pomeriti s Kolumbijcem Tomasom Molinaresom, svetovnim prvakom WBA. Če Molinares dvobojja ne bo sprejel, je možno, da se Martelli že pri svojem 23. letu umakne z ringa.

Nogomet: v prijateljski tekmi

Borovci pokazali spodbuden napredek

V C skupini pokrajinskega prvenstva cicibanov je NK Bor počival. To priložnost je vodstvo društva izkoristilo, da je ekipa odigrala prijateljsko tekmo proti rojakom kluba San Michele Calcio iz Tržiča. Šlo je tokrat za zelo poznano društvo, ki se je ustanovilo leta 1957. Odtlej se skoraj izključno in redno ukvarja z mladinskim nogometom. Piramida kluba zajema vse kategorije, od cicibanov do naraščajnikov. Ima celo eno svojih ekip najmlajših vključeno v deželno prvenstvo, in ko igralci dopolnijo starost naraščajnika, prestopijo v vrste še bolj znanega društva, to je CRDA Monfalcone, ki tekmuje v meddeželnem prvenstvu. Borovci so tako prvič nastopili tudi proti prestižnemu nasprotniku izven pokrajinskih nogometnih meja, s katerim so se vzpostavili prijateljski ter obojestransko zaželeni trajni odnosi. Povratno srečanje bo v Tržiču 27. t. m. ob 11. uri.

NK BOR - SAN MICHELE

5:1 (1:0)

NK BOR: Urdih (Gregori), Sabadin (Omari), Bergagna (Domjo), Furlanči, Kariš (Fischer), Furlani (Tence), Brazzani.

STRELCI: Furlani 2, Brazzani 2, Gregori.

Tekma je bila kljub močni burji zelo zanimiva. Naši so pokazali viden napredek, kar je spodbudno za nadaljnje prvenstvene nastope. Igra ni imela tistih značilnih nihanj, ki smo jih opazili v zadnjih nastopih. Vsi so pokazali dobro kondicijo ter igrali dokaj zbrano in povezano. V gostujoči ekipi so se izkazali nekateri posamezniki. Kljub končnemu izidu so se gostje enakovredno borili do konca. Razlika v zadetkih ne sme varati, zlasti zato, ker je v drugem polčasu Gregori trikrat sijajno posredoval. (V. D.)

Mladinska odbojka na Goriškem

Val Naš prapor Imsa tudi tokrat uspešen

UNDER 18 MOŠKI

Nadaljuje se zmagovita pot odbojkarjev Vala Našega prapora Imsa, ki so tudi v zadnjem kolu slavili zmago. Postava Soče Cerimpex se je očitno opomogla po porazu proti S. Luigiju in je proti Gradežu zmagala brez težav.

IZIDI 4. KOLA: S. Luigi - Torriana 3:0, Val Naš prapor Imsa - Ronchi 3:0, Grado - Soča Cerimpex 0:3, Fincantieri prost. LESTVICA: Val Naš prapor Imsa 8, S. Luigi 6, Soča Cerimpex in Ronchi 4, Fincantieri 2, Torriana in Grado 0.

UNDER 18 ŽENSKÉ

Villacher Bier zanesljivo vodi v tem prvenstvu in vse kaže, da je tržiška ekipa glavni kandidat za končno zmago. Povsem drugače gre našim predstavnicam Agoresta, ki so doslej štirikrat izgubile in vsega skupaj zbrale le 3 sete.

IZIDI 4. KOLA: Torriana - Pieris 3:0, S. Luigi - Agorest 3:0, Lucinico - Farra 3:0, Libertas Gorica - Villacher Bier 0:3, Fincantieri - Morarese 3:0. LESTVICA: Villacher Bier 8, S. Luigi, Lucinico in Fincantieri 6, Farra in Torriana 4, Libertas Gorica, Morarese in Pieris 2, Agorest 0.

Rokomet: dober odpor naših

KRAS TRIMAC - VICENZA

23:25 (12:12)

KRAS: Klinc, Glavina, Raseni 4, Milič 1, Grilanc 2, Vremec, Sardo 10, Weissenegger 3, Race, Fonda, Kozlovic 3.

Kljub porazu so Krasovi rokometaši v prijateljski tekmi z drugoligaši iz Vicenze povsem zadovoljni. Čeprav so naši igrali brez dveh ključnih igralcev, kot sta Sosič in Gruđen, ki sta trenutno lažje poškodovana, so se popolnoma enakovredno borili z ekipo, ki nastopa v višji kategoriji. (Pjotr)

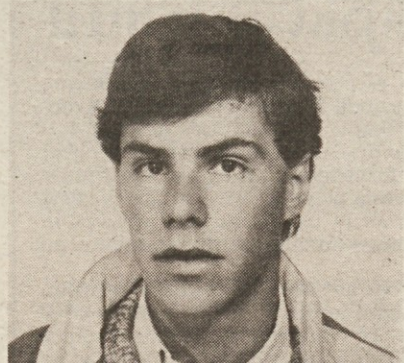
Na nedeljskem maratonu

Tudi Ruzzier v New Yorku

V nedeljo, 6. t. m., bo v New Yorku eno najbolj znanih tekmovanj na svetu, »New York City Marathon«, ki je bil zadnja štiri leta izredno uspešen za Italijane, saj je zaporednima zmagama Pizzolatta sledilo prvo mesto Polija in lansko drugo mesto Demadonne, poleg seveda vedno visokih uvrstitev Foglijeve med ženskami. V okvir maratonu sodi tudi tekmovanje v hitri hoji (vedno na isti razdalji 42,195 km, start pa je 10 minut pred tekači). Letošnja italijanska odprava v New York, ki bo med tekači štela tudi Bordina in Foglijevo, bo v svojih vrstah imela tudi našega hitrohodca Fabia Ruzziera, ki bo tako že drugič poskušal srečo na ameriških tleh. Medtem ko je pred dvema letoma zaradi nesporazuma pri vpisu moral tekmovati med tekači, pa mu je tokrat zagotovljen nastop v njegovi disciplini - hitri hoji. Na tekmovanje se je naš atlet skrbno pripravil, tako da lahko realno upa tudi na visoko uvrstitev, čeprav je najavljenih nič koliko zvenelih imen.

danes igra za vas - danes igra za vas

Silvano Sedmak

Silvano Sedmak (letnik 1967) iz Križa se je začel baviti z nogometom že na nižji srednji šoli, ko je prvič nastopil v domači ekipi začetnikov Santa Croce. To društvo je razvilo več domačih nogometnih kadrov. Eno leto je nato igral pri Primorju, nato dokončno prestopil k domači Vesni. Igral je v prvenstvih naraščajnikov in mladincev, sedaj pa nastopa v prvi ekipi v 2. amaterski ligi. Sedmak ponavadi igra v vlogi srednjega branilca. Prejšnji teden je Christian Arena pravilno zadel devet izidov.

totocalcio

Ascoli - Pescara	1
Bologna - Juventus	1 X 2
Como - Lecce	X 1
Fiorentina - Atalanta	1 X
Verona - Sampdoria	1 X
Inter - Sampdoria	X 2
Napoli - Lazio	1
Roma - Pisa	1
Torino - Cesena	1 X 2
Empoli - Parma	1
Taranto - Cremonese	1
Foggia - Casertana	1
Ternana - Chieti	X

konjske dirke - konjske dirke

V Montegiorgiu lahko poskusimo bazo s sk. 2, ki ima v Supreme Comfortu res odličnega konja. V isti skupini 2 bi omenili Fingenta Bi, ki ima dober izhodišni položaj, medtem bi moral biti dober v sk. X Super Fast. V Bologni nam ugaja Ferrocarril (sk. 2), ki se je na zadnjih tekmah vedno dobro uvrstil. V sk. X bi omenili Embassija LP, ki je zelo hiter konj, predvsem na začetku. V sk. 1 bi moral biti presenečenje Estac di Omar, čeprav je v drugi vrsti. V Firancih je Folgore OM vse boljši, saj se nam zdi najboljši v skupini. V sk. X moramo paziti na Draika, v sk. 2 pa se bo Estenio boril za majviša mesta.

V Tarantu se nam zdi Campoligure (sk. 2) naš favorit. Seveda se bo moral paziti pred Effetom (sk. X), čeprav ga startna številka penalizira. V sk. 1 se bo Bramante boril s prvimi.

V Padovi bo v sk. 1 Ekemberg posegel v boj za prva mesta. V sk. X nam ugaja Floring, ki se je vedno izkazal na zadnjih dirkah, v sk. 2 pa bi se moral izkazati Florens FO.

V Rimu (galop) poskusimo z Galantryjem (sk. 2), ki je osvojil podobno shemo, v sk. X omenjamo Stormya Bina, kot možno presenečenje pa omenjamo Bob Dreama (sk. 1).

DIRKA TRIS

Naši favoriti: 2100 m - Exodus RL (21) in Jazzyjen (22); 2080 m - Ettore Mas (19) in Caravan Om (14); 2060 m - Frank del Carlo (5) in Farim AZ (7).

totip

1. — prvi	2
drugi	2 X
2. — prvi	2
drugi	X 1
3. — prvi	1
drugi	X 2
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	1
drugi	X 2
6. — prvi	2 1
drugi	1 X

Kotalkanje: jutri in v nedeljo v organizaciji ŠD Polet

Kakovostna mednarodna udeležba na 4. trofeji »Pavel Sedmak«

Vse je nared za 4. izvedbo trofeje »Pavel Sedmak«, veliko mednarodno kotalkarsko tekmovanje, ki bo jutri in v nedeljo na odprtem kotalkališču pri Pikelcu na Opčinah. V primeru slabega vremena (močne burje, dežja itd.) pa bodo tekmovanje izvedli v novi telovadnici pri društvu Gioni pri Sv. Alojziju v Trstu.

Resnici na ljubo, pri Poletu so mislili vsaj mesec prej prirediti to manifestacijo, žal, pa je bil spored kotalkarskih prireditev tako »natrpan«, da so lahko izbrali le ta datum.

Ne glede na to, pa bo Poletova prireditev tako kakovostna, da smo prepričani, da bo privabila lepo število ne samo ljubiteljev kotalkanja, temveč ljubiteljev športa sploh.

Zasedba bo torej zelo kvalitetna: prijavljenih je namreč po pet tekmovalcev iz Jugoslavije, Zahodne Nemčije, Francije, iz Italije pa so predstavniki iz Bologne in skoraj verjetno iz Riminija, poleg seveda openskega Poleta. Naj tudi omenimo, da je na zadnji izvedbi trofeje »Pavel Sedmak« zmagalo društvo Panda iz Riminija.

Poletova prireditev se bo dejansko začela že drevi, ko bo na openskem kotalkališču sprejem vseh udeležencev trofeje.

Jutri bo ob 18. uri tekmovanje s kratkim programom. Pred tekmovalcem bodo organizatorji nudili možnost udeležencev trofeje, da si ogledajo zanimivosti našega mesta in okolice, po tekmovalcu pa se bodo udeleženci zbrali na družabnem večeru.

V nedeljo pa bo s pričetkom ob 14. uri na sporedu prosti »dolgi« program. Sledilo bo nagajevanje.

Košarka: v 3. kolu D lige Spet mestni derbi za Bor Radenska

Borovi košarkarji iz derbija v derbi. Po vse prej kot spodbudnem nedeljskem nastopu na domačih tleh, bo Radenska tokrat gostovala na igrišču tržaške Ginnastice Tecnoluce, ki bi naj bila najboljša v četverici ligašev iz našega mesta. Doslej se pa košarkarji Ginnastice niso izkazali kot celota s posebnimi kvalitetami, čeprav je treba poudariti, da je moštvo trenerja Paschinija v drugem kolu naletelo na »pordenonske prijatelje«, ki veljajo za favorite za napredovanje. V vrstah tržaške postave ni prišlo do bistvenih sprememb, če izvezamo prihod trenerja Lina Paschinija, svoj čas člana Ignisa iz Varseja ter nato dolgoletnega zastavonoše videmskega Snaidera.

Pri našem četrtoligašu pa je opaziti še precej nedorečenosti, ki izhajajo iz neuigranosti in iz dejstva, da je v ekipi precej posameznikov z odličnim tehničnim znanjem in izvrstnimi fizičnimi sposobnostmi, ki pa teh svojih lastnosti ne znajo še pretvoriti v kolektivno sodelovanje in strnjeno igranje. Še je čas, da člani Radenske odpravijo te svoje glavne napake, vsaj dokler je izhodiščni položaj boljši od lanskega. Upati je, da bo navzoče občinstvo v soboto lahko gledalo dobro in privlačno košarko, ter da bodo Turcinovičevi fantje nastopili z večjo mero značajnosti in borbenosti.

Srečanje med SGT Tecnoluce in Borom Radensko bo jutri v dvorani v Ul. Ginnastica ob 20.30. (Cancia)

Domovi košarkarji prejeli priznanje

V ponedeljek je košarkarska sekcija ŠZ Dom iz Gorice prejela od goriške košarkarske federacije posebno priznanje za uspešno športno sezono 1986/87.

V tem obdobju je namreč članski ekipi Doma za las ušlo napredovanje v D ligo, saj je na koncu zanimivega prvenstva zaostala za vodilno Arditto le za borni dve točki. Priznanje je predsedniku košarkarske sekcije Marku Čubeju podelil predsednik tržaškega odbora FIP Jacopucci, nagajevanja pa se je udeležil tudi novoizvoljeni pokrajinski odbornik za šport Franco Visintin.

Po slovesnem nagajevanju je sledilo zanimivo srečanje med predstavniki goriškega odbora FIP in predsedniki vseh košarkarskih društev goriške pokrajine. Beseda je tekla o perečih problemih, ki se nanašajo predvsem na nastope v mladinskih in v promocijskem prvenstvu. Kot je bilo razbrati iz posegov nekaterih udeležencev, postaja promocijsko prvenstvo na Goriškem iz leta v leto zanimivejše. V

Košarka: v promocijski ligi na Tržaškem

Tri zanimiva srečanja

Lahko zapišemo brez strahu pred morebitnimi demanti, da se ta uvodni del promocijskega košarkarskega prvenstva ni »ravnal« po pričakovanih in predvidenih. Že res, da sta za nami samo dve kolu, pa vendar je težko obrazložiti trenutni položaj dveh ekip, kot sta Kontovel Electronic Shop in Stella Azzurra, ki bi morali biti po vseh pravilih ob treh prvovrstnih.

Razen tega lahko rečemo, da je ravno tako zaskrbljujoče »stradanje« Bregovih košarkarjev, ki še niso okusili zmage, medtem ko je (le do neke mere) presenetljiva sposobnost prilagajanja Cicibone na višji tekmovalni rang.

Tudi v tretjem kolu bo na sporedu vrsta izenačenih dvobojev, pred katerimi res nismo v stanju, da bi napovedali favorita. In zdi se, da bosta izenačenost in »nenapovedljivost«, bolj kot kdaj prej, leit motiv letošnje lige, v kateri ni videti

ekipe, ki bi bila toliko slabša od drugih, da bi bila že odpisana (kar predpostavlja spremembo sedanje razporeditve).

V tretjem kolu bodo Bregovi košarkarji lahko računali na oporo domačega občinstva v srečanju z Barcolano, ki nima nikakršnih ambicij po napredovanju, je pa zelo neugoden tekmeč, kljub koreniti pomladitvi vrst. Cicibonaši bodo mirnih živcev pričakali prihod prvovrstnega CGI iz Milja in ga poskusili presenetiti s hitrostjo in agresivnostjo, ki sta jim značilni. V iskanju prve zmage bodo s povečano stopnjo motiviranosti stopili v boj tudi Kontovelovi fantje, ki bodo gostovali pri Stelli Azzurri.

Tako torej. Tekmovalni sistem (brez playoff tekem) ne pušča možnosti za površnost, vsaj tistim ne, ki merijo visoko; kajti vsak poraz se ob koncu lahko neizprosno mašuje. (Cancia)

Na startu tudi mladinci, kadeti in dečki

Takoj za prvenstvom naraščajnikov bodo v tem koncu tedna stopili na igrišče še mladinci (deželno prvenstvo) in dečki, na sporedu pa bo tudi državno kadetsko prvenstvo, v katerem nastopata Jadran Farco in Breg Adriatherm ter Kontovel Techna.

Varovanci trenerja Luke Furlana so celo favoriti za osvojitve prvega mesta v svoji podskupini. Jadranovci bodo prvo tekmo odigrali v gosteh, proti postavi Latte Carso. Nekoliko daljše gostovanje pa se obeta tudi Bregovim kadetom, ki bodo krstni nastop opravili v Pordenonu.

V deželnem prvenstvu mladincev bo letos tekmovalo 11 ekip, od katerih sta dve slovenski: Cicibona in Sokol. V prvem kolu bodo cicibonaši počivali, Sokolovi košarkarji pa se bodo v gosteh pomerili s Stefanelom.

Do sprememb je prišlo v prvenstvu dečkov, saj sta se zaradi pomanjkanja zadostnega števila igralcev umaknili postava Stelle Azzurre in B ekipa Ricreatorijev. V tej konkurenci bodo od naših prisotni Bor Indules, Kontovel Electronic Shop in Polet. Po umiku dveh navedenih postav se je prvenstvo dečkov spremenilo v dvanajstčlansko ligo. (Cancia)

Deželni odbor italijanske košarkarske zveze obvešča, da bo v ponedeljek, 7. t. m., na zveznem sedežu v Ul. Venezian 5, s pričetkom ob 20. uri, zbor udeležencev in prvi sestanek letošnjega trenerskega tečaja (tecnični regionalni).

nekaterih ekipah nastopajo igralci, ki bi sodili v višje lige. To pa je prispevalo, da je kakovostna stopnja prvenstva znatno zrasla in temu primerno tudi zanimanje športnih navijačev in ljubiteljev košarke.

Tudi letos bodo promocijsko prvenstvo odigrali brez ključnega play-offa, ki bi nedvomno prvenstvu dal dinamičnejši in zanimivejši pečat. Prav v zvezi s tem je bilo izrečenih več kritičnih mnenj, veliko hrupa pa je prišlo v trenutku ko so začeli prisotni razpravljati o nekaterih točkah glede pravilnika. Vsako leto je namreč izrecno povedano, da društvo, ki ne bo v teku sezone nastopilo vsaj z eno svojo mladinsko ekipo, ne bo smelo naslednje leto nastopiti v promocijskem prvenstvu. Kot vse kaže, bo ta predpis končno stopil v veljavo prav v letošnji sezoni.

Veliko negotovanja je bilo tudi glede vprašanja sodnikov, ki v lanske sezoni se niso posebno izkazali. (af)

Rešitvi naproti

Pripravljava se na odhod. Počasi in negotovo. To je verjetno le neka čudna poza ali pa trdno ustaljena naveda. Priprava! Saj se nimava kaj pripravljati. Plaz nama je pobral skoraj vso opremo, tako da se bova odpravila na pot točno s tistim, kar imama na sebi. Le dereze si bova nataknila. Ta operacija traja dolgo. Nisva prepričana, da ukrepava pravilno. Kaj pa, če naju doleti še ena nevihta z orkanskim vetrom in tokrat nimava niti razpoke, v katero bi se lahko stisnila? Vendar morava tvegati. Ta megla, sneženje in veter lahko trajajo še več dni, čakanje na tej višini pa pomeni gotovo smrt.

Nenadoma pogledam Mojmirja. Polnoma je izpit. Verjetno sem tudi sam tak, saj nimam ogledala. Nekaj ur sva z golimi rokami kopala po snegu in iztaknila dovolj opreme, da lahko poskusiva spust. On ima delno pomrznjene prste. Niso še črni. Morda jih bo rešil. Premalo jih je mugal, ko pa je v razpoki, potem ko sva se rešila izpod plaza, nekaj ur spal. Pa tudi vode ni nič pil, nič snega ni pojedel. Tudi moji prsti niso najboljši, vendar še vedno čutim, da se kri pretaka po njih.

»Greva?« mirno vprašam. »Ja« odgovori kratko Mojmir. Pogledam naokoli. Bela neprobijna megla na eni strani, žal tisti, kamor se morava podati rešitvi naproti, na drugi pa lahko že zaznava košček sivega neba.

Sedaj se morava podati najprej navzgor, nato proti vzhodu, kjer upava, da bova lahko naletela na šotorčke tabora III, če jih ni sneg že zasul. V tistem primeru se bova skušala spustiti še do Dvojke. Toda bova v megli našla pot? Se bo to vreme izboljšalo? Že eno noč sva bivakirala na prostem, druga bi bila gotovo usodna. Nočem pomisliti na pripovedovanje alpinistov, ki razlagajo, kako ni smrt od mraza in izmučenosti huda, kako enostavno v neki nebeški blaženosti začutiš, da se življenje izteka iz tebe, ti pa bi le blaženo spal... Nič hudega ni... Ne, proč s tem. Sedaj morava priti do Trojke in dobila jo bova, pa naj pade svet.

Sam čutim izredno energijo in voljo po uspehu. Samo danes, samo tokrat. Uspeh pa sedaj pomeni odlični pogled na rdeči šotorček na višini okoli 7100 metrov.

Najprej se morava vzpeti preko najine razpoke. Tu, kjer sva prespala, nama ni mogoče. Je previsoka in preširoka. Začenjava najino pot. Kako čudno mi delujejo noge: okorno in ne navajeno. Slediva razpoki nekaj deset metrov, nato pa se odločiva, da jo morava prečkati, saj se ta že obrača v dolino, kjer so nepremostljive zapreke velikanskih serakov. Lotim se nevarnega plezanja, vendar se preko razpoke pregoljujam po polzečem snegu z vsemi štirimi, nato pa podam Mojmirju roko. Sva preko! Prva majhna zmagava. Sedaj pa lahko navzgor in na levo.

Mojmir je spet pridobil vse svoje energije in hiti kot obseden. Morda se zaveda, da je ura že okoli poldna in da imava torej le nekaj ur na razpolago, da dobiva odrešilni šotor. Le nekaj ur je do mraka, nato pa ... Prehodila sva lep kos poti proti levi, nakar naju zajame snežni metež. Vлага se v trenutku zaledeni na mojih očalih, tako da si jih moram sneti, vendar pa se

jih moram takoj nato nataknil, saj bi mi rezek sneg, ki ga divje podi veter, izključval oči. Napredujema kot slepa. Mojmir je le meter pred mano, pa ga ne vidim. Ko se ustavi, trčim vanj. Kljubujeva vetru, da naju ne odpiha kot mušici. Mrz je peklenski. Sneg je oster kot konica bodala.

Nevihta

»To je noro« zakričim, pa me seveda prijatelj ne sliši. Odgovarja mi le divje tuljenje vetra. »Ne smeja se ločiti!« še enkrat zatulim, pa nič. Mojmir napreduje kot omotičen, njegov obris komaj slutim. Igle se mi podijo po licih, ki so edini izpostavljeni del moje obraza, na bradi pa se mi v trenutku ustvarijo večcentimetrski kapniki. Sam sebi se smejem: smejem se situaciji, v kateri se nahajam, smejem se svojemu neobglednemu obrazu, smejem se snegu, vetru in megli, smejem se celemu svetu.

Čutim, da me bo nevihta zadušila. Spomnim se na višino, v usta, ki so bila prekrita z šalom, pa sem ga odmaknil, sicer bi me zadavilo, mi silita veter in sneg. To je noro, to ni res, to je nemogoče, tega ne morem zdržati! Ne vem, če si te stavke ponavljam, ali pa le odzvanjajo v mojih možganih. »To je borba za življenje«, si polglasno rečem. »Dobro, ali jaz ali ti!« tako odločno izustim, da imam vtis, da me soplezalec sliši, s tem pa požrem toliko ledenih bodic, da se moram ustaviti in nagniti.

Spet si snamem očala, saj so pole-denela, vendar pa ne morem odpreti oči, ker je sneg preoster. Noro me duši, vendar sem se trdno odločil, da kljubujem. Toda koliko bom zdržal? Energije mi pohajajo, upirati pa se moram vetru in snegu, po drugi strani pa se mi zdi, da bom znorel brez zraka. Moram zdržati! si ponavljam. Moram! Moram! Veter sproti briše stopinje. Zgrozim se ob ogromnih količinah snega, ki grozijo, da se zvrnejo na naju. V trenutku že gaziva. Kako je to lahko mogoče? Prekleta Himalaja! Kdaj te bom spoznal? V trenutku me spreleti, da ne bova nikoli dobila najin šotorček. Nel Nočem, ne smem misliti na to! Moram samo preživeti to nevihto!

Verjetno si Mojmir misli isto. Tudi on je utrujen do skrajnosti in na koncu z energijami, vendar napreduje. A v kakšno smer? Saj ni videti niti za ped pred naju. Kaj se morda celo vrti v krogu skupno z najinimi spremljevalci snegom, vetrom in meglo? Kaj ni to morda celo Sizičovo delo? Kaj ne morda z neverjetnim naporom valiva najino skalo v strmi hrib in se nama bo ta tik pod vrhom odkotalila v dolino? Ne, ne! Midva iščeva le rešitev. Vendar vtis, da se vrti v krogu, ostaja. Morda pa je prav tako. Če stojiš na mestu te je takoj konec. Napadejo te črne misli in zle slutnje. Tvoja obramba popusti, ti pa se kar prepustiš himalajskim sirenam, ki ti nežno pojejo božajoče pesmi svetlobe in sonca. Naprej! Naprej! Pa naj bo to kar vrtenje v krogu. Saj bomo le ponavljali tisto, kar počenjamo celo življenje: saj se mi vsi le vrtimo v krogu, vendar pa si tega nočemo priznati. Tu pa, ob smrtni uri, odpadejo vse vsakdanje hinavščine, laži in pretvarjanja, in smo goli pred našo usodo in samim seboj. Tu ne moremo prikriti ničesar, še najmanj naše poti, ki se vrača le k izhodišču.

obvestila - obvestila

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI prireja jutri, 5. t. m., in v soboto, 12. t. m., 6. zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI, veljavno za 2. MEMORIAL ZLATKA JELINČICA. Igrali bodo po sistemu aktivnega šaha (pol ure za igralca na partijo). Memorial bo v sejni dvorani ZSKD (Ul. sv. Franciška 20, 2. nadstr., tik Gregoričeve dvorane) ob 15.30. Vabljeni vsi zamejski šahisti s Tržaškega in Goriškega.

SK DEVIN - ŠD SOKOL priredita 12., 13. in 14. novembra v dvorani I. Gruden, Nabrežina 89 (v neposredni bližini Trga sv. Roka), sejemo nove in rabljene smučarske opreme. Stojan in Any vam bosta na razpolago z novostmi '89. Urnik sejma: sobota, 12., in ponedeljek, 14. novembra, od 15. do 21. ure ter v nedeljo, 13. novembra, od 10. do 21. ure. Vabljenil!

ŠZ SLOGA obvešča, da potekajo treningi odbojke za mladince pod vodstvom prof. F. Draška po sledečem urniku: ponedeljek 15.00 do 17.00, torek 16.00 do 18.00 in četrtek 15.00 do 17.00 v občinski telovadnici v Repnu. Informacije (v zvezi s prevozom) tel. 911369.

ŠD MLADINA prireja v sodelovanju s trgovino Hill Sport SEJEM NOVE IN RABLJENE

SMUČARSKÉ OPREME v nedeljo, 20. novembra, od 10. do 22. ure ter v ponedeljek, 21. novembra, od 14. do 22. ure v Domu A. Sirk v Križu. Rabljeno opremo sprejemamo v petek in soboto pred sejmom od 18. do 20. ure.

SMUČARSKI ODESK ŠD BREG prireja SEJEM RABLJENE SMUČARSKÉ OPREME v soboto, 12. t. m., od 16. do 21. ure in v nedeljo, 13. t. m., od 8. do 13. ure v občinski telovadnici v Dolini. Rabljeno opremo sprejema 7., 8. in 9. t. m. od 19. do 21. ure na sedežu.

ŠK KRAS vabi na predavanje POMEN TELOVADBE IN ŠPORTNE AKTIVNOSTI PRI OTROCIH IN DORAŠČAJOČI MLADINI, ki bo v ponedeljek, 7. t. m., ob 20.30 v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Spregovorila bosta dr. Raško Dolhar in prof. Jože Peterlin.

ŠK KRAS sporoča, da se bo prihodnji teden začela otroška telovadba v Športno-kulturnem centru v Zgoniku s sledečim urnikom: otroški vrtec ob četrtnih od 16. do 17. ure; 1. in 2. razred ob četrtnih od 17. do 18. ure; 3., 4. in 5. razred ob ponedeljkih od 16. do 17. ure. Vpisovanje in druge informacije na kraju samem.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Novembrska številka revije Alp

Novembrska številka italijanskega planinskega in alpinističnega mesečnika Alp prinaša vrsto zanimivih člankov, sicer pa je že naslovnica zanimiva in po svoje značilna: prikazuje namreč vrhunskega alpinista Thomasa Bubendorferja, ki pleza nenavezan po severni steni osrednega vrha Treh Zin v Lava-redu. Vsekakor je zanimiv uvodnik glavnega urednika Walterja Giulianija, ki trdi, da se ne smemo čuditi in demonizirati Bena Johnsona, ko pa je le »sad« današnje družbe in njene mentalitete. To razmišljanje nato prenese na alpinizem s trditvijo, da je tudi na tem področju zaradi potrošništva več nedoslednosti, ko »ser poveljuje kontrofigure in ne resnične protagoniste ter se poudarja klavnske ambicije in ne resnične podvige.«

Na prvem mestu je članek o tem, kako so se v Val d'Aosti gorski vod-

niki organizirali, da bi pač ne izgubili ali popolnoma izgubili svoj pomen in identiteto. V rubriki Exploit, ki jo vodi Marco Sclaris, je govor o podvigu Bubendorferja, ki je v kratkem času opravil celo vrsto podvigov, vendar pa se je premikal s pomočjo helikopterja. Rubrika o športnem plezanju prinaša celo vrsto izrednih novic, vendar pa smo na to že navajeni, ko pa se ta šport tako razvija, da bo v kratkem že dobil svoje priznanje z uradnim svetovnim prvenstvom in skorajšnjo sprejetje med olimpijskimi športi.

Izredno zanimiva sta dva intervjuja in sicer s Felicejem Benuzzijem, alpinističnim pisateljem (»Beg na goro Kenia« itd.) in Alfonsom Vincijem, pisateljem, geologom in alpinistom. Reportaža o tekmovalni športnega plezanja v Bardonecchi je predvsem fotografska, omenili bi pa zelo strokovno rubriko o planinskih in tokrat smučarskih materialih.

Smrt Michela Parmentiera

Ime francoskega radijskega in televizijskega novinarja in alpinista Michela Parmentiera je vrsto let polnilo alpinistične kronike, pred kratkim pa je za vedno podlegel svoji alpinistični strasti na Everestu, na višini kakih osem tisoč metrov. Parmentier je bil udeleženec odprave Espirit d'Equipe, naslednice Quote Ottomila, tokrat na najvišjo goro sveta.

Ko je na višini osem tisoč metrov razsajala nevihta, so se z gore vrnili vsi, razen njega. Zaupal je, da se bo orkan hitro unesel, vendar pa je bila ta njegova napaka usodna. Trajal je nekaj dni, Parmentier pa je ni preživel. Slednji je že preživel podobno nevihto pred dvema letoma na K2, ko je tistega tragičnega poletja dosegel vrh te gore in se z nje čudežno tudi vrnil, vendar pa je tokrat od usode zahteval preveč...

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1000 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

4. novembra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Demonstranti trdijo, da je Chun Doo Hwan kriv za »pokol v Kwangjuju«

Seulski študentje zahtevajo aretacijo bivšega diktatorja

Policija v »vojni zasedbi« je s silo napadla množico študentov, ki so demonstrirali v Seulu (telefoto AP)

Prejšnjo noč v Ravenni dva zagonetna atentata

RAVENNA — Ravenna se upravičeno sprašuje, kdo so storilci dveh zagonetnih atentatov, ki sta prejšnjo noč povzročila precej hrupa in le nekaj gmotne škode. Najprej so neznanci prežagali in odvili nosilce daljnovidov visoke napetosti v industrijski coni Ravenne, poldrugo uro kasneje je močna eksplozija vrgla iz sna stanovalce v Ulici Diaz v mestnem središču. Po ugotovitvah preiskovalcev je pred poslopjem denarnega zavoda Banca popolare di Ravenna eksplodirala s črnim smodnikom napolnjena pločevinka, ki je povzročila res ogromno hrupa, a le malenkostno škodo, saj je počilo le nekaj šip. Nekoliko hujše so bile posledice rušenja električnega daljnovidov, saj je območje nekaj ur ostalo brez električne energije. Trenutno ni nihče prevzel odgovornosti za atentata, zaradi sličnosti s podobnimi dogodki pred nekaj meseci domnevajo, da so tudi tokrat bili na delu pripadniki neke povsem neznane »ekologistične skupine«.

Utonil trileten otrok

VARESE — Včeraj ob zori so po neskončno dolgi noči iskanja karabinerji in prostovoljci iz Gornateja Olone našli v reki Olona truplo poltretje leto starega Danieleja Loccija, ki je izginil z doma dan prej. Že predinočnjim je bilo reševalcem jasno, da je mali Daniele padel v reko. Mati ga je namreč pustila v njegovi sobi in šla nakupovat, ko pa se je vrnila, ga ni bilo več. Za njim je ostalo le odprto okno sobe. Okno je ob balkonu, ta pa točno nad reko Olona. Sedaj bo treba še pojasniti, kako je Danieleju uspelo preplezati zanj visoko balkonsko ograjo.

SEUL — V seuskem mestnem središču so se ponovno spopadli študentje in policijski oddelki. Vzrok novih množičnih demonstracij je zahteva po aretaciji bivšega južnokorejskega predsednika-diktatorja Chun Doo Hwana in njegove žene Lee Soon Ja. Univerzitetni študentje so se pripravljali na naskok Chunovega bivališča, mestne oblasti pa so mobilizirale 30.000 policistov, ki so grobo napadli demonstrante in razgnali množico. Študentje trdijo, da je bivši predsednik osebno kriv za »pokol v Kwangjuju«, na vesti pa naj bi imel tudi vrsto finančnih škandalov.

V Južni Koreji je trenutno res nekaj preiskav, v sklopu katerih prihajajo na dan neizpodbitni dokazi, da je bivši predsednik spretno izkoriščal svojo pomembno funkcijo. Seulski študentje so v svojih zahtevah še posebno odločni, zaradi neprikrite podpore, ki jim jo nudi šest najpomembnejših disidentskih organizacij in sam voditelj opozicije Kim Dae Jung.

Vladna stranka se menda trudi, da bi prepričala bivšega predsednika, naj se javno opraviči državi, vendar izključuje možnost, da bi Chun Doo Hwana aretirali. Afere, v katerih naj bi bil vpleten, so vsekakor dokaj kočljive. Vprašanje »pokola v Kwangjuju« je trenutno najbolj pereče, saj gre za iskanje odgovornega, ki je maja 1980. leta »osebno« ukazal vojaškim enotam, naj streljajo na množico. Uradni viri so takrat navajali le 200 civilnih žrtev, opozicija pa še vedno vztraja na deseterkrat večjem številu mrtvih. Vodja opozicije je v javnosti izjavil, da je iz preiskave razvidna odgovornost bivšega predsednika, prav zato je zahteval njegovo aretacijo.

V hude težave pa je Chun Doo Hwan zabredel tudi zaradi finančnih škandalov, v katerih so menda vpleteni tudi člani njegove družine. Bližnji in daljni sorodniki so izkoriščali sorodstvo z bivšim predsednikom, da so obogateli. Na tem področju so preiskave že dokazale Chunovo vpletenost in dobrohotno sodelovanje pri družinski kraji.

Kljub hudim neredom v glavnem mestu pa je južnokorejski predsednik Roh Tae Woo odpotoval v Kuala Lumpur, ki je prva etapa njegovega 12-dnevnega državnega obiska po Malajziji, Avstraliji, Indoneziji in Bruneju.

Kritična ocena za Miloševića in srbski tisk Djilas o Jugoslaviji v avstrijskem tisku

DUNAJ — Pred kratkim ustanovljeni dunajski dnevnik Der Standard objavlja danes daljši pisani intervju z Milovanom Djilasom, v katerem nekdanji jugoslovanski oporečnik par excellence med drugim kritično ocenjuje srbskega partijskega vodjo Slobodana Miloševića in beograjski tisk ter odgovarja na vprašanja v zvezi s sedanjim političnim položajem v Jugoslaviji ter v zvezi z jugoslovansko federativno ureditvijo.

Djilas začenja z ugotovitvijo, da si je iz pisanja jugoslovanskega tiska težko ustvariti pravilno sliko o jugoslovanski krizi, to pa zato, ker je tisk po posameznih republikah prevzel nekakšno vlogo predstavnika interesov posameznih republik. Jugoslovansko realnost še posebej pači beograjski tisk, prav posebej pa dnevnik Politika. Politični sistem iz Titovega obdobja, ki je temeljil na monopolu ene monolitne stranke ter priznavanju narodnih in republiških posebnosti, nadaljuje Djilas, je, kar zadeva partijsko monolitnost, že razpadel. V Jugoslaviji je danes šest komunističnih partij: v Sloveniji je usmeritev sorazmerno liberalna, v ostalih republikah pa se vsako partijsko vodstvo zase oklepa koncepta in usmeritev iz preteklega obdobja, razlika med Srbijo in drugimi republikami v tej skupini pa je, da srbsko vodstvo ni zgolj avtoritarno temveč tudi nacionalno usmerjeno. Kar zadeva odnose med republikami in zvezo, kot so zapisani v ustavi iz leta 1974, pa je njena pomanjkljivost v tem, da ne »določa v zadostni meri tistega, kar naj bi bilo državni skupno«. Dejstvo, da republika Srbija nima pravice, da posega v notranje zadeve avtonomnih republik Vojvodine in Kosovo, naj bi bilo absurdno, kaže pa se še posebej na Kosovu, kjer »pretežno stalinistično obarvani in s Tirano povezani nacionalizem albanske manjšine že dolga leta terorizira srbsko manjšino«. Ostale republike zaradi vse globljih in zapletenih medrepubliških razlik pri zaščiti srbskega prebivalstva na Kosovu niso dovolj učinkovito po-

magale, meni Djilas, neuspešna pogajanja med Srbijo in ostalimi republikami pa so srbsko partijo preusmerile v nacionalno, srbske množice pa v množično zagrenjenost. Krivica in zagrenjenost pa sta, kot že mnogokrat v zgodovini, povzdignile na površje avtoritarnega vodjo, t. j. Miloševića.

V svoji analizi rezultatov sedemnajstega plenuma CK ZKJ Djilas citira »liberalnega vodjo slovenskih komunistov Milana Kučana« in njegovo oceno, da se je plenum zaključil z »zmago pameti«. Srbija je skratka dobila podporo, kar zadeva kosovsko vprašanje, ostale republike pa so se zoperstavile Miloševiću. S tem pa se dokončno še nič ni rešilo, meni Djilas. V zvezi s Kosovom bo srbsko vodstvo nadaljevalo in si bo moralo priboriti dejansko podporo zveznih organov in ostalih republik. Celotna jugoslovanska politična kriza, ki jo spremlja gospodarska kriza, pa se bo odvijala v okviru vse ostrejših socialnih nemirov. Kriza v Jugoslaviji bo vseakor dolgotrajna, kar zadeva njen izhod in bodočnost jugoslovanske federativne ureditve pa Djilas ni pesimist. Federativno ureditev in pravice posameznikov ni mogoče odpraviti brez nasilnega posega in brez državljanske vojne. Za kaj tega ni podpore. Ideološki razkroj in medrepubliške razlike torej ne bodo pripeljale do razpada »jugoslovanske skupnosti držav« in nasploh naj bi imela jugoslovanska skupnost globoka in trajne temelje ter temelje, ki so med drugim trajnejše od komunistične družbene ureditve. »Razlike ter medrepubliške divergence se bodo nadaljevale, istočasno pa bo nastala bolj urejena in močnejša državna skupnost«, pravi Djilas, ki zaključuje, da je to po njegovem prepričanju pot, ki bo iz jugoslovanske pluralizma pripeljala do političnega pluralizma in v svobodnejšo družbo. Kakšna naj bi bila gospodarska rešitev jugoslovanske krize pa, sicer tržno usmerjeni Djilas, v intervjuju specifično ne omenja.

BOJAN GROBOVŠEK

Končno so namestili prvi odsek jezu ki bo zaščitil Benetke pred poplavami

BENETKE — Po dolgih letih besedičenja in polemik, je bil včeraj končno storjen prvi konkreten korak za zavarovanje Benetk pred naravnim pojavom visoke vode, ki od časa do časa poplavi mesto, s posledicami, ki si jih lahko predstavljamo. Včeraj je namreč začela delovati velika elektromehanska naprava, ki bo kot nekakšen jez zavarovala laguno. Namestili so jo v kanalu Treporti, v predelu med Sant'Erasmom in Ritičem Sabbioni. Gre v bistvu za prototip v naravni velikosti oziroma za prvi sperimentalni odsek velikega umetnega jeza, ki bo obkrožal vhod v laguno. Skupno bodo zgradili še 80 takšnih odsekov. Celotni projekt, ki si ga je zamislila družba Technital ter ga uresničuje konzorcij »Venezia Nuova«, bi morali uresničiti do leta 1995.

»Mojzes« (Mosè) - tako je ime veliki jekleni napravi s sistemom napihljivih premičnih zapornic, ki jih po potrebi dvignejo iz vode - tehta 1.300 ton, stal pa je več kot dvajset milijard. Včeraj so napravo ob prisotnosti predstavnikov oblasti ter domačih in tujih znansstvenih opazovalcev prvič preizkusili. Za Benetke je to nedvomno zgodovinski dogodek, ki odpira novo poglavje v naporih za rešitev Benetk pred nasiljem morja.

»Po letih in letih besedičenj smo končno prešli k dejanjem,« je bilo slišati iz mnogih ust med včerajšnjo slovesnostjo splavitve velike umetne zapornice. Prvi je to poudaril podpredsednik vlade Gianni De Michelis, ki je tudi Benečan. Prvemu preiskusu zaščitne naprave (preizkusna faza bo namreč trajala devet mesecev, nakar bodo nadaljevali z gradnjo celotnega jezu) so prisostvovali tudi minister za državne udeležbe Carlo Fracanzani, minister za javna dela Enrico Ferri,

predsednik Dežele Veneto Carlo Bernini in beneški župan Antonio Casellati. »Končno vendarle prehajamo od izjav v operativno fazo,« je poudaril Fracanzani ter dejal, da predstavlja »Mojzes« simbol novega načina obravnavanja ekološke problematike ter združuje napore zasebnih in javnih podjetnikov. Reševanje Benetk postaja skratka ogromno sperimentalno delo, višje sodobnih tehnologij in novih oblik sodelovanja, kar je lahko zgled za nadaljnje napore v ekološkem pogledu na državni in mednarodni ravni.

Zadovoljstvo sta izrazila tudi deželni predsednik Bernini in župan Casellati. Prvi je dejal, da se je končno pokazalo, da je mogoče zaščititi Benetke pred pojavom visoke vode, župan pa je nekoliko polemično pripomnil, da bi bilo treba iznajti primerne zapornice tudi proti poplavam besed.

Prototip ogromne jeklene premične zapornice, ki so jo včeraj prvič preizkusili

Predsedstvo republike razpravljalo o organizacijskih vidikih srečanja Jugoslavija se pripravlja na vrh neuvrščenih

BEOGRAD — Na svoji zadnji seji je predsedstvo SFRJ na podlagi informacij zveznega sekretarja za zunanje zadeve Budimirja Lončarja preučilo glavne vidike političnih in organizacijskih priprav na deveto konferenco voditeljev držav ali vlad gibanja neuvrščenih, ki bo septembra prihodnje leto v Beogradu.

Predsedstvo je menilo, da je glavna naloga gibanja, da na podlagi ciljev in načel politike neuvršenosti določi smeri svojega prihodnjega zavemanja. Med aktivnostmi gibanja neuvršenih po-

stajajo najpomembnejši mednarodni gospodarski, finančni in drugi razvojni problemi, ki so neločljivo povezani s svetovno stabilnostjo, mirom in varnostjo. Popuščanje napetosti in konstruktivnejši pogovori med velesilami v veliki meri razbremenjujejo mednarodne odnose, s tem pa tudi gibanje neuvršenosti. Vse to dobrodejno vpliva na številne probleme, ki so bili do zdaj vzrok soočanj in v nenehnih nevarnosti. Odpirajo se možnosti za hitrejše reševanje vseh kriznih žarišč in za usmerjanje prizadevanj mednarodne skupnosti k zaplete-

nim in dolgoročnim vprašanjem gospodarskega in socialnega razvoja.

Jugoslavija si bo prizadevala, da kar najbolje izpolni svoje gostiteljske obveznosti. S pomočjo stikov s partnerji v gibanju pa bo poskušala v čim večji meri prispevati k uresničevanju teh ciljev. Predsedstvo je preučilo tudi vrsto vprašanj, ki zadevajo uresničevanje pravnomočnih in ustreznih priprav Jugoslavije kot gostiteljice tega srečanja najvišjih predstavnikov neuvršenih. Proučili so tudi organizacijska in gmotna vprašanja konference.

V Benetkah prve zaplembe pralnih praškov

BENETKE — Beneški mestni redarji so včeraj zaplenili 250 škatel pralne praška, ki je vseboval več fosforja, kot ga dovoljuje zadnja odredba beneškega župana Antonia Casellatija. Od 1. novembra dalje je namreč na ozemlju beneške občine prepovedana prodaja pralnih praškov, ki vsebujejo več kot 1 odstotek fosforja.

Nedovoljene pralne praške so odkrili v prosti prodaji na policah neke specializirane trgovine v Mestrah in neke druge trgovine v Margheri. Oba trgovca so mestni redarji prijaviili sodnim oblastem.

Včerajšnji dogodek zgovorno dokazuje, da bo beneška uprava dosledno zahtevala spoštovanje županove odredbe. Že predvčerajšnjim so štiri izvidnice mestnih redarjev začele s kontrolami. Nadzorstvo pa se ne omejuje samo na trgovine, redarji kontrolirajo namreč tudi hotele in restavracije, ki bi lahko imeli na zalogi prepovedane praške.